

Verslag

**van de vergadering van
provinciale staten van Drenthe**

gehouden op 7 juli 2004

INHOUD

		- <i>Motie CC (aanvaard)</i>	58
		- <i>Amendement DD (ingetrokken)</i>	60
		- <i>Motie EE (verworpen)</i>	62
Opening	2	- <i>Amendement FF (verworpen)</i>	62
Mededelingen	2	- <i>Amendement GG (verworpen)</i>	63
Ingekomen stukken	2	Samenwerkingsovereenkomst Zuiderzeelijn	67
Vaststelling agenda	2	Uitvoeringskader toeristisch-recreatieve	
Vaststelling verslag	2	projectontwikkeling Drenthe 2004-2007	73
Mondelinge vragen	2	- <i>Amendement HH (aanvaard)</i>	74
Onderzoek geloofsbrief N.B. Bossina		Regiovisie Groningen-Assen	76
Installatie N.B. Bossina	4	Gemeenschappelijke regeling OV-bureau	78
Provinciaal omgevingsplan II en Provinciale		Woonzorgprojecten	79
omgevingsverordening Drenthe	4	Masterplan Veenhuizen	80
- <i>Amendement A (verworpen)</i>	9	Provinciale bijdrage bodemsanering	
- <i>Amendement B (ingetrokken)</i>	9	voormalige gasfabrieksterreinen	80
- <i>Amendement C (aanvaard)</i>	10	Beëindiging subsidiëring Syntens	81
- <i>Amendement D (aanvaard)</i>	10	Herinrichting oevers Oude Vaart te Meppel	81
- <i>Motie E (ingetrokken)</i>	11	Project Impuls gesubsidieerde arbeid	81
- <i>Amendement F (aanvaard)</i>	15	Gewijzigde begroting 2004 en begroting 2005	
- <i>Amendement G (aanvaard)</i>	15	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	81
- <i>Amendement H (aanvaard)</i>	15	Sluiting	81
- <i>Amendement I (aanvaard)</i>	16	Toezeggingen	82
- <i>Amendement J (verworpen)</i>	16		
- <i>Amendement K (verworpen)</i>	16		
- <i>Amendement L (aanvaard)</i>	17		
- <i>Amendement M (aanvaard, zie ook</i>			
<i>bladzijde 64)</i>	17		
- <i>Amendement N (verworpen)</i>	17		
- <i>Amendement O (ingetrokken)</i>	17		
- <i>Amendement P (aanvaard)</i>	18		
- <i>Amendement Q (ingetrokken)</i>	23		
- <i>Amendement R (aanvaard)</i>	24		
- <i>Amendement S (aanvaard)</i>	24		
- <i>Amendement T (aanvaard)</i>	25		
- <i>Amendement U (aanvaard)</i>	26		
- <i>Motie V (verworpen)</i>	28		
- <i>Motie W (verworpen)</i>	31		
- <i>Amendement X (aanvaard)</i>	31		
- <i>Motie Y (aanvaard)</i>	55		
- <i>Motie Z (aanvaard)</i>	56		
- <i>Motie AA (aanvaard)</i>	57		
- <i>Motie BB (aanvaard)</i>	58		

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE

Verslag van de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 7 juli 2004 in het provinciehuis te Assen.

Tegenwoordig zijn:

A.L. ter Beek, Commissaris van de Koningin,
voorzitter

de leden (48 in getal)

H. Baas (ChristenUnie)
H. Beerda (PvdA)
W.A.R. Boer (PvdA)
N. Bossina (VVD)
L. Bomhof (VVD)
A.H.J. Dohle (VVD)
J.W.M. Engels (D66)
A. Faber (CDA)
G.A.W. Fonk (VVD)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
Ch.C. de Haas (OPD)
J. Haikens (VVD)
E. Hemsteede (PvdA)
H. Holman (CDA)
H.R. Hornstra (PvdA)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
A. Huizing (PvdA)
H.G. Idema (PvdA)
M.H. Jakobs (PvdA)
C.D. de Jong (Fractie De Jong)
S. de Jong (CDA)
K. Jonker (CDA)
Mevrouw M.J. Kaal (CDA)
C.H. Kloos (Drents Belang)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
A. Lanting (VVD)
H.P.K.M. Looman (PvdA)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (CDA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
E. Olij (PvdA)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
J. Pereboom (PvdA)
A.G.H. Peters (CDA)
R.E. Pot (PvdA)
E.A. Rougoor (PvdA)
J. Slagter (PvdA)
J.P. Sluiter (D66)
K.H. Smidt (VVD)

Mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
E.R. Veenstra (PvdA)
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA)
A. Wendt (ChristenUnie)
mevrouw K. Westerkamp-Exoo (CDA)
Th.J. Wijbenga (CDA)
H. Zomer (CDA)
J. Zweens (PvdA)

mevrouw I.M. Rozema, griffier der staten van
Drenthe

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks (gedeputeerde)
mevrouw A. Edelenbosch (gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (gedeputeerde)
J.H. Schaap (gedeputeerde)
S.B. Swierstra (gedeputeerde)
J.D. Nauta (directeur-secretaris)
Projectteam POP II

Met kennisgeving afwezig:

K.N. Blanksma (GroenLinks)
G. Roeles (VVD)
mevrouw S. van de Vijver-Geiltz (PvdA)

A. Opening

De VOORZITTER: Ik open de vergadering van provinciale staten (PS) (09.30 uur) en heet u allen van harte welkom.

B. Mededelingen

De VOORZITTER: Ik deel u mee dat berichten van verhindering zijn binnengekomen van de heren Blanksma en Roeles en mevrouw Van de Vijver, en de heren Pereboom en Jakobs komen iets later.

C. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Ik stel u voor de stukken voorkomend op de lijst van ingekomen stukken en de aanvulling daarop, en dan gaat het om A.1 tot en met A.3 en B.1 tot en met B.5, conform de voorgestelde behandeling af te doen.

Daartoe wordt besloten.

D. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER: Ik hoef u niet te vertellen hoe de agenda er vandaag uitziet. Ik blijf van plan om vandaag alles af te handelen. Het lijkt mij dat als wij daarvoor een beetje gedisciplineerd vergaderen en ons daar echt op richten, het mogelijk moet zijn. Niemand heeft het aangedurfd om wijzigingsvoorstellen met betrekking tot de agenda te doen, waarmee de agenda wordt vastgesteld.

E. Vaststelling verslag van de vergadering van 21 april 2004

Het verslag wordt conform ontwerp vastgesteld.

F. Mondelinge vragen

Er zijn geen mondelinge vragen aangemeld.

G. Onderzoek geloofsbrief van de heer N.B. Bossina te Langelo

De VOORZITTER: De heer Bossina heeft meegedeeld de benoeming tot lid van provinciale staten aan te nemen. In de commissie van onderzoek van de geloofsbrief benoem ik mevrouw Mulder, de heer Olij en de heer Kuiper. Ik verzoek

mevrouw Mulder om namens de commissie als rapporteur op te treden en ik schors de vergadering gedurende het onderzoek.

(Schorsing van 9.45 tot 9.53 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter, de commissie heeft de geloofsbrief en de daarbij behorende stukken van het benoemde statenlid, de heer N.B. Bossina, onderzocht en in orde bevonden. Wij adviseren de staten het genoemde lid toe te laten als lid van provinciale staten van Drenthe.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan stel ik voor om in overeenstemming met dit advies te besluiten. Ik dank de commissie voor de verrichte werkzaamheden. Volgens mij hebt u een nieuw record gecreëerd door als commissie het snelst van alle commissies tot dusver op te treden. Daarvoor ben ik u, gelet op de agenda, zeer erkentelijk.

Daartoe wordt besloten.

De VOORZITTER: Alvorens over te gaan tot de installatie van de heer Bossina zou ik nog een paar dingen willen zeggen aan het adres van het vertrekkende statenlid, de heer Boerland. Dames en heren, leden van de staten, beste Chris. Op 20 maart 2003, ruim een jaar geleden, trad je aan als nieuw lid van deze staten en ik heb nog eens gekeken naar de kandidatenlijst van de VVD in die tijd. Je stond op plek nummer 4 en dat betekende dat er nogal wat van je verwacht werd, want de eerste twee zijn inmiddels gedeputeerden geworden, de derde was een vrouw en daarna kwam jij al.....(*Gelach*). Goed, de stemming zit er kennelijk al goed in vanmorgen.... Jouw woordvoerderschap bewoog zich vooral op het financiële en economische vlak en van die taak heb je je met verve gekweten. Je deed dat kritisch, maar vooral ook met kennis van zaken. De wortels van je maatschappelijke activiteiten liggen in het midden- en kleinbedrijf (MKB), en dan vooral specifiek in de kappersbranche. Ik ben eens nagegaan welke bestuursfuncties je allemaal bekleedt en dat liegt er niet om. Je bent hoofdbestuurslid van MKB-Nederland, vice-voorzitter van de Koninklijke Algemene Nederlandse Kappersorganisatie, voor-

zitter van het Kenniscentrum uiterlijke verzorging, voorzitter van de Commissie Kappersbedrijven en bestuurslid van de Vakraad voor het Kappersbedrijf. Volgens mij zou ik ook nog wel een tijdje door kunnen gaan, maar deze bestuurlijke drukte heeft er uiteindelijk toe geleid dat je na ruim een jaar statenlidmaatschap, dit noodgedwongen aan de wilgen moet hangen, want je gaat ook nog eens een keer Europa in. In het najaar zul je worden benoemd tot voorzitter van de internationale werkgeversorganisatie EU en van de Organisation Mondiale de la Coiffures en Europe (OMCE). Dat Frans van jou moet overigens geweldig zijn, dat kan niet missen met een dergelijke functie. Goed, wij weten allemaal dat het statenlidmaatschap veel tijd kost. Je wilt het goed doen en dan heb je die tijd nodig, wat je niet meer kunt combineren met de vervulling van je nieuwe functies. Ik begrijp dat, maar ik vind het wel jammer dat wij je al weer zo snel moeten missen. Ik denk dat de kappersbranche in geheel Europa er een gedreven en bekwame behartiger van zijn belangen bij krijgt. Chris, veel succes in het Europese en moge het jou en de jouwen goed gaan. Dan is het woord nu aan het niet-statenlid, de heer Boerland.

De heer BOERLAND: Ja voorzitter, toen mij gevraagd werd of ik gebruik wilde maken van de gelegenheid om iets te zeggen, toen dacht ik dat dit een unieke kans was. Op het moment dat je geen statenlid meer bent, heb je ook andere verantwoordelijkheden. Toch wil ik wel graag van de gelegenheid gebruikmaken, want normaliter moet je overleggen met je fractie en moet je kijken of je een motie of amendement wilt indienen. Daar komen heel wat vaardigheden aan te pas. Daar mijn afscheid eraan zat te komen, heb ik na zitten denken waar ik het in mijn laatste speech over wil hebben. Zoals u mij kent ben ik niet erg traditioneel ingesteld, dus wil ik niet terug- of vooruitblikken of dieper ingaan op de reden van vertrek. Ik zou het over mijn opvolger, Nico Bossina, kunnen hebben. Ik denk dat het een heel goed statenlid is en ik weet dat eigenlijk wel zeker. Gisteravond kwam ik op een onderwerp waarbij het ons allemaal wel past om daar eens over na te denken. Zoals u begrepen hebt ben ik al een paar maanden niet meer actief en als je niet actief bent neem je wat afstand van datgene waar je als statenlid al die tijd mee bezig bent geweest. Als je er dan zo ineens mee stopt, krijg je als statenlid nog wel 40 centimeter post binnen, maar kijk je daar niet

echt meer naar. Hoe beleef je als buitenstaander het werk van de staten? In dat geval ben je aangewezen op de media en vooral de media in Drenthe. Je hebt dan het Nieuwsblad van het Noorden, RTV Drenthe en teletekst. Deze bepalen dan de perceptie die de kiezer of consument van de staten heeft. Daar zou ik iets van willen zeggen. De voorzitter heeft daarnet al een aantal activiteiten van mij genoemd en een substantieel deel van mijn werkzaamheden bestaat uit public relations, marketing en communicatie. Bij communicatie gaat het vooral over massamedia, televisieparticipatie en dergelijke. Ik ben dan ook dagelijks bezig met wat de consumenten ervan vinden. Vanuit die gedachte heb ik nog even aangekeken tegen de werkzaamheden die ik hier met u heb verricht. Het valt dan op dat de consument of kiezer een verkeerd beeld heeft van datgene wat er in het provinciehuis allemaal gebeurt. De consument en/of kiezer is namelijk vooral gefocust op datgene wat nieuws is en wat nieuwswaarde heeft. Zij zien alleen maar de koppen en het verhaal wat erachter zit is dan wel belangrijk, maar alles is gefocust op nieuws. Dat is ook een functie die de pers moet vervullen, namelijk dat naar buiten toe te brengen. Indien je dat nieuws wat analyseert dan gaat het er vooral over waar de verschillende partijen in de staten het onderling niet eens zijn of waar zij tegen zijn. Alles wat nieuwswaarde heeft, heeft dan vervolgens een impact op datgene wat de consument daarover te weten komt. Zo gebeurt dat in het hele leven natuurlijk, denk maar eens aan vliegveld Eelde, dat dichtbij ligt. Er vertrekken dagelijks heel veel vliegtuigen en als er één op de startbaan blijft staan, dan is dat nieuws. De eigenaren van een dergelijk vliegveld moeten dus veel publiciteit genereren om de consument te overtuigen dat er meer is dan vliegtuigen die niet vertrekken. Een dergelijke toegevoegde waarde moet dan gecommuniceerd worden. De kiezer is dus vooral gefocust op wat nieuwswaarde heeft en omdat ik insider ben geweest, weet ik dat er nog zoveel goede dingen gebeuren, maar die komen niet over het voetlicht. Iedereen heeft zijn eigen verantwoordelijkheid in zijn eigen rol en dat moet zo blijven. Ik denk dat het vooral aandacht verdient om de positieve dingen over het voetlicht te brengen, maar dat lukt vaak niet vanwege de nieuwswaarde die een aantal dingen niet hebben. Ik denk wel dat er andere voorbeelden zijn te vinden om dat ook over het voetlicht te brengen. Als ik dan zie hoe een frac-

tievoorzitter zich inzet en zo'n 20 tot 30 uur per week besteedt aan de politiek en dat er ook collega-statenleden zijn die uren besteden aan de politiek en met heel goede dingen bezig zijn, dan ervaart de kiezer of consument daar helemaal niets van omdat dit volledig achter de schermen gebeurt. Ik ben van mening dat als de politiek dichter naar de burger moet worden gebracht, de staten zich daar meer op moeten focussen. Ik denk dat het handig is indien de staten daarbij zelf de regie in handen nemen. Statenleden, maar ook de politiek in het algemeen, evenals gedeputeerden, en de mensen die bij de provincie werken, hebben er belang bij om datgene wat positief is, maar niet direct zichtbaar wordt, over het voetlicht te brengen. Ik zou willen zeggen voorzitter "Be good, and tell it."

H. Installatie van het op 27 mei toegelaten lid van provinciale staten, de heer N.B. Bossina te Langelo

De VOORZITTER: Ik verzoek de bode de heer Bossina binnen te geleiden en ik verzoek u allen om met mij te gaan staan.

Nadat de heer Bossina in de vergadering is verschenen, legt hij in handen van de voorzitter de bij wet vereiste belofte in overeenstemming met artikel 14 van de Provinciewet af.

De VOORZITTER: Ik wens u van harte geluk met uw benoeming tot lid van de Drentse volksvertegenwoordiging. Ik heb u al via de intercom horen spreken in een commissievergadering op het moment dat u nog niet beëdigd was. Dat belooft dus wat goeds. Maak er wat moois van en van harte gefeliciteerd.

(Schorsing van 10.00 tot 10.10 uur.)

J. Voorstellen

1. Het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 6 mei 2004, kenmerk 18/6.1/2004004229, Provinciaal omgevingsplan (POP) II en Provinciale omgevingsverordening (POV) Drenthe

(statenstuk 2004-133)

met de daarop betrekking hebbende verslagen van de gecombineerde Statencommissies Milieu, Water en Groen/Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit van 14 en 21 juni 2004

De VOORZITTER: Ik breng nog eens nadrukkelijk onder uw aandacht dat wij een spreektijdenregeling hebben afgesproken in overeenstemming met hetzelfde regime als wij hebben toegepast bij de algemene beschouwingen. Ik ben van zins om u daar krachtig aan te houden. Het woord is aan de heer Slagter.

De heer SLAGTER: Voorzitter, de fractie van de PvdA spreekt haar waardering uit voor al het werk dat er is verricht voor de totstandkoming van dit integrale plan POP II. Die waardering geldt ook voor allen die hieraan hebben meegewerkt. De grote ontwikkelingslijnen die hier in dit werkstuk zijn uitgezet en de onderbouwing van de meeste gemaakte keuzes ondersteunen wij. In dit POP willen wij nogmaals benadrukken dat het gaat om het behoud van de landschappelijke kwaliteit, het hanteren van zuinig ruimtegebruik, het bevorderen van duurzaamheid en leefbaarheid en de bundeling van wonen en werken. Hoewel de historie van dit POP nog maar een korte is, kunnen wij toch concluderen dat het politieke draagvlak van het begin af aan groot is geweest. De grote partijen zijn er toch mede de dragers van en ik hoop dat dat vandaag zo blijft. De recentelijk uitgekomen Nota ruimte ademt een andere sfeer uit en is niet direct onze nota. Wij staan een zorgvuldiger inrichting van de ruimte voor en dat betekent dat je moet durven sturen en keuzes durven maken, vooral in Drenthe waar het zorgvuldig omgaan met het landschap hoog in het vaandel staat. Bij een integrale en complexe planuitwerking als het POP II zie je steeds weer spanningsvelden ontstaan waarbinnen op basis van argumenten en tegenargumenten ieder zijn plek heeft op te eisen. Zo is er de tweestrijd tussen het opvoeren van regelgeving en het bieden van ruimte, tussen verbieden en laten ontwikkelen, tussen top down en bottom up-beleid maken, tussen behoud van natuur, rust en ruimte en een plek voor de dynamiek van de samenleving, en tussen behoud van de algemene verantwoordelijkheid versus particuliere en sectorbelangen. Wij zien dit spanningsveld bij landbouw en natuur, recreatie en natuur, wonen en omgevingswaarden en duurzaamheid en economische ontwikkeling. De insprekers op de POP-

avonden hebben de statenleden daarop gewezen en gevraagd een aantal gemaakte keuzes nogmaals te heroverwegen. Dat is op zich geen gemakkelijke opdracht, maar zoals al gememoreerd kunnen de meeste keuzes die binnen het POP II zijn gemaakt, de goedkeuring van mijn fractie wegdragen. Dat neemt niet weg dat wij naar aanleiding van de insprekronde onze kritische blik nog eens extra hebben aangescherpt. Wij houden echter onze eigen politieke verantwoordelijkheid en daarbinnen zullen wij onze eigen keuzes moeten maken. Alvorens op de specifieke onderdelen in te gaan, wil de PvdA-fractie een aantal eigen accenten plaatsen. Ten eerste willen wij prioriteit geven aan achterstandsituaties en dit jaar is dat onze politieke leidraad. Met betrekking tot het POP lopen wij dan onder andere tegen de woningbouw aan, waar wij in de huursector doelgroepen in een achterstandsituatie tegenkomen. Wij lopen aan tegen leefbaarheid in woonwijken en kleine kernen en tegen de recreatiesector die in de knel zit. Tweede punt is dat wij waar mogelijk meer ontwikkelingsplanologie willen toepassen. Wij willen hiermee niet aangeven dat alles mag, maar dat wij onder voorwaarden naar beleidsruimte willen zoeken, zonder daarbij de basisvoorwaarden aan te tasten. Het gaat hierbij om gebiedsgericht beleid en wij verwachten van het college dat het deze zienswijze zal volgen. Bij stedelijke ontwikkeling willen wij ons richten op de echte stadskenmerken. Het woonplan vinden wij het belangrijkste instrument bij de kernontwikkeling en de kleine kernen hebben onze zorg vanwege de leefbaarheid. Het eerste grote onderwerp dat ik wil behandelen is de stedelijke ontwikkeling. Wij hechten grote waarde aan een stevige regierol van de provincie. Van de steden worden stevige impulsen verwacht op het gebied van de invulling van de fysieke ruimte, de economische ontwikkeling als onderdeel van de kernzone waar zij liggen en de sociaal-culturele ontwikkeling. De PvdA wil hierbij drie onderdelen naar voren halen omdat zij vindt dat het college hierop beleid moet ontwikkelen. Ten eerste is dat het bouwen aan een kwalitatief goede stedelijke ontwikkeling en het hanteren van de stedenbouwkundige toets op basis van beeldkwaliteitsbeleid dat is opgesteld door de gemeente. Dat lijkt ons een prima insteek. Het tweede punt is dat bij een kwalitatief goede stedelijke ontwikkeling volgens ons een toetsing op duurzaamheidsaspecten hoort, een groene invulling van de stad en de stadswijken en een mobiliteits-

toets die gericht is op fiets, auto en openbaar vervoer. Het derde punt, een van de belangrijkste, is het aanpakken van knelpunten in de woningbouw. Tijdens de algemene beschouwingen hebben wij de problematiek rondom de ouderenwoningen al aan de kaak gesteld en een gerichte aanpak in een duidelijke motie vastgelegd, namelijk realisatie van 5.000 ouderenwoningen in 2007. Ook landelijk, zo was gisteren in de krant te lezen, is dit probleem erkend en is er een nieuw actiebeleid op geformuleerd. Nu willen wij de aandacht vestigen op de situatie met betrekking tot de huursector. Het landelijk huurbeleid baart ons grote zorgen en wij zijn het daar dan ook niet mee eens. Wij willen dat er bij stadsuitbreidingen ruime aandacht is voor de huursector, inclusief starterswoningen en vinden dat gemeenten en corporaties daartoe aangespoord moeten worden. Ons voorstel is om in alle woonplannen 40% betaalbare huur- en koopwoningen te laten bouwen. Dat zijn huurwoningen onder de € 486,-- en koopwoningen met stichtingskosten onder de € 151.000,--.

De heer HOLMAN: Voorzitter, mag ik even een vraag stellen? Het zal u niet verbazen dat het CDA de gedachte die u heeft sympathiek vindt. Wij hebben ons in het verleden wel eens in die zin uitgelaten. Maar hoe komt u nu bij die 40%? Is dat ergens op gebaseerd en is dat iets wat u over heel Drenthe wilt gaan gebruiken? Als het per gemeente wordt bekeken zal de behoefte en sociale opbouw en structuur in de verschillende gemeenten alle aanleiding geven tot het hanteren van heel andere percentages.

De heer SLAGTER: Wij gaan ervan uit om deze norm toe te passen op elke gemeente en dat die norm van 40% in het woonplan wordt opgenomen. Die 40% is een landelijke norm. Wij hebben gekeken naar de normen die doorgaans in het land worden gehanteerd, bijvoorbeeld in de stad Utrecht.

De heer HOLMAN: Ja, maar hier wordt net gezegd dat wij geen Utrecht zijn. Ik kan mij voorstellen dat als er gepraat wordt over Hoogeveen en Tynaarlo dan zijn dat twee compleet verschillende gemeenten en dan is het lastig om een dergelijke norm te hanteren. De financiële haalbaarheid van projecten heeft hier natuurlijk nogal een relatie mee.

De heer SLAGTER: Ik heb van de minister begrepen dat zij ook vindt dat de opvang van de huursector niet alleen bij de stad moet komen te liggen maar ook bij de regio. Het verhaal van ons past daar goed in, namelijk dat dit wordt gekoppeld aan het woonplan van elke gemeente. Het is alleen gerelateerd aan de contingenten die gemeenten krijgen, dus dit zal per gemeente anders uitpakken.

De heer VEENSTRA: Mag ik daar iets aan toevoegen? Landelijk heeft de minister onlangs verklaard dat zij naar een 50/50-verhouding wil voor koop- en huurwoningen. Dertig procent was het percentage dat in het verleden veel werd gehanteerd en nu geldt er landelijk een toevoeging van 20.000 tot 30.000 huurwoningen. Op die basis is voor Drenthe een toets van 40% heel reëel.

De heer HOLMAN: Mijn punt is alleen wat je doet en of je je werkelijk realiseert wat je gaat doen. Belangrijker is dat je überhaupt gaat bouwen, want er zijn toch tekorten veroorzaakt door een gebrek aan doorstroming vanuit lagere en goedkopere woningen. Mijn vraag is of het Utrechtse voorbeeld zo maar even kan worden omgezet naar Hoogeveen of Tynaarlo. Ik vraag dit ook in het licht van de motie die wij toegestuurd hebben gekregen en die de PvdA gaat indienen. Wat ben je aan het doen als je het zo gaat neerzetten dat er aan die 40% moet worden voldaan?

De heer VEENSTRA: Wij hebben een tekort aan huurwoningen in Drenthe voor ogen gehouden en dan is 40% een heel reëel percentage. Dit wordt ondersteund door de lijn die de minister op dit moment volgt om landelijk te komen tot een 50/50-verhouding.

De heer SLAGTER: Als corporaties er niet in slagen om betaalbare huurwoningen te bouwen, moeten corporaties de aanvangshuur van de huishoudens met lage inkomens verlagen. Wij zijn niet alleen voorstander van het aanjagen van de woningbouw voor doelgroepen, maar ook voor het versnellen van bouwprogramma's in zijn algemeenheid. Het tweede onderwerp is het woonplan. Wij hebben net de stedelijke ontwikkeling besproken en dit woonplan gaat dan vooral over de kernontwikkeling in het groot en in het klein. De PvdA kent een groot belang toe aan het woonplan als beleidsdocument. Ten eerste noemen wij een

aantal algemene voorwaarden. Kwaliteit behoort voorop te staan voor het wonen en voor de omgeving. Het moet ruimte bieden aan gemeenten om zelf beleid te maken en het moet tot een samenspel leiden tussen gemeenten en provincie en zo mogelijk ook met de corporaties. De PvdA draagt het college hierbij op om in ieder geval de volgende onderdelen in het woonplan op te nemen en af te checken bij toetsing in de vorm van een lijst van uitgangspunten. Wij willen graag dat er interactie komt met de samenleving over wat er gebouwd gaat worden. Er moet beleid uitgestippeld worden met betrekking tot de doelgroepen, zoals ouderen, jongeren, starters, huurders en dit moet worden vastgelegd in resultaatafspraken. Graag willen wij afstemming met de regio, want iedereen hoeft niet hetzelfde te doen. Er moeten prestatieafspraken worden gemaakt met de corporaties en er moet aandacht zijn voor specifieke doelgroepen. Dat laatste geldt vooral voor de steden, zoals daklozen. Tevens moet een duurzaamheidstoets worden opgenomen. Dan nog een opmerking over de rode contour.....

Mevrouw DE VRIES: Voorzitter, als ik even mag. De lijst die de heer Slagter noemt komt mij heel bekend voor en die lijst staat volgens mij in de Nota wonen. Dat is namelijk de checklist die u noemt en waarop afgevinkt gaat worden of het woonplan wel aan de goede dingen voldoet.

De heer SLAGTER: Ja, wij pretenderen niet dat wij allemaal nieuwe dingen hebben bedacht. Het punt is dat wij nog even duidelijk willen aangeven hoe wij het beleidsinstrument van het woonplan willen gebruiken en welke uitgangspunten wij daarin opgenomen willen zien. Het is niet zo dat dit allemaal nieuwe dingen zijn die nog nergens eerder genoemd zijn.

Mevrouw DE VRIES: Ze staan inderdaad al in de Nota wonen. Het is dus bestaand beleid.

De heer SLAGTER: Ja, okay.

De heer SMIDT: Voorzitter, de heer Slagter maakt ook een opmerking die in relatie tot het voorgaande betoog mij een beetje vreemd voorkomt in de zin dat hij zegt dat er afstemming moet zijn tussen gemeenten omdat iedere gemeente immers niet hetzelfde hoeft te bouwen. De heer Slagter sprak in het voorgaande echter dat elke gemeente wel

40% huurwoningen moet bouwen. Betekent dat dat je op grond van de woonplannen als gevolg van regionale afstemming met die 40% mag gaan schuiven?

De heer SLAGTER: Ik vindt dat je in principe moet vasthouden aan 40% huurwoningen per woonplan, maar in de regio kunnen zich historisch gegroeide knelpunten voordoen en ik denk dat je in het overleg binnen de regio best mag gaan kijken hoe dit kan worden opgelost. Dan is wat mij betreft die 40% ook bespreekbaar, als je tot een regioplan kunt komen. Ik heb in dit geval even Zuidwest-Drenthe voor ogen, waar Hoogeveen een specifieke problematiek heeft in vergelijking met De Wolden. Ik denk wel dat het heel goed is dat daar een overleg komt.

Mevrouw DE VRIES: Ik denk dat de benadering zoals u die nu noemt, een andere is als die van zonet. Het kan best zijn dat er in een bepaalde gemeente helemaal geen behoefte is aan 40% huurwoningen, terwijl er in een andere gemeente behoefte is aan meer dan 40% huurwoningen. In die zin denk ik dat maatwerk, ook met dat percentage van 40%, wel geboden zal zijn. Het gaat om de behoefte en niet om het bouwen voor leegstand.

De heer SLAGTER: Nou, ik heb net gezegd zoals ik het zie en als u zegt dat het een verschuiving is met wat ik eerst zei, dan kan ik daar mee leven. Dan nog een opmerking over de rol van de rode contour. De rode contour ligt er en daar moet wat ons betreft niet aan getornd worden, maar wij zien het toch meer als een indicator en signaal dat over het uitbreiden in die richting een zorgvuldige afweging moet worden gemaakt met als achterliggende gedachte dat de rode contour bij kwetsbare gebieden gehandhaafd moet worden en bespreekbaar gemaakt kan worden als beide kwaliteiten ermee gediend zijn. Wij vragen aan het college om over deze benadering een duidelijke uitspraak te doen en voor de PvdA is dat toch een beleidsverandering, lijkt mij zo. Dan het volgende punt, te weten de kleine kernen. Voor ons staat de leefbaarheid in de kleine kernen voorop. Het gaat dan vooral om het kunnen blijven wonen van ouderen en jongeren. Het gaat dan ook om de invulling van het hoe en het waar. Om voor jonge mensen starterswoningen beschikbaar te houden denken wij aan het bouwen van huurwoningen

door corporaties. De plaats van de uitbreiding zal toch veelal de dorpsrand worden. De gedachten rondom de dorpsomgevingsplannen kunnen volgens ons tot goede oplossingen leiden. Wij dragen het college op deze voorstellen nader uit te zoeken op haalbaarheid. Wij hebben met onze fractie een tocht door Drenthe gemaakt en hebben allerlei soorten oplossingen gezien van Borger tot Vries en wij hebben de goede in ons hoofd vastgehouden. Daar willen wij graag mee verder.

De heer HOLMAN: Voorzitter, mag ik nog een vraag stellen? Heeft het feit dat u vindt dat starterswoningen aan de rand van het dorp moeten komen een relatie met wat u daarnet zei over die rode contour? U zegt net wel dat die contour een beleidswijziging is, maar ik snap dat nog niet helemaal. Heeft dat een relatie met elkaar? De intentie die u uitspreekt is mij niet geheel duidelijk.

De heer SLAGTER: In de praktijk komt het uitbreiden van kleine kernen het meest voor aan de rand van een dorp. Dan doet het probleem zich voor van een contour. Het dorpsomgevingsplan is een soort van onderhandelingsmodel waarbij je gaat kijken naar alle componenten die erin zitten en of je dan onder die voorwaarden het dorp verantwoord kunt uitbreiden. Dat heet dan een dorpsontwikkelingsplan.

De heer HOLMAN: Maar juist als het gaat om starterswoningen of huurwoningen, dan zou dat dus een argument kunnen zijn om over die contour heen te gaan?

De heer SLAGTER: Ja, als dat de beste oplossing voor dat dorp is en op een verantwoorde manier gebeurt, dat wil zeggen landschappelijk goed wordt ingericht, dan is dat een reden om die rode contour ter bespreking te brengen. De sociale component speelt in kleine gemeenschappen een grote rol en het gaat daarbij om achtervang bij het dagelijks functioneren en mogelijkheden tot sociaal samenzijn. Wij zien rondom ons heen daarvoor goede oplossingen op kleine en grote schaal. Kijk naar het Steunstee-concept in Groningen en het Kulturhuus-idee in Gelderland. Wij vragen het college dergelijke beleidspunten te stimuleren. De provincie biedt nu ondersteuning aan processen, maar wij vinden dat bij ondersteuning niet alleen gedacht hoeft te worden aan processen, maar dat er ook geïnvesteerd kan worden in steen. Het

college is nu bezig met een inventarisatie van de belangstelling voor de subsidieregeling, maar wij zouden deze zoektocht graag uitgebreid willen zien met het nodige onderzoek naar bovengenoemde concepten en een financieringswijze die onder voorwaarden ook het investeren in steen mogelijk maakt.

De heer HOLMAN: Voorzitter, dit roept bij mij toch nog weer een vraag op. De gedachte vind ik een heel interessante, want dit is een bekend probleem in dorpen, dat aangepakt zou moeten worden. Het probleem is vaak toch geld en u verwacht nu wat van de provincie. Ik neem aan dat u met aanvullende voorstellen komt om daar geld bij te geven?

De heer SLAGTER: Ja, ik heb een aantal voorwaarden genoemd, maar er kunnen zich situaties voordoen dat de provincie in steen gaat investeren en dan zullen provinciale staten daar een financiering voor moeten vinden.

De heer HOLMAN: Maar dan praat je gauw over miljoenen als je daar echt iets mee wilt doen. U spreekt in die motie ook over meerdere projecten die u tegelijk wilt oppakken en dan noemt u nogal wat. Bent u zich daarvan bewust?

De heer SLAGTER: Ik ben mij overal van bewust, maar mijn verhaal is trapsgewijs. De ontwikkeling van multifunctionele centra gebeurt op dit moment door gemeenten en corporaties en dat verloopt op zich goed. De provincie ondersteunt dat proces en dat verloopt ook goed. Er is een aantal gevallen waar dat knelpunt niet opgelost wordt omdat participanten daar niet in slagen, terwijl het dorp wel behoefte heeft aan een centrum voor ouderen en jongeren. In dat geval vind ik dat de provincie daar die zet moet geven dat het daar wel doorgaat, dus in het uiterste geval zal er geïnvesteerd worden in steen. Nog iets over de Veenkoloniën. In de discussie over de toekomst van de Veenkoloniën komt vaak de discussie over bouwen uit het lint voor. Wij staan daar positief tegenover en zullen een amendement indienen over mogelijkheden tot clustering van agrarische bedrijven buiten het lint. Bij bedrijventerreinen is de toezichhoudende functie van de provincie met betrekking tot de aanduiding en invulling van lokale en regionale terreinen. De voorwaarden moeten worden getoetst en de nadruk moet komen te liggen op

duurzaam ruimtegebruik. De provincie moet werk maken van parkmanagement en revitalisering van bedrijventerreinen, dit wel gerelateerd aan de rol en mogelijkheden van de provincie, want de gemeentelijke bestemmingsplannen zullen hierin toch leidend moeten zijn. Wij zijn benieuwd naar initiatieven van het college op dit beleidsterrein. Welk toetsinstrumentarium denkt de provincie te gaan inzetten? Over het opknappen van bestaande verouderde terreinen zullen wij in tweede termijn een motie indienen. Dan nog even vliegveld Eelde. Wat de PvdA betreft is er alleen ruimte voor luchthavengebonden activiteiten, waaronder zakelijke dienstverlening. Recreatie en toerisme vormen een belangrijke economische pijler voor Drenthe die tegen zijn grenzen aanloopt. Wij willen toch eerst de uitkomsten van de pilot Westerveld afwachten. De uitkomsten daarvan zullen wat ons betreft van invloed zijn op de beleidskeuzes in de rest van Drenthe. Wel willen wij de toezegging van het college dat de oplossingsrichtingen die zich aandienen aanleiding zullen zijn om zo nodig het POP tussentijds aan te passen. Wat de permanente bewoning van recreatiewoningen betreft is de PvdA voor een duidelijk beleid. Wij zijn ertegen en voor de bestaande ongewenste situaties vinden wij de persoonsgebonden beschikking - de uitsterfconstructie dus - een goede oplossing. Wij wachten de uitkomsten van het onderzoek van de intergemeentelijke werkgroep af en de daarbij volgende collegevoorstellen idem. Wel willen wij graag wat meer snelheid in het project. Het gedeelte over landgoederen sla ik maar even over. In de commissie hebben wij aandacht gevraagd voor de overgebleven knelpunten met betrekking tot de zonering. Wij houden het college aan de toezegging dat daar nog eens kritisch naar gekeken zal worden. Ook hebben wij kunnen constateren dat een aantal knelpunten te maken heeft met de uitvoering van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en hij gaat er nog steeds van uit dat er een brede conferentie komt die zal leiden tot werkbare oplossingen voor die knelpunten. De PvdA heeft verder in de commissie opmerkingen gemaakt over de ecologische verbindingzone (EVZ) en robuuste verbindingzones. Dit is nog een punt van onderhandeling tussen Rijk en provincies. Ook hier gaat hij ervan uit dat de uitkomsten terugkomen op de agenda van de commissie. Er is veel in de discussie over het POP gesproken over kansen in de landbouw. Wij zullen initiatieven ondersteunen

voor een motie voor ruimte om te komen tot een voorbeeldregeling zoals die opgesteld is door de Nederlandse Land- en Tuinbouw Organisatie (NLTO) en de Milieufederatie. Het CDA heeft dit punt bij de algemene beschouwingen al naar voren gebracht. Ook staan wij in beginsel positief tegenover de voorstellen van de VVD om in het kader van dierenwelzijn en milieu mogelijkheden te scheppen voor investeringen. Uitgangspunt is daarbij geen uitbreiding van fokcapaciteit, maar goed, daar moeten wij nog over praten heb ik begrepen. Het amendement van het waterschap Reest en Wieden over het beekdalenteil en grasland kan onze instemming krijgen en wij zullen dat aan u ter goedkeuring voorleggen. Bij windenergie komen wij nog met een amendement. Bij verkeer en vervoer werkt de provincie Overijssel aan een innovatieve oplossing voor de N340, de weg Ommen-Zwolle. Deze stroomweg wordt onder anderen via nieuwe wegvakindeling verkeersveilig gemaakt en het blijkt ook betaalbaar te zijn. Dit is een oplossing die wellicht ook toepasbaar is op de knelpunten met betrekking tot de N33 en N34. Wij verzoeken het college dit nader uit te zoeken. Voorzitter, ik wil vier amendementen indienen en dat wil ik in deze eerste termijn al doen. Ik zal ze nu even voorlezen:

Het eerste amendement gaat over beekdalen en het waterpeil.

Amendement A

Provinciale staten bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het Provinciaal omgevingsplan;

besluiten:

het POP II op de hieronder genoemde pagina's als volgt gewijzigd vast te stellen:

- *op bladzijde 67 onder het eerste aandachtsstreepje onder het kopje Water en op pagina 60 onder het eerste aandachtsstreepje van het kopje Water na de eerste zin toe te voegen: "In het overgrote deel van de beekdalen zijn dit optimale productieomstandigheden voor het grondgebruik grasland.";*
- *op pagina 70 onder het eerste aandachtsstreepje van het kopje Water als voorlaatste zin toe te voegen: "Voor de beekdalen betekent dit dat de waterhuishou-*

ding overwegend is afgestemd op het grondgebruik grasland."

Dit amendement wordt ingediend namens de PvdA en D66.

De VOORZITTER: Dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer HOLMAN: Voorzitter, mag ik een toelichtende vraag stellen? Wat is de consequentie van het aannemen van dit amendement? Betekent dit dat de waterpeilen omhoog gaan? Is dat de intentie? Of betekent het dat er geen aanspraak kan worden gemaakt op schadevergoeding in verband met het eventuele risico van het mislukken van oogsten van akkerbouwproducten? Wat is de diepere achtergrond?

De heer SLAGTER: Ja, die keuze is aan de eigenaren zelf. Het peil zal zo omhoog gaan dat het verbouwen van bepaalde producten niet meer mogelijk is. Het peil wordt namelijk gekoppeld aan graslandniveau.

De heer HOLMAN: De intentie van uw amendement is dus het omhoog brengen van de waterpeilen in de beekdalen?

De heer SLAGTER: Ja. Het tweede amendement, dat betrekking heeft op windenergie luidt als volgt.

Amendement B

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:

- *het Provinciaal omgevingsplan op pagina 162, de vierde alinea, als volgt gewijzigd vast te stellen;*
- *de zin: "De medewerking aan andere windparken naast de locatie Coevorden wordt pas overwogen wanneer dat voor de realisatie van de taakstelling noodzakelijk is", wordt als volgt gewijzigd: "Medewerking aan andere parken is naast of in plaats van de locatie Coevorden, met inachtneming van in deze paragraaf opgenomen criteria, mogelijk."*

De VOORZITTER: Dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer HOLMAN: Voorzitter, ook hiervoor geldt dat ik er belang aan hecht te begrijpen waar ik straks over ga stemmen en dus wil ik weten wat de intentie van dit amendement is. Wat wil de PvdA? Wil de PvdA meer dan de doelstellingen realiseren? Is de intentie om meer locaties in Drenthe te realiseren?

De heer SLAGTER: Onze intentie is enige ruimte meer te bieden dan in Coevorden, dat nu in onderzoek is. Stelt dat dit niet doorgaat, dan moet er een actief beleid worden gevoerd om een nieuwe locatie te zoeken.

De heer HOLMAN: Hanteert u de landelijke doelstelling dan als maximum?

De heer SLAGTER: Ik verwijs even naar Hans Hornstra, die specialist is in onze fractie op dit gebied.

De heer HORNSTRA: Waar het om gaat is dat wij meer duidelijkheid willen over wat wij nu wel of niet willen in Drenthe. Eigenlijk roepen wij daarmee het college op met een plan van aanpak te komen en daarmee criteria op te stellen over waar iets kan en waar dat niet mag. De intentie zoals die nu in het POP II staat is dat er afgewacht wordt of Coevorden nu wel of niet slaagt en als dat niet kan, dan houden wij ermee op of kijken in het andere geval of er meer kan. Wij willen niet uitsluiten dat er meer kan en de taakstelling wordt wellicht zelfs landelijk verhoogd. Anticipeer daar nu op en ga kijken waar je het dan eventueel ook zou willen en leg dat vast. Dan liggen de criteria ook heel duidelijk vast waarom je het daar wel en op andere plaatsen niet zou willen.

De heer SLAGTER: Het volgende amendement gaat over bouwen uit het lint.

Amendement C

Provinciale staten in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ten behandeling van het Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:

het POP II op pagina 131 als volgt gewijzigd vast te stellen: toevoegen aan het onderdeel wonen in het buitengebied op pagina 131 de volgende zin: "In de dorpen in de Veenkoloniën die bestaan uit lintbebouwing is het mogelijk uit het lint te bouwen door middel van clustering van agrarische bedrijven."

De VOORZITTER: Dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer SLAGTER: Het volgende en laatste amendement gaat over de luchthaven Groningen Airport Eelde (GAE).

Amendement D

Provinciale staten in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:

het POP II op pagina 137 als volgt gewijzigd vast te stellen: de zin bij het derde aandachtsstreepje: "Het luchtvaartterrein Eelde wordt ruimte geboden voor activiteiten die aan de luchthaven zijn verbonden voor zakelijke dienstverlening met een architectuur die recht doet aan de representativiteit van de locatie" te wijzigen in: "Op het luchtvaartterrein Eelde wordt uitsluitend ruimte geboden aan activiteiten die aan de luchthaven zijn verbonden, waaronder zakelijke dienstverlening, met een architectuur die recht doet aan de representativiteit van de locatie."

De VOORZITTER: Ook dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer SLAGTER: Ik ben klaar.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Wijbenga.

De heer WIJBENGA: Dank u wel, voorzitter. Wij zien als CDA deze dag als een hoogtepunt in een heel lang proces. Het gaat om een proces dat al heel lang geleden begonnen is en dat in onze ogen al meerdere hoogtepunten gehad heeft. Vandaag is er één van, maar zeker ook de avonden dat wij als staten de provincie in zijn getrokken om met burgers te komen tot gedachtewisselingen. Dat die gedachtewisselingen soms tot

hoge emoties leidden hebben wij ook ontdekt. Als wij kijken naar de stapel bezwaarschriften die is ingediend door mensen die toch grote problemen hebben met dit plan, dan doet dat tot nadenken stemmen. Ik kom daar later nog op terug. Maar om te beginnen, het is een goed plan. Een plan waarvoor ook iedereen die daaraan heeft meegewerkt, en ik betrek daar ook maar even het vorige college in, alle lof verdient. Het is ook een plan waar Drenthe landelijk mee voor de dag kan komen. Waar ik nu toe wil oproepen is het volgende. De verleiding is erg groot om in te gaan op individuele gevallen, zoals mensen die echt in de problemen komen. Wij willen het college oproepen serieus naar die gevallen te kijken en alle creativiteit die daarbij mogelijk is aan te wenden om samen met gemeenten tot oplossingen te komen. In de afgelopen tijd zijn wij ook verblijd met een groot aantal rijksnota's, zoals daar zijn de Nota ruimte en de Nota vitaal platteland. Uit die nota's is één ding in ieder geval duidelijk geworden, en dan kom ik direct op mijn eerste concrete punt, namelijk dat het Rijk heeft besloten om de ecologische verbindingzones niet langer tot de ecologische hoofdstructuur (EHS) te rekenen en hiervoor ook geen financiële middelen meer beschikbaar te stellen. Wij zijn van mening dat nu de provincie dit weet, tijdig de zeilen bijgezet moeten worden en hiermee in het POP rekening te houden. Wij hebben met dit doel voor ogen een motie voorbereid en die zou ik nu graag willen voorlezen. Ik heb begrepen dat dit niet van de spreektijd afgaat, klopt dat?

De VOORZITTER: Dat klopt niet.

De heer WIJBENGA: Dan ga ik heel snel lezen. Daar gaat ie.

Motie E

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004/133 betreffende het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

kennisgenomen hebbende van de inhoud van de door de rijksoverheid gepubliceerde Nota ruimte en de uitvoeringsagenda Nota ruimte, evenals van de agenda Vitaal Platteland met het bijbehorende meerjarenprogramma;

constaterende dat:

in het rijksbeleid ecologische verbindingzones niet langer tot de ecologische hoofdstructuur worden gerekend en daarom een geringere planologische bescherming krijgen, er door het Rijk geen financiële middelen meer beschikbaar worden gesteld voor aankoop, inrichting en beheer van nog te ontwikkelen ecologische verbindingzones;

overwegende:

dat het Provinciaal omgevingsplan op pagina 194 de ecologische verbindingzones als een belangrijk onderdeel van de EHS worden beschouwd, in de planperiode tot 2010 de helft van de gewenste verbindingzones moet zijn gerealiseerd, deze taakstelling niet overeenstemt met de daarvoor benodigde provinciale financiële middelen, dragen het college van gedeputeerde staten op het beleid voor de realisering van de ecologische verbindingzones te heroverwegen en met voorstellen te komen voor herbegrenzing van deze zones voorzover deze zijn begrensd als EHS,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter, mag ik de heer Wijbenga hierover een vraag stellen? U weet ongetwijfeld dat de nota's die u noemt weliswaar zijn ingediend maar nog niet zijn vastgesteld. Vindt u het verstandig om daar al uitgebreid over te discussiëren als die nota's landelijk ook nog veranderd zouden kunnen worden?

De heer WIJBENGA: Ja, wij vinden het belangrijk om erover te discussiëren omdat het kabinet in ieder geval in financiële zin een heel duidelijk signaal heeft afgegeven.

De heer LANGENKAMP: Ja, maar u weet ook dat de provincies in IPO-verband onderhandelen met het Rijk. Als u dan nu al signalen afgeeft, dan krijgen wij een onderhandelingspositie die uiterst zwak is.

De heer WIJBENGA: Ik wil de onderhandelingen van het IPO uiteraard niet frustreren. Het enige wat ik constateer is dat het Rijk middelen terugtrekt die wij in onze plannen hebben opgenomen

en wij stellen dus voor om daar gewoon nu al rekening mee te houden.

De heer LANGENKAMP: Dat begrijp ik, maar dat vind ik uiterst onverstandig als de onderhandelingen nog bezig zijn over de grootte van dat bedrag.

De heer WIJBENGA: Laat ik het zo zeggen dat wij een voorzet voor die onderhandelingen geven.

De heer SMIDT: Betekent dat dat u vindt dat er nu over gesproken kan worden, maar ook later?

De heer WIJBENGA: Ik denk dat als ik de motie goed lees, ik zowel GroenLinks als de VVD tegemoet kom. Er staat namelijk dat het de bedoeling is om met voorstellen te komen, en er staat geen tijd in aangegeven. Dat laat ook in onze ogen ruimte om dit te betrekken bij het IPO-overleg.

De VOORZITTER: Gaat u verder.

De heer WIJBENGA: Voozitter, in de algemene beschouwingen en de commissievergadering van 21 juni 2004 hebben wij vooral de nadruk gelegd op de dingen die kunnen en ons op het standpunt gesteld om ons in Drenthe vooral te richten op Europese en landelijke wetgeving. De vaak aangehaalde bijlage C met bijbehorende kaarten, die wij in de commissie meermalen hebben genoemd, ervaren wij wel als extra regelgeving. Ik heb in de commissie gesproken over postzegelplanologie. Bovendien komen wij een beetje in de knel met het in onze kring belangrijke goed van subsidiariteit. Daar waar de provincie zegt dat het Rijk zich niet teveel moet bemoeien met onze zaken - de Nota ruimte biedt wat dat betreft hoop - gaan wij nu gemeenten en waterschappen wel allerlei extra zaken opleggen. Wij achten gemeenten en waterschappen zeer wel in staat zaken op lokaal niveau te regelen. Ik wil daartoe straks een amendement indienen. Voorzitter, ook tijdens de algemene beschouwingen hebben wij aangekondigd met een initiatief te komen voor een Ruimte-voor-ruimteregeling. Duidelijk is dat de staten tijdens de commissiebehandeling in 2003 daartoe het college van gedeputeerde staten ook heeft opgeroepen. Het college is hier evenwel niet of niet volledig aan tegemoetgekomen. Daarom willen wij vandaag dit per amendement in het POP laten opnemen. Uitgangspunt daarbij is dat het wel op gemeentelijk niveau moet worden uitgevoerd,

maar dat de provincie hierin het voortouw moet nemen door het opstellen van een provinciale voorbeeldregeling. Dit geeft een waarborg dat er in Drenthe als geheel volgens dezelfde lijnen wordt gehandeld en dat er bovendien ruimte is voor maatwerkoplossingen binnen gemeenten. Dat dit nodig is bleek eens te meer tijdens een werkconferentie in Haren, waarbij meerdere statenleden aanwezig waren. Wij gaan ervan uit dat het initiatief van de NLTO en de Milieufederatie, zoals zij dat hebben neergelegd in een brochure, als uitgangspunt zal dienen voor de gesprekken met de gemeenten. Ik kom op dit punt straks met een amendement. Vandaag stellen wij het POP vast als kader voor gedeputeerde staten. In datzelfde POP wordt evenwel een aantal uitwerkingsplannen aangekondigd op bijvoorbeeld de terreinen recreatie en waterberging. Met name het laatste onderwerp is voor verschillende indieners van bezwaren aanleiding geweest om in de pen te klimmen. Wij willen dus aan de staten voorstellen om in het POP op te nemen dat die uitwerkingsplannen ook in de desbetreffende statencommissies aan de orde komen, alvorens het college daarover definitief beslist. Hetzelfde geldt voor mogelijke afwijkingen van het POP. Ook daarvan achten wij het noodzakelijk dat de staten hierover van tevoren hun licht kunnen laten schijnen. Wij hebben voor dit doel dan ook een amendement opgesteld. Ik kom op het onderwerp water en grondstoffen. Over riooloverstorten hebben wij het meerdere keren gehad en wat dat betreft heeft ons goed nieuws bereikt dat het einde van die problematiek in zicht is. Ik wil nog even terugkomen op een punt wat ik in de commissie heb aangekaart en dat betreft de nieuwe activiteiten van de NAM in de omgeving Schoonebeek. Ik heb toen de gedeputeerde gevraagd van als ik het lees dan zouden er wel eens problemen in dat gebied kunnen zijn met de investeringen van de NAM. De gedeputeerde zei toen dat er geen problemen waren, maar ik heb van horen zeggen dat dat later via de ether weer gecorrigeerd is. Ik zou graag vandaag van de gedeputeerde willen horen of wat hij toen gezegd heeft, namelijk dat het POP geen problemen geeft voor de exploratie van de NAM nog steeds geldt. Dat staat los van de gehele MER-procedure, maar ik zou dat graag nog een keer van de gedeputeerde willen horen. Voor het CDA is ruimte om te ondernemen een belangrijk element geweest bij de beoordeling van het POP. Daar waar wij ruimte bepleiten voor de landbouw,

willen wij dat ook voor de recreatie. Vandaar dat als het gaat om de relatie tot de waterhuishoudkundige inrichting wij een gelijkschakeling voorstellen tussen deze beide sectoren. Ik kom daar straks met een amendement op. Ik kom op de zonering van de landbouw en de landschappen. Het CDA wil ook ruimte voor de landbouw. Zijn fractie wijst er nogmaals op dat er heel veel bedrijven in de knel zijn gekomen. Ook de toekomst van de melkveehouderij, de zetmeelsector en nu ook sinds kort de vrees voor de bietentelers neemt alleen maar toe. Veel van de werkgelegenheid in ons gebied is afhankelijk van deze sectoren en dan bedoel ik niet alleen de primaire sector, maar ook veel bedrijven vinden zich in de verdere keten. Denk maar aan de transportbranche en de toeleveranciers. Waar wij dus voor staan is het om deze sector niet nog eens extra moeilijk te maken. Geef die bedrijven de ruimte om te ondernemen, ook in de beekdalen. De ondernemers die daar zitten, zijn naar onze mening prima in staat om de mogelijke bedrijfsrisico's daarvan zelf in te schatten. Het regulier geldende beleid biedt hiervoor voldoende bescherming. Om ook deze bedrijven de nodige ruimte te bieden, wil mijn fractie daarover straks een amendement indienen. Voorzitter, ik kom op de Veenkoloniën, een gebied dat zich al jarenlang in de belangstelling van veel plannenmakers mag verheugen. Het is ook een gebied dat bij uitstek geschikt is om bedrijven de ruimte te geven. Wij pleiten ervoor dit gebied en dus ook het Groninger deel als een eenheid te behandelen en dus ook de wet- en regelgeving aan beide kanten van de grens zoveel mogelijk gelijk te schakelen. Dit gebied dat voor een deel zone I en voor een deel zone II is en waar het primaat bij de landbouw ligt, zou bij uitstek geschikt moeten zijn om binnen bepaalde ruimtelijke kaders de mogelijkheid te bieden voor een tweede tak in de vorm van intensieve veehouderij. Ik zal daarover later een amendement indienen.

De heer HORNSTRA: Voorzitter, ik wil daar een vraag over stellen. Hoe ziet de heer Wijbenga de relatie met grondgebonden veehouderij. Er is een bepaalde milieuruimte en op het moment dat intensieve veehouderij wordt toegestaan, pak je een deel van de milieuruimte af en ontstaan er beperkingen voor de inplaatsing van grondgebonden veehouderij.

De heer WIJBENGA: Ik snap het niet.

De heer HORNSTRA: Oh, dan heb ik een probleem. Op het moment dat zonder enige beperking wordt toegestaan dat er uitbreiding van intensieve veehouderij in de Veenkoloniën mag plaatsvinden, beperk je wellicht de ruimte voor de veehouderij die uit een ander gebied daar ingeplaatst zal worden. Het kan dus zijn dat je daarin keuzes moet maken.

De heer WIJBENGA: Ja, wij doen het natuurlijk niet onbeperkt. Wij hebben ook al in de commissie aangekondigd dat wij daaraan een bepaalde ruimtelijke beperking willen geven, zoals de oppervlakte van een stal. Wij denken dus dat als je het zo doet, die ruimte niet echt overdadig in beslag wordt genomen.

De heer HORNSTRA: Dat denkt u, maar dat weet u niet zeker?

De heer WIJBENGA: Neen, dat weet ik niet zeker.

De heer HOLMAN: Even aanvullend. De nieuwe wetgeving op het gebied van mestregelgeving houdt impliciet in dat je de facto grondgebonden bent omdat het gewoon zo geregeld moet worden op bedrijfsniveau. Het gaat hier dan bijvoorbeeld om akkerbouwbedrijven, waar bijvoorbeeld een tak intensieve veehouderij aan gekoppeld wordt die grondgebonden is en die verantwoord zijn eigen mest kan afzetten.

De heer LANGENKAMP: Ik kreeg de indruk dat het CDA dit voorstel doet om uniformiteit van beleid te krijgen, aangezien Groningen dit ook doet in de Veenkoloniën. Op zich is die redenering te begrijpen, maar u geeft daar nu zelf al een afwijkende mogelijkheid bij, namelijk dat er uitzonderingen mogelijk zijn. Dan moet u op die manier ook weer overleggen met de provincie Groningen en het lijkt mij dan een heel vreemd argument.

De heer WIJBENGA: Wat wij nu voorstellen is om hetzelfde te doen als in het Groningse deel van de Veenkoloniën. Daar geldt ook dezelfde regeling en dezelfde beperking in ruimtelijke zin. Wij denken dus dat het op die manier geregeld kan worden. Overleg met Groningen daarbij kan geen kwaad, hoor.

De heer LANGENKAMP: Neen, maar hoe gaat u dan om met het probleem dat de heer Hornstra aangeeft dat bij 100% min 10% er 90% overblijft?

De heer WIJBENGA: Ja, dat zul je dus moeten afwegen van geval tot geval. Dat gebeurt toch nu ook? Waar je op een industrieterrein ook een bepaalde ruimte hebt en er komt een bedrijf bij, dan zul je dat ook van geval tot geval moeten bekijken.

De heer LANGENKAMP: Ja, maar het geval tot geval bekijken is tegenstrijdig met het hoofdargument dat u hetzelfde wilt doen als de provincie Groningen in de Veenkoloniën.

De heer WIJBENGA: Neen, dat is het niet. Wat wij willen is de mogelijkheid creëren en dat doen wij binnen bepaalde randvoorwaarden en die randvoorwaarden worden uiteraard bepaald door generieke milieuwetgeving en al dat soort zaken. Dat zul je dus keer op keer moeten afwegen en op een zeker moment is die milieuruimte opgebruikt. Ja, dan heeft het dus gewerkt. Voorzitter, over zone II, ook daar komen wij opnieuw Drentse regelgeving tegen. Op pagina 68 wordt de uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij toegepast en vervolgens weer gebonden in bijlage C. Ik heb dit in de commissie ook al meerdere keren aangegeven. Wij denken dat kan worden volstaan met een toets aan de generieke milieuwetgeving en de aanpassing aan het landschap. Ook hier geldt opnieuw dat wij erop vertrouwen dat gemeenten bij de opstelling van hun plannen rekening zullen houden met de lokale situatie. Voor dit doel hebben wij een amendement opgesteld. Ik kom tot de kernen recreatie en toerisme. Naast landbouw is recreatie en toerisme een belangrijk speerpunt voor het CDA. Ruimte is nodig voor deze sector. Nogmaals willen wij ook in deze zaal wijzen op het maatschappelijk nut van deze bedrijven. Wij zijn op bezoek geweest bij een aantal van deze bedrijven en hebben gezien hoe nauw de verwevenheid van deze bedrijven is met hun eigen omgeving. Ik refereer even aan het bezoek aan de Berenkuil. Wat wij willen is de dynamiek erin houden. Wat wij ook gezien hebben is hoe deze bedrijven omgaan met de natuur en dat dwingt respect af. Die bedrijven moeten daarnaast wel in staat zijn om aan de toenemende wensen van de consument tegemoet te komen en bovendien worden zij gedwongen om allerlei nieuwe voorschriften op het gebied van hygiëne na te

leven, maar ook op het gebied van de brandveiligheid investeringen te doen. Dat legt een beslag op de ruimte. Wat wij willen is dat die bedrijven de mogelijkheid krijgen om als dat aan de orde is, zij voldoende wettelijke ruimte krijgen om daar ruimte voor te krijgen. Een van de verworvenheden van de nieuwe Nota ruimte is de saldobenadering in de EHS. Wij hebben begrepen dat dit voorstel op rijksniveau in ieder geval wel op de nodige sympathie kan rekenen en wij stellen daarom voor om in het uitwerkingsplan Recreatie hierop te anticiperen. Wij komen daarover met een amendement. Op pagina 152 wordt gesproken over de ontwikkelingsmogelijkheden per sector. Ook hier vragen wij aandacht voor de recreatie. Op een van de kaarten is aangegeven waar door middel van voorkeursgebieden nieuwvestiging mogelijk moet zijn. Nu is ons duidelijk geworden dat deze gebieden bepaald niet één op één gelijklopen met de wensen van de sector. Kijken wij waar nu al eenvoudigweg de meeste recreatiebedrijven gevestigd zijn, dan is het zeker niet in die gebieden. Wij zijn van mening dat, gelet op het economisch belang van deze sector, er ook om de weglekkende werkgelegenheid in Drenthe te compenseren deze sector voldoende ruimte moet krijgen. Wat ons betreft dient dan ook als enige beperking de EHS te gelden en voorts in de zones I tot en met IV nieuwvestiging mogelijk te maken. Wij komen op dit punt ook met een amendement.

De heer SLAGTER: Voorzitter, ik heb een vraag voor de heer Wijbenga. Op dit moment loopt de pilot Westerveld en volgens mij is de afspraak om in de tweede fase gezamenlijk te gaan kijken welke oplossingen er mogelijk zijn voor alle knelpunten die er zijn. Ik merk nu al dat u daarop vooruitloopt en al diverse voorstellen doet, bijvoorbeeld het laatste punt over de voorkeursgebieden. Het kan best zijn dat uit de pilot Westerveld komt dat je het POP op dat punt gaat wijzigen, omdat dat geen uitkomst biedt, dus loopt u nu niet vooruit op het beleid waar wij mee bezig zijn?

De heer WIJBENGA: Vooruitlopen is niet altijd negatief. Wat ik mij herinner van het begin van deze statenperiode toen wij ook al praatten over het voorontwerp-POP, is dat er is gezegd dat er bij de vaststelling van het POP rekening gehouden kon worden met de uitkomst van de pilot Westerveld. Iedereen weet dat dat niet gelukt is. Ondertussen hebben wij wel dingen gehoord uit

de branche en van de dingen waar wij vandaag mee komen denken wij dat ze heel goed gebruikt kunnen worden bij die pilot. Bovendien bereiken ons ook geluiden dat die pilot Westerveld wel eens niet tot voorbeeld kan dienen voor alle delen van de provincie. Westerveld is namelijk een volstrekt ander gebied dan Borger-Odoorn en de Veenkoloniën. Daar kunnen volstrekt andere situaties zijn en daar willen wij dus die ruimte creëren. Tenslotte voorzitter, willen wij als provincie ook aantrekkelijk blijven voor investeerders in de recreatiesector en kunnen wij bij de maatvoering van woningen in de recreatiesector niet achterblijven bij onze directe burens. Ook dit hebben wij al in de commissie gezegd. De maatvoering van 125 vierkante meter als maximum voor recreatiewoningen achten wij dus ook noodzakelijk. De angst die in het verleden gold ten aanzien van de permanente bewoning is volgens ons dankzij de recente brief van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) over dit onderwerp inmiddels achterhaald. Daarmee ben ik aan het einde van mijn betoog en wil nu graag beginnen met het indienen van de amendementen.

Het tweede amendement van het CDA luidt als volgt.

Amendement F

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133 inzake het ontwerp- Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:
in bovengenoemd document op pagina 65, bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten de zin: "Het is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten en waterschappen om hier op lokaal niveau invulling aan te geven en deze gebieden nader aan te duiden in bestemmingsplannen en beheersplannen" te wijzigen als volgt: "Het is de verantwoordelijkheid van gemeenten en waterschappen om deze gebieden nader aan te duiden in bestemmingsplannen, respectievelijk beheersplannen." en het tekstdeel beginnend met "een goede afstemming" tot en met "invulling" te laten vervallen.

De VOORZITTER: Dit amendement maakt, inclusief de toelichting daarbij, deel uit van de beraadslagingen.

De heer WIJBENGA: Het derde amendement van het CDA luidt als volgt.

Amendement G

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133 inzake het ontwerp- Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:
in bovengenoemd document op pagina 131 met betrekking tot wonen in het buitengebied na de eerste alinea na de tekstpassage beginnend met het woord "instandhouding" tot en met het woord "perceel", de volgende tekst in te voegen. "De provincie zal een uitwerkingsplan opstellen voor een Ruimte-voor-ruimteregeling in de vorm van een voorbeeldregeling voor gemeenten. Zo'n regeling maakt het mogelijk dat in ruil voor het afbreken en opruimen van vrijkomende agrarische gebouwen het recht op een woonhuis op dezelfde plaats of in een dorpsuitbreiding ontstaat. Er verdwijnt zo overbodig geworden bouwmassa in het landelijk gebied, mede ter verbetering van de landschappelijke kwaliteit. De kosten voor sloop worden opgebracht door de opbrengst van de uitgifte van de nieuwe bouwrijpe kavels."

Dit amendement is ondertekend door VVD, PvdA en CDA.

De VOORZITTER: Ook dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer WIJBENGA: Het vierde amendement van het CDA luidt als volgt.

Amendement H

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133 inzake het ontwerp- Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:
in bovengenoemd document op pagina 216, Afwijking en uitwerking, het tekstblok: "Afwijking en

uitwerking is een bevoegdheid van het college van gedeputeerde staten. De Provinciale Commissie voor het Omgevingsbeleid (PCO) wordt gehoord voorafgaande aan de besluitvorming. Het besluit tot uitwerking of afwijking wordt medegedeeld aan provinciale staten" te vervangen door de tekst: "Uitwerking en afwijking zijn een bevoegdheid van gedeputeerde staten. De PCO en de betrokken statencommissies worden gehoord voorafgaande aan de besluitvorming. Een besluit tot uitwerking of afwijking wordt vervolgens medegedeeld aan provinciale staten."

Dit amendement is mede ondertekend door PvdA, VVD en D66.

De VOORZITTER: Ook dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer WIJBENGA: Het vijfde amendement van het CDA luidt als volgt.

Amendement I

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133 inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:
in bovengenoemd document op pagina 72, Water, de zin: "Waar mogelijk blijft de bestaande waterhuishoudkundige inrichting afgestemd op de landbouw en wordt voor de landbouw niet actief verslechterd" wijzigen in de zin: "Waar mogelijk blijft de bestaande waterhuishoudkundige inrichting afgestemd op de landbouw en op de recreatie en wordt deze voor deze sectoren niet actief verslechterd."

Dit amendement is ondertekend door CDA en VVD.

De VOORZITTER: Ook dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer WIJBENGA: Het zesde amendement van het CDA met betrekking tot de beekdalen luidt als volgt.

Amendement J

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133 inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:
in bovengenoemd document op pagina 58 met betrekking tot de beekdalen de zin: "Kapitaalintensieve functies worden zoveel mogelijk geweerd" te vervangen door: "Nieuwvestiging van kapitaalintensieve functies is in beginsel niet toegestaan. Ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande agrarische bedrijven zijn afhankelijk van het in diverse zones geldende reguliere beleid."

Dit amendement is ondertekend door CDA en VVD.

De VOORZITTER: Voor dit amendement geldt hetzelfde.

De heer WIJBENGA: Het zevende amendement van het CDA heeft betrekking op de inplaatsing in de Veenkoloniën en luidt als volgt.

Amendement K

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133 inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:
in bovengenoemd document op pagina 66 met betrekking tot bebouwing aan de zin: "Vestiging van nieuwe bedrijven voor de intensieve veehouderij en het toevoegen van een tak van intensieve veehouderij aan een bestaand of nieuw grondgebonden bedrijf wordt daarom in het algemeen niet toegestaan" de zin toe te voegen: "Behoudens in de Veenkoloniën, waaraan een bestaand grondgebonden bedrijf een neventak intensieve veehouderij kan worden toegevoegd tot een maximum brutotaloppervlakte van 2.700 vierkante meter."

Dit amendement is ondertekend door CDA en VVD.

De VOORZITTER: Ook dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer WIJBENGA: Ik kom op bijlage C, waarop het achtste amendement van het CDA betrekking heeft en dat luidt als volgt.

Amendement L

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133 inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:
in bovengenoemd document op pagina 68, Bebouwing, de zin: "Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen is mogelijk binnen de landschappelijke hoofdstructuur. Tevens geldt als voorwaarde dat deze uitbreiding verenigbaar is met de milieuwetgeving en de mestafzet op het eigen bedrijf kan plaatsvinden, danwel in de nabije omgeving" als volgt te wijzigen: "Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen is, rekening houdend met de lokale landschappelijke kenmerken en mits verenigbaar met generieke milieuwetgeving, mogelijk."

Dit amendement is ondertekend door CDA en VVD.

De VOORZITTER: Voor dit amendement geldt hetzelfde als voor het vorige.

De heer WIJBENGA: Er volgen nog vier amendementen. Het negende amendement van het CDA luidt als volgt.

Amendement M

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133 inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:
in bovengenoemd document op pagina 74 met betrekking tot bebouwing de zin: "Uitbreiding van recreatiebedrijven kan uitsluitend als het gaat om de economische continuïteit van het bedrijf en voorzover aanwezige en potentiële natuurwaarden niet worden aangetast" te wijzigen in: "Uit-

breiding van recreatiebedrijven kan uitsluitend wanneer dit noodzakelijk is vanuit regelgeving op het gebied van milieu en veiligheid en als het gaat om de economische continuïteit van het bedrijf en voorzover aanwezige en potentiële natuurwaarden niet worden aangetast."

Dit amendement is ondertekend door CDA en VVD.

De VOORZITTER: Dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer WIJBENGA: Het volgende en tiende amendement van het CDA gaat over de ontwikkeling van recreatiebedrijven.

Amendement N

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133 inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:
in bovengenoemd document op pagina 151 met betrekking tot ontwikkeling van recreatiebedrijven na de zin: "Het streven is om het uitwerkingsplan in 2004 af te ronden" toe te voegen de zin: "Daarbij zal ook worden bezien of de EHS-saldo-benadering uit de Nota ruimte een oplossing kan bieden voor gewenste ontwikkelingen."

Dit amendement is ondertekend door CDA en VVD.

De VOORZITTER: Voor dit amendement geldt hetzelfde.

De heer WIJBENGA: Het elfde amendement van het CDA luidt als volgt.

Amendement O

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133 inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:
in bovengenoemd document op pagina 152 met betrekking tot ontwikkelingsmogelijkheden per

sector het tekstblok van twee alinea's, te beginnen met: "Nieuwe bedrijven kunnen worden gevestigd..." tot en met: "...zich inzetten om de voorkeursgebieden nader in te vullen" te vervangen door de volgende tekst: "Nieuwe bedrijven kunnen worden gevestigd in de zones I tot en met IV van de integrale zonering voorzover er geen sprake is van de aanwezigheid van de EHS. Om de versterking in het landelijk gebied te beperken, worden nieuwe bungalowcomplexen alleen toegestaan op locaties die aansluiten bij de (sub)streekcentra en die in de nabijheid liggen van de hoofdinfrastructuur en de OV-voorzieningen."

De VOORZITTER: Ook dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer WIJBENGA: Het volgende amendement van het CDA luidt als volgt.

Amendement P

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133 inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:

in bovengenoemd document op pagina 153 met betrekking tot de ontwikkelingsmogelijkheden per sector het tekstblok: "Naast aandacht voor een landelijke verschijningsvorm, waarbij..... met het tegengaan van permanente bewoning" te vervangen door het tekstblok: "Naast aandacht voor een landelijke verschijningsvorm, waarbij onder andere gedacht moet worden aan de gootlijn en de nokhoogte, wordt 125 vierkante meter als maximum gehanteerd voor de totale oppervlakte."

Dit amendement is ondertekend door CDA en VVD.

De VOORZITTER: Ook dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen. Ik geef het woord aan de heer Smidt.

De heer SMIDT: Ik wil even reageren op datgene wat de heer Wijbenga gebracht heeft. Hij begon met te zeggen dat het een goed plan is en noemde een aantal hoogtepunten, waarbij hij het vorige college betrok. Ik denk dat hij ook met mij constateert dat de Nota van wijziging ook allemaal de

kant is opgegaan van het CDA. Hij spreekt lovend over de inspraak, maar nu heb ik uit de pers vernomen dat hij een vrij ruw oordeel velt over dit college ten aanzien van het plan. Ik kan dit niet rijmen met het feit dat, ondanks dat er nogal wat wijzigingsvoorstellen zijn gedaan die in de grond de basis van het POP niet aantasten, het CDA in grote lijnen instemt met dit ontwerp.

De heer WIJBENGA: Laat ik beginnen met te zeggen dat ik de krant niet gelezen heb. Ik heb iets gehoord over de term "Woensdag, gehakt-dag". Neemt u aan dat dit niet uit mijn mond komt. De koppenmakers van de krant hebben kennelijk zo hun eigen regie. Neen, alle gekheid op een stokje, waar wij ons zorgen over maken is dat toch door het maken van zo'n plan heel veel groepen van mensen en individuen in de problemen komen. U kent ook het voorbeeld van bedrijven die ooit eens met behulp van de overheid naar een bepaalde plek gebracht zijn en daar nu weer in de knel komen. Indien ik bijvoorbeeld de problematiek van de ammoniakkaart erbij betrek, dan kan er veel meer creativiteit aan de dag gelegd worden om aan dit soort gevallen tegemoet te komen. Ik zie dat ook bij andere provincies. Als u het hebt over kritiek op het college, dan richt die kritiek zich met name op de manier hoe daarmee wordt omgegaan. Dat had volgens ons beter gekund.

De heer HOLMAN: De heer Smidt mag ons persbericht ook wel even hebben, waaruit blijkt dat het verhaal van de heer Wijbenga in overeenstemming is met datgene wat daarin is geschreven.

De heer SMIDT: Ik ben niet geabonneerd op jullie persdienst, maar lees slechts wat in de krant staat en hoor wat er op radio Drenthe gezegd wordt. Via radio Drenthe kwam een vrij ruw oordeel van het CDA tot mij en dat vind ik ver staan van de inbreng die het CDA nu doet.

De heer WIJBENGA: Wat voor de radio gezegd is weet ik mij heel goed te herinneren, want daar was ik zelf bij. Dat was tamelijk genuanceerd en ik heb daar toen ook een aantal dingen gezegd waarvan ik toen dacht dat ik op brede steun in deze staten mocht rekenen. Ik hoop dat dat vandaag ook blijkt.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter, mag ik dan voor alle duidelijkheid en ter bekorting van

mijn eigen betoog nog even aan beide heren het volgende vragen. U hebt gezamenlijk driekwart van de voorstellen uit uw fracties ingediend. Al die voorstellen hebben tot strekking meer ruimte te maken voor landbouw en recreatie. Ik vat deze voorstellen op deze manier even samen, hoor. Vervolgens wordt het CDA door de VVD nu verweten dat het CDA gehakt wil maken van het POP en dat gaat de heer Smidt te ver. Wat is nu precies de lijn hoe wij dit moeten beoordelen? U wilt geen gehakt en u wel? Hebt u wel dezelfde amendementen op dezelfde manier geïnterpreteerd? Mag ik daar wel vanuit gaan?

De heer WIJBENGA: Nou voorzitter, in de richting van de heer Engels hoop ik duidelijk te hebben gemaakt dat het gehakt in ieder geval niet van mij was. Het persbericht is aanzienlijk genuanceerder dan dat die kop doet vermoeden. Ik denk dat wij, daar waar handtekeningen van CDA en VVD onder stukken van ons staan, er eenduidig over wordt gedacht en dat wij wat dat betreft, voorzover dat aan ons ligt, op één lijn zitten.

De heer SMIDT: Ja, ik houd ook wel van gehakt. Het punt is dat er gisteravond wat afstemming is gepleegd en dat wij ons hebben verbonden op een paar onderwerpen. Dan lees je 's ochtends tijdens het melken de krant en dan vraag je je af of dat dezelfde persoon is waar je mee gesproken hebt. Het is nu toegelicht en ik ben benieuwd naar het persbericht van het CDA.

De heer WIJBENGA: U krijgt een kopietje.

De VOORZITTER: Dan is nu het woord aan de heer Smidt voor zijn eerste termijn.

De heer SMIDT: Dank u, voorzitter. Ook onze waardering voor het werk dat verzet is. Onze beleving bij de inspraak is een goede geweest. Veel mensen hebben de moeite genomen om het POP zelfs helemaal te lezen, wat ik misschien nog niet eens van elk statenlid mag zeggen. In die zin ben ik ook tevreden en afwijkend van wat de PvdA concludeert, moet ik zeggen dat het de goede kant opgaat met de ruimtelijke plannen in Nederland en in Drenthe. Landelijk is de Nota ruimte een verademing ten opzichte van de vijfde Nota ruimte die gelukkig nooit beleid is geworden. Het POP II was in ontwerp al een stuk liberaler dan het POP I en is gedurende het proces wat

ons betreft alleen maar verder de goede kant op gegaan. Verantwoordelijkheden voor de uitvoering van dit beleid zijn dichterbij de mensen gekomen. Het POP II geeft de gemeenten terecht veel meer ruimte. Kortom, het POP II geeft mensen meer ruimte. Verder zijn wij heel positief over de POV, waarbij een aanzienlijke beperking van de regelgeving is gerealiseerd. De verordening ziet er degelijk uit en lijkt goed handhaafbaar. Onze complimenten daarvoor. Het blijft trouwens een weerbarstige materie. De ruimtelijke ordening is een belangrijke randvoorwaarde voor werkgelegenheid en welvaart. Trouwens, als je het hebt over dat soort zaken is ons Drentse kapitaal, bestaande uit rust en ruimte, ook een van die randvoorwaarden. Dat kapitaal is pas echt als er rendement van komt. Daarom even het volgende. Teleurstelling toch nog over het rode potlooddenken, maar dat wordt breed gedragen, zo heb ik in de commissie gemerkt. Het is ook een beetje de teneur door alle inspraak heen. Het is blijkbaar toch nog onvoldoende gelukt om de negatieve formuleringen - dat wat wij niet willen - om te zetten in wat wij wel willen. Temeer, omdat het ruimtelijk beleid voorwaardenscheppend is voor werkgelegenheid en economie. Helaas is het nu te laat om dit denken, dat ook vorm krijgt in delen van de Nota ruimte, helemaal te verinnerlijken in het POP II. Toch willen wij dit wel als werkhouding voor het college meegeven. In die zin lijkt de pilot Westerveld een goede aanzet in dit denken en misschien is dit het eerste Drentse voorbeeld van ontwikkelingsplanologie. Maar ja, hoe gaat het met dit project? Waar blijft het? Broedende kippen en eieren, het is allemaal een bekend verhaal, maar deze kip zit zo lang op het ei dat het wel een kalkei moet zijn. Over bouwen het volgende. Al meerderen hebben aangegeven grote zorgen te hebben over de achterblijvende woningproductie. Die blijft zowel in kwantiteit als in kwaliteit achter. Het POP biedt wellicht kansen om daarop te sturen. Ook de PvdA is op dit punt ingegaan en wij vinden ook dat die kans niet voorbij mag gaan. De VVD-fractie is zo langzamerhand benieuwd, nu deze discussie vordert, wat nu werkelijk de reden is dat wij niet bouwen wat wij moeten bouwen. Ik hoop niet dat daar een motie voor nodig is, maar wil het college verzoeken om eens een onderzoek te plegen naar de aanleiding en de redenen van de achterblijvende woningproductie, terwijl ook niet de juiste woningen worden gebouwd. Wij hebben in een eerder stadium de suggestie ge-

daan om te zorgen dat de provincie met enige dwang kan optreden door een mogelijkheid in te bouwen dat er geschoven gaat worden met contingenten die niet benut worden naar plaatsen waar plannen klaar liggen. Eigenlijk willen wij het college hiermee een instrument als stok achter de deur geven die gehanteerd kan worden als alle goede intenties en afspraken niet leiden tot het beoogde resultaat. Er zal gebouwd moeten worden in Drenthe.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter, mag ik de heer Smidt daar toch een vraag over stellen? Ik had die opmerking in de commissie ook gehoord en toen dacht ik dat hij een grapje maakte. Toen vroeg ik of hij de woningen van Assen in De Wolden wilde gaan bouwen, maar u herhaalt dit nu en het staat ook in een soort amendement. Ik snap niet goed wat u daar nu mee wilt, behalve een stok achter de deur. Dan vind ik het wel een leuke stok achter de deur of misschien ook wel een geslaagd grapje, maar als u het echt gaat uitwerken in een amendement dan haalt u toch de hele hiërarchie die in het POP zit onderuit?

De heer SMIDT: Ja, dat doet dan het college zelf. Ik roep het college er niet toe op, maar geef het college slechts het instrument. Of dat instrument wordt gehanteerd is dan aan het college.

De heer LANGENKAMP: Dat vind ik slap. Of u staat erachter en dan wilt u het als VVD. Dat mag u willen, maar dan moet u niet zeggen dat het aan het college is.

De heer SMIDT: Maar wij willen niet dat er woningen van een grote stad naar een kleine kern gaan. Wij willen wel dat die woningen gebouwd worden en als het in de grote kernen uiteindelijk niet lukt, dan moet er een mogelijkheid zijn om elders te bouwen. Wat hebt u nu liever: een gebrek aan woningen of woningen op een plaats die u liever niet zou hebben?

De heer LANGENKAMP: In de commissie hebben wij het er uitgebreid over gehad en dit is een landelijk probleem en niet specifiek Drents.

De heer SMIDT: Zijn wij dan verschoond om landelijke problemen een oplossing te bieden?

De heer LANGENKAMP: Neen, maar er staan toch enorm veel handvatten in de woonplannen om dat te stimuleren?

De heer SMIDT: Ja, maar dat blijft bij stimuleren. Er zit maar weinig afdwingbaars in, en de VVD-fractie wil over een bepaalde termijn de bevolking niet hoeven uit te leggen waarom de woningen waar de bevolking om zit te springen er niet zijn.

De heer LANGENKAMP: Daarover zijn wij het denk ik wel eens. Daarom zeg ik ook dat ik een grapje wel kan waarderen, maar als u het dan zover doorvoert dat u het in een amendement opneemt, dan neemt u het hele woonplan niet serieus.

De heer SMIDT: U legt het ook wel erg negatief uit. Het kan ook best zijn dat woningcontingenten verhuizen van Emmen naar Hoogeveen of zo.

De heer VEENSTRA: Zou de inzet er niet veel meer op gericht moeten zijn om ervoor te zorgen dat die woningen op de juiste plaatsen worden gebracht en daar belemmeringen weg te nemen, in plaats van door middel van moties met woningen te gaan schuiven? Als er zich ergens een knelpunt voordoet moet je proberen om het knelpunt weg te halen.

De heer SMIDT: U begrijpt ook wel dat de inzet van dit instrument het laatste middel is. Al het andere is dan gebeurd wat u zei. Er is gestreefd naar het realiseren van de goede woningen op de goede plaatsen in de juiste hoeveelheid. Als dat echt niet lukt en wij zitten in de ene gemeente met een overschot terwijl in de andere gemeente de plannen om te bouwen klaar liggen, dan geef ik het college het instrument om iets over te kunnen hevelen. Dat beogen wij, niet meer en niet minder.

De heer VEENSTRA: Ja, maar de energie moet anders gericht worden.

De heer SMIDT: ja, dat is duidelijk.

Mevrouw DE VRIES: Maar mijnheer Smidt, u hebt nog geen amendement ingediend en ik neem aan dat de tekst van dit amendement ons nog zal geworden. Als u eenmaal een amendement indient voor een tekstwijziging in het POP, dan kunnen

gemeenten zich op een gegeven moment wel op die tekstwijziging beroepen.

De heer SMIDT: Okay, dat klopt, maar het instrument ligt duidelijk in handen van het college. Het is in die zin door gemeenten niet afdwingbaar en het korten moet door het college gebeuren. Gemeenten kunnen dus onderling niet overhevelen. Over de contouren is de VVD bij het POP I al duidelijk geweest. Wij hebben de rode contour inder tijd gebracht als richtinggevend, dat wil zeggen dat als de behoefte aan woningen duidelijk is en het binnen de contouren niet lukt, een kern mag uitbreiden over de contour mits daarbij aandacht bestaat voor een goede ruimtelijke kwaliteit en er draagvlak voor is bij de bevolking. In dat kader mag ook een goede afwerking van een eerdere uitbreiding die niet zo geslaagd was een argument zijn om een contour te verschuiven. Wij zijn blij met het standpunt van de PvdA op dit punt en wachten de reactie van het college af. Als dat dezelfde kant opgaat maakt dat ons tevreden. Een ander punt wat bouwen betreft is dat nu in deze tijd als gevolg van het nieuwe landbouwbeleid steeds meer agrarische bedrijvengebouwen beschikbaar komen en in omvang groter zijn dan in het verleden. De VVD heeft zich al eerder voorstander getoond om die vrijkomende gebouwen niet alleen te benutten voor enkelvoudige bewoning, maar ook op te delen in meerdere appartementen. Het college komt ons een heel eind tegemoet op dat punt. Ook zorgtaken, recreatie en commerciële activiteiten die zich verdragen met de landelijke omgeving moeten in die gebouwen kunnen plaatsvinden. Daarbij mag alle bebouwing voorzover deze landschappelijk geaccepteerd is wat ons betreft benut worden, want daarmee voorkomen wij veel kapitaalsvernietiging en het is een vrij eenvoudige impuls die je aan de plattelandseconomie kunt geven. Wij moeten ons daarop niet verkijken, want wij moeten accepteren dat 40% van de Drentse economie een plattelandseconomie is. Voor landbouwbedrijven die moeten wijken voor natuurontwikkeling en gebouwen die het landschap visueel belasten kan de Ruimte-voorruimte-regeling uitkomst bieden. Wij zien in de handreiking van de groene organisaties een heel goede aanzet. Wij voegen eraan toe dat de EHS-saldomethode die nu in de concept-Nota ruimte staat nog veel meer mogelijkheden biedt en ook wij verzoeken het college daaraan een uitwerking te geven. Dat kan op zich nog in een veel meer

robuuste regeling dan alleen bedoeld om landbouwbedrijven te saneren. Je kunt er bijvoorbeeld ook recreatiebedrijven mee verplaatsen en zelfs vogel- en habitatrictlijngebieden. Ik denk dat dat instrument heel krachtig is in het toekomstig gebiedsgericht beleid. Over het landschap nog een paar zaken. Eerder hebben wij aangegeven zorg te hebben over het huidige beheer van het cultuurhistorische landschap. Wij hebben al eerder gewezen op de in onze ogen overdreven nadruk die er wordt gelegd op pure natuur. Wij hebben ook al eens in de commissievergadering samen met de landschapswacht geconstateerd dat het zoals het nu loopt niet allemaal onze keuzes zijn. Het gaat nu te ver om het POP daarop te screenen maar wij komen er zeker op terug. Wij hebben ook met tevredenheid geconstateerd dat het beleid uit het Structuurschema groene ruimte wat verlaten wordt en er op een vitaal platteland meer mogelijkheden zijn om de boeren een rol te geven in dat beleid. Wij hebben ook geconstateerd dat er een paar ambities in het geding zijn bij de agenda Vitaal Platteland. Wij gaan in die zin mee met het CDA dat wij zeggen dat in algemene zin de provincie niet zomaar in het gat moet springen als de financiering van het Rijk wegvalt. Als zeker blijkt dat de financiering van die ambitie door het Rijk is weggevallen dan betekent dat voor de provincie dat deze zich opnieuw moet beraden op haar eigen ambities ten aanzien van die doelen. Dat kan gaan om de ecologische verbindingzones, maar ook het derde nationaal park. Ruimte bieden voor mensen en voor agrarische ondernemers, daar gaat het om. De provincie heeft gekozen dat in de zones I en II het primaat bij de landbouw ligt. Dat zou ook echt het primaat moeten zijn, maar wij zien toch dat in de zones I en II blijkt dat daar bijna alles moet kunnen. Wij bepleiten terughoudendheid voor het aanleggen van landgoederen en bossen in die zones, omdat gezien de intenties ten aanzien van de andere zones er ruimte moet zijn om die landbouw ergens te laten voortbestaan.

De heer HOLMAN: Bent u nu wel tevreden met wat er in het POP staat of niet? Komt u met wijzigingen, accepteert u wat nu voorligt of wordt het anders?

De heer SMIDT: Neen, wij hebben geconstateerd dat het op dit moment niet in de rede ligt om die

discussie tot in den treure te voeren omdat er nog veel onduidelijk is.

De heer HOLMAN: Maar ik heb het over landgoederen en bos. U zegt dat u dat maar zozo vindt, maar in het POP wordt u ruimte geboden. Of u accepteert wat er in het POP staat, of u vindt wat anders.

De heer SMIDT: Neen, in het POP staat het wel goed, want in het POP staat niet in welke zone een landgoed moet komen. De constatering is echter, en daar kunnen wij geen wijzigingen op aanbrengen, dat zone I en II ruimtelijk steeds verder worden aangetast. Wij verzoeken het college in het toekomstig hanteren van dit POP en ook in de uitwerking ervan terughoudend te zijn in de medewerking aan de aanleg van landgoederen en bossen in de zones I en II, zeker wanneer dat de bestaande landbouw in die zones belemmert.

De heer ENGELS: Maar voorzitter, als u dat nu echt vindt, en daarin bent u wel redelijk consistent, dan vind ik dat u ook in die zin consistent moet zijn dat het POP op dat punt dan moet worden aangepast. Anders blijven het lege woorden.

De heer SMIDT: Ik heb de tekst erop nagekeken en het landgoederenbeleid is niet gekoppeld aan zonerings. In die zin vind ik het een te grote inbreuk om de tekst op dat punt te wijzigen. Ik wil dit het college dus alleen maar meegeven en hoop dat het ook door anderen wordt ondersteund, door te zeggen dat het college terughoudend moet zijn bij het verlenen van vergunningen die de zones I en II aantasten. Vanuit het provinciaal beleid hebben wij die ruimte nu al nodig voor het vormgeven van onze natuurambities.

De heer HOLMAN: Waarom dient u dan geen motie in? U krijgt dan immers helderheid door een uitspraak van de staten en dan weet het college waar het aan toe is. Dit zegt mij niets.

De heer SMIDT: Volgens mij kunnen wij ook met woorden sturing geven aan dit college en ik ben benieuwd naar de reactie van het college hierop. Wellicht is die reactie aanleiding om met krachtiger termen te komen, maar op dit moment zien wij daar nog geen aanleiding toe. Verder steunen wij het CDA in de benadering van de intensieve landbouw. Ik heb er al eerder op gewezen dat ik het

een hele goede gedachte vind. Laten wij het daar maar op houden. Verder hebben wij geconstateerd dat de wetgever intensieve veehouderijbedrijven verplicht stallen aan te passen voor dierenwelzijn. Dat leidt vaker tot meer ruimte voor dieren en binnen dezelfde stal tot minder dieren, wat omzetverlies betekent. Wij vinden dat voor dierenwelzijn stallen uitgebreid moeten kunnen worden, maar wij vinden ook dat wij daar iets ruimhartiger in moeten zijn, want wel kosten maken zonder meer omzet te kunnen realiseren maakt dat zo'n bedrijf vaak die slag niet kan maken. Daarom stellen wij voor om een geringe extra stalvergroting toe te staan om een deel van de investeringen rendabel te maken. Daartoe dien ik een amendement in.

Dan ga ik nu van de varkens en kippen naar de recreatie. Wij hebben geconstateerd dat de ontwikkelingsmogelijkheden van recreatiebedrijven soms zeer beperkt zijn. Het college heeft daar een stap in genomen en een aanvullend provinciaal beleid voor gebieden met een hoge en grote landschappelijke kwaliteit geschraapt. Het college kon zo ruimhartig zijn in de wetenschap dat de landelijke c.q. Europese regelgeving een uitbreiding meestal verhindert. Omdat wij allemaal de groei van recreatie voorstaan en ook belangrijk vinden voor de leefbaarheid van het platteland, vinden wij ook dat recreatiebedrijven zich in zone III mogen vestigen en uitbreiden, want het rare is dat nu volgens de provincie in zone IV wel vestiging en uitbreiding mag plaatsvinden, maar in zone III niet. Daarmee zijn wij het ook met het CDA eens dat het aanwijzen van voorkeursgebieden in onze optiek niet helpt in het oplossen van de problemen van de recreatiebedrijven en zal bij verplaatsing elke keer weer gewezen worden in de richting van de voorkeursgebieden. Als je kijkt op de kaart waar deze gebieden liggen, dan ligt het niet bepaald in het toeristisch zwaartepunt van Drenthe. Wij vinden dat deze bedrijven zich overal zouden moeten kunnen vestigen en daartoe dienen wij een amendement in. Verder gunnen wij de toeristen in Drenthe ook een prettig verblijf. Wij willen de mensen ruimte geven en vandaar dat wij met het CDA voorstander zijn van het optrekken van de maximale oppervlaktemaat voor recreatiewoningen tot 125 vierkante meter. Ten slotte hebben wij geconstateerd dat het POP zich ook bemoeit met het Verdrag van Malta en de voorwaarden die daaruit voortvloeien ten aanzien van archeologisch onderzoek. In onze optiek is dat een wat

dubbele regelgeving omdat dit landelijk via de nieuwe Monumentenwet wordt geregeld. Daar komen dan ook nog weer nieuwe verhoudingen in om vast te stellen bij welke ingreep het moet. Dat moet je landelijk regelen en daar moet je geen provinciale regelgeving op zetten. Vandaar dat er een amendement volgt op dat punt. Dan bied ik bij voorbaat mijn verontschuldigingen aan voor de lange amendementen, maar wij stellen vandaag wel de tekst van het POP II vast. Overheden, burgers en uiteindelijk soms de rechter zullen zich op deze tekst verlaten, dus er rest ons niets anders dan de zaak serieus te nemen. Vandaar de volgende amendementen.

Amendement Q

Provinciale staten in vergadering bijeen op 7 juli 2004, ter behandeling van statenstuk 2004-133, inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:

in bovengenoemd document op pagina 128, de vierde alinea, na de zin die begint met: "Hiermee is....." de volgende zin toe te voegen: "Gemeenten die niet volledig gebruikmaken van hun contingenten, kunnen gekort worden ten behoeve van de gemeenten die hun contingenten wel realiseren. Een eventueel overschot zal in dat geval afvloeien naar de eerst volgende lagere categorie (bijvoorbeeld streekcentrum naar substreekcentrum) of naar de eerst volgende hogere categorie (bijvoorbeeld hoofdkern naar substreekcentrum)."

De heer VEENSTRA: Voorzitter, mag ik nog één verduidelijkende vraag stellen?

De VOORZITTER: Het amendement maakt nu deel uit van de beraadslagingen.

De heer VEENSTRA: Wij hebben al aangegeven wat wij hiervan vinden, maar doelt u op dezelfde soort woningen? Stel dat een grote gemeente niet in staat is om huurwoningen te bouwen, dan gaat die categorie woningen over naar een kleinere plaats?

De heer SMIDT: Dit amendement slaat op de categorie van de kernen en niet op de categorie van de woningen.

Mevrouw DE VRIES: In datzelfde amendement staat dat bijvoorbeeld woningen van de streekcentra naar de substreekcentra worden overgeheveld. Er staat nergens in dat er onderling kan worden gewisseld en het tweede is dat er op een gegeven moment in mijn beleving vergeten wordt dat je moet bouwen voor de behoefte. Kijk, stel dat in een gemeente als Emmen een planontwikkeling niet lukt omdat een projectontwikkelaar dwars ligt, terwijl de behoefte aan de woningen die gebouwd moeten worden wel heel groot is, dan is het heel gek wanneer die woningen naar Zuidwolde gaan. Ik noem maar even iets, en om het nou zo op te nemen zoals u dat voorstelt in die motie is iets waar wij nog goed over moeten nadenken.

De heer SMIDT: Het voorbeeld dat u noemt leidt ertoe dat die woningen überhaupt niet gebouwd worden en dan voldoe je aan geen enkele behoefte.

Mevrouw DE VRIES: Dat is niet waar. Het kan alleen best wat langer duren.

De heer SMIDT: Ja, maar die behoefte is er wel.

Mevrouw DE VRIES: Die behoefte is er ook in een gemeente als Emmen en als je de woningen weggeeft, heb je ze niet meer.

De heer SMIDT: Dit instrument moet niet misbegrepen worden. Het is echt bedoeld als het laatste instrument wat je inzet als het niet mocht lukken. Als bijvoorbeeld blijkt dat er een gemeenteraad dwars ligt, dan kan het college aangeven dat de gemeente moet zorgen dat de planontwikkeling los komt aangezien anders die contingenten voor de desbetreffende gemeente verloren gaan.

Mevrouw DE VRIES: Ja, maar dat staat niet in het amendement.

De heer SMIDT: Maar dat is wel de uitwerking ervan indien het amendement in deze vorm wordt gehanteerd.

Mevrouw DE VRIES: Maar een amendement is een letterlijke tekstwijziging en dan betekent dat dat de tekst erin komt zoals u het voorleest en de toelichting niet.

De heer SMIDT: Mij is altijd geleerd dat de beraadslagingen deel uitmaken van de besluitvorming. Het volgende amendement luidt als volgt.

Amendement R

Provinciale staten in vergadering bijeen op 7 juli 2004, ter behandeling van statenstuk 2004-133, inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:

- *in bovengenoemd document op pagina 100, derde alinea beginnend met "Bij voormalige....." de laatste zin: "In combinatie met.... nodig is" te vervangen door: "In combinatie met de woonfunctie kan ook een bestemming worden toegekend voor kleinschalige, ambachtelijke, toeristisch/recreatieve of dienstverlenende activiteiten, mits die in beginsel plaatsvinden in bestaande opstallen";*
- *de zin: "Een verandering of uitbreiding van de opstallen dient zo min mogelijk afbreuk te doen aan de karakteristieke vorm van de voormalige boerderij" te laten vervallen;*
- *verder wordt op pagina 139, de eerste zin van de vierde alinea: "De bedrijfsactiviteiten....te vinden" veranderd en komt te luiden: "De bedrijfsactiviteiten dienen zoveel mogelijk in het hoofdgebouw plaats te vinden, maar bij gebleken noodzaak mogen ook bijgebouwen worden benut. Dit om de benutting van bestaande bedrijfsgebouwen op het platteland te bevorderen".*

De VOORZITTER: Ook dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer SMIDT: Het volgende amendement luidt als volgt.

Amendement S

Provinciale staten in vergadering bijeen op 7 juli 2004, ter behandeling van statenstuk 2004-133, inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:

- *in bovengenoemd document op pagina 68, onder het kopje Bebouwing, de zin: "Uitbreiding van bestaande intensieve*

veehouderijen is mogelijk binnen de landschappelijke hoofdstructuur. Tevens geldt als voorwaarde dat deze uitbreiding verenigbaar met de milieuwetgeving en de mestafzet op het eigen bedrijf kan plaatsvinden, dan wel in de nabije omgeving" te wijzigen in: "Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen is, rekening houdend met de lokale landschappelijke kenmerken en mits verenigbaar met de milieuwetgeving, mogelijk" en daaraan toe te voegen: "Bestaande bedrijven hebben los van de hiervoor geschetste ontwikkelingsmogelijkheden, de mogelijkheid om de staloppervlakte uit te breiden teneinde aan dierenwelzijnseisen te voldoen. Daarbij mag een extra staloppervlak toegestaan worden tot een maximum van 25% van het aantal dieren dat gehouden wordt. Dit om tegemoet te komen aan de rentabiliteit van de uitbreiding".

- *verder wordt aan de alinea's op pagina 69 en pagina 71 omtrent Bebouwing toegevoegd, de zin: "Bestaande bedrijven hebben los van de hiervoor geschetste ontwikkelingsmogelijkheden, de mogelijkheid om de staloppervlakte uit te breiden teneinde aan dierenwelzijnseisen te voldoen. Daarbij mag een extra staloppervlak toegestaan worden tot een maximum van 25% van het aantal dieren dat gehouden wordt. Dit om tegemoet te komen aan de rentabiliteit van de uitbreiding."*

Dit amendement wordt gesteund door VVD en CDA.

De VOORZITTER: Dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw STOEL: Ik wil nog graag een vraag stellen want het is mij, lezende het tweede deel van het amendement, niet duidelijk. Als ik het lees hebt u het over het staloppervlak van een maximum van 25%, maar daar achter gaat het over het aantal dieren. Wat zegt u nu? Breiden wij ten aanzien van dierenwelzijn het staloppervlak uit of zegt u ook dat je vervolgens meer dieren mag houden?

De heer SMIDT: Ja, dat klopt, dat hebt u goed gelezen. Meer dieren tot 25% van het totaal. U hebt daarnet per interruptie al laten weten dat uw

fractie moeite heeft met het feit dat de fokcapaciteit toe zou nemen. Deze zal natuurlijk per bedrijf kunnen toenemen, maar gezien de landelijke tendens en de ontwikkelingen in de sector in de totale provincie zal deze verruiming absoluut niet leiden tot meer intensieve veehouderij in Drenthe.

Mevrouw STOEL: Dat is een aanname van u maar het gaat erom dat ik u aanraad nog eens heel goed naar uw woordkeuze te kijken, want het is verwarrend. Verder zullen wij hierover in de nadere beraadslagingen komen te spreken.

De heer SMIDT: Ik denk dat ik in de toelichting duidelijk ben geweest. Het volgende amendement luidt als volgt.

Amendement T

Provinciale staten in vergadering bijeen op 7 juli 2004, ter behandeling van statenstuk 2004-133, inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:

- *in bovengenoemd document op pagina 69 onder het kopje Bebouwing (zone III), de eerste drie zinnen, beginnend met: "De vestiging..." en eindigend met "beleid aanreiken" te vervangen door: "De vestiging van nieuwe recreatiebedrijven en nieuwe grondgebonden bedrijven wordt toegestaan, voorzover er geen wezenlijke aantasting plaatsvindt van aanwezige waarden en voldoende landschappelijke inpassing mogelijk is" en de vierde zin te laten luiden: "Uitbreiding van bestaande recreatiebedrijven en grondgebonden landbouwbedrijven is in het algemeen mogelijk. Voor landbouwbedrijven is de uitbreiding beperkt tot een bouwperceel van maximaal 1,5 hectare.";*
- *verder wordt besloten om op pagina 71, onder het kopje Inrichting (zone IV), op pagina 72 onder het kopje Doelstelling (zone V) en op pagina 73 onder het kopje Doelstelling (zone VI) in de gewijzigde tekst in de Nota van beantwoording (zie pagina's 197 en 198) de zinsnede "zoals verwoord in het Structuurschema groene ruimte (SGR)" te vervangen door "zoals verwoord in het SGR en overig rijksbeleid";*

- *verder wordt besloten om op pagina 152, de vijfde alinea, de eerste zin die luidt: "Nieuwe bedrijven kunnen worden gevestigd in zone I of II van de integrale zoning" te vervangen door: "Nieuwe bedrijven kunnen worden gevestigd in zone I, II of III van de integrale zoning", de tweede zin van deze alinea de zinsnede "op locaties in zone I en II" te vervangen door: "op locaties in zone I, II of III" en de laatste bijzin van deze alinea die luidt: "alsmede in de voorkeursgebieden nieuwe verblijfsrecreatie als vermeld op kaart 4" te laten vervallen;*
- *verder wordt besloten om op pagina 152 in de zesde alinea, in de eerste zin de woorden "in de voorkeursgebieden" te laten vervallen.*

Dit amendement is ondertekend door CDA en VVD.

De VOORZITTER: Dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer LANGENKAMP Ik wil nog iets ter verduidelijking vragen. Op pagina 70, 71, 72 en 73 zegt u "verwoord in het SGR en overige rijksbeleid". Kunt u toelichten wat u daarmee bedoelt?

De heer SMIDT: Er wordt verwezen naar de tekst in het SGR. Indien straks de Nota ruimte en de nota Vitaal Platteland worden aangenomen, dan zal de provincie op dit vlak met andere kaders te maken krijgen. De Nota ruimte spreekt ook van een ruimharige benadering van de recreatie in nabijheid van natuurgebieden. De nota Vitaal Platteland biedt een aantal instrumenten en kaders om daar ook anders mee om te gaan. Vandaar dat wij nu voorshands hebben besloten dit met ingang van heden actueel te maken, zodat wanneer die nieuwe beleidsinstrumenten leidend zijn, het instrumentarium wat daarin gegeven wordt kan worden benut.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter, dat is een vreemde en verwarrende redenering, want er staat de term "overig rijksbeleid" terwijl u toegeeft dat het geen rijksbeleid is maar wellicht zal worden. Het lijkt mij erg vreemd om dit in het POP op te nemen via een amendement.

De heer SMIDT: Ik dacht dat wij ons daarmee konden helpen.

De heer LANGENKAMP: Ja, maar u weet helemaal niet waar u het over hebt.

De heer SMIDT: De contouren van het rijksbeleid zijn duidelijk, maar de uiteindelijke vaststelling moet bepalen wat het precies wordt.

De heer ENGELS: Ik deel in dit geval de verbazing van de heer Langenkamp over het feit dat de heer Smidt al precies weet hoe die nota's er na vaststelling uit gaan zien. De berichtgeving die mij daarover bereikt is tamelijk anders en daarom heb ik ook wel een beetje moeite om op vermeende uitkomsten van rijksnota's provinciaal beleid te zetten. Ik denk dat de volgorde heel anders moet zijn, maar dat brengen wij straks in ons stemgedrag wel tot uitdrukking.

De heer SMIDT: Wellicht brengt u ons dan tot de overweging om het aan te passen. Het laatste amendement luidt als volgt.

Amendement U

Provinciale staten in vergadering bijeen op 7 juli 2004, ter behandeling van statenstuk 2004-133, inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:

in bovengenoemd document op pagina 189 onder C.10.3, betreffende Archeologie, de zin: "Bij..... bevinden" te vervangen door "Bij voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen, uitgezonderd bouwactiviteiten binnen een bouwperceel/bouwblok in die gebieden, waarvoor kaart H een middelhoge tot hoge verwachtingswaarde aangeeft, dient de verstoorder door middel van een vooronderzoek na te gaan of en waar zich archeologische waarden in de bodem bevinden."

Dit amendement wordt gesteund door PvdA en VVD.

De VOORZITTER: Het amendement maakt deel uit van de beraadslagingen. Het woord is aan de heer Langenkamp.

De heer LANGENKAMP: Dank u wel, voorzitter. Ook GroenLinks wil uiteraard het ambtelijk POP-

team hartelijk danken voor het vele werk dat is verricht. In grote lijnen is POP II een voortzetting van POP I en daar zijn wij het mee eens. Dat wil zeggen dat wij uit blijven gaan van de mal- en contramalgedachte. Wij gaan verder met zonering en contouren her en der wat aan te passen en daar gaat de discussie vandaag voor een deel over. Toch willen wij heel graag het integrale denken benadrukken. Ik zie in een aantal amendementen toch weer een voorkeur voor een bepaalde sector en het grote voordeel van het POP zoals dat een aantal jaren geleden is gemaakt is juist die integrale afweging. De vele uitwerkingsprogramma's die er staan, brengen ons toch ook een beetje in moeilijkheden bij het afwegen van die integraliteit. GroenLinks heeft in het verleden vaak discussies gevoerd over het verkeer- en vervoersgebeuren en dat is tot heden eigenlijk niet gebeurd. Het staat wel in het POP en vormt zelfs het grootste nieuwe blok, los van de sociale component. Daar is hij heel blij mee, maar er moet natuurlijk nog uitgebreid gesproken worden over de uitbreidingsplannen, zeker bij het Provinciaal verkeers- en vervoersplan (PVVP) zoals dat waarschijnlijk straks weer opnieuw gaat heten. De bespreking daarvan is nog even de vraag. In hoeverre zijn PS betrokken bij de diverse uitwerkings- en uitvoeringsproblemen zoals zij bijvoorbeeld staan op pagina 215. Er is een amendement van het CDA waarin wordt gezegd dat de statencommissies hier op zijn minst bij betrokken moeten worden. Wij vinden dat dit door het college actief richting de PS moet gebeuren. Over recreatie en toerisme is al veel gesproken. Er komt een uitwerkingsprogramma en door middel van de pilot Westerveld vindt een onderzoek plaats. Ik vind dat er nu nogal wat moties en amendementen worden ingediend, waardoor het erop lijkt dat de provincie zichzelf niet serieus neemt. Laten wij nu de uitkomsten van de pilot afwachten en dan pas over de resultaten die dan integraal voorliggen discussiëren. Dat geldt net zo goed voor het verkeer en vervoer, de cultuurhistorische waardenkaart, voor de waterbergingsproblematiek, maar ook voor diverse andere pilots zoals over de sociale component en de uitkomsten van de werkconferenties over de bollenteelt en de ammoniakkaart. Dat soort taken moet besproken worden en er moet besluitvorming over plaatsvinden in PS en niet alleen in het college, waarna het alleen maar wordt medegedeeld in PS. Wij willen daar zeer nadrukkelijk bij betrokken worden. Een ander punt

dat ik graag wil benadrukken is de betrokkenheid die er tot nu toe geweest is tussen burgers, boeren en buitenlui en PS. Wij waren blij met de drie avonden die de provincie heeft georganiseerd en vinden het belangrijk dat dit op een of andere manier wordt doorgetrokken. Wij zullen dus graag zien dat dit stuk niet na vaststelling een intern stuk wordt, maar dat er blijvende betrokkenheid is tussen PS en boeren, burgers en buitenlui. Wij noemen dit in onze fractie de PINKPOP-motie, waarbij PINK staat voor Publieke Inspraak Na Kaderstelling. Het gaat dus vooral om het overleg tussen PS en de inwoners. Wij komen daarmee aan het einde met een motie.

Voorzitter, een ander probleem wordt gevormd door de sturingsmogelijkheden van de provincie in de richting van de gemeenten. Wij vragen ons af hoe dit geregeld is. Welke middelen heeft de provincie nu echt in handen als de gemeente wat anders doet dan de provinciale overheid heeft beslist? Hij verwijst daarbij naar de discussie over de koppeling tussen ruimtelijke ordening en de kosten van openbaar vervoer. Bijvoorbeeld, als het openbaar vervoer ordenend en sturend is voor het woon-werkverkeer en de woon-werklocaties, kan de provincie dan een aantekening maken en een besluit nemen in de bestemmingsplanprocedure en kan dat ook tot gevolg hebben dat er een rekening in de richting van de gemeente gaat? Ik heb iets gelezen over een nieuw instrument, de zogenaamde Mobiliteit Effect Signalering (MES) en ik vraag mij af wanneer wij spreken over het slijpen van dat MES en wanneer kan dat MES effectief snijden? Is de huidige tekst in het POP voldoende om het MES effectief te kunnen gebruiken, want anders blijft het een papieren tijger en dan zijn wij niet in staat om dwingend en sturend op te treden. Voorzitter, er is ook veel gesproken over het gebrek aan visie in dit POP. Het college geeft dan als antwoord en als verdediging dat het college geen blauwdruk wenst te geven. De noodzaak om het woon-werkverkeer en het beleid voor het landelijk gebied op elkaar af te stemmen wordt steeds sterker. De vraag richting college is of er daarbij nog steeds wordt uitgegaan van een groeiende bevolking op langere termijn? Tot nu toe groeide Drenthe weliswaar niet veel, maar vanaf nu ongeveer zijn geboorte- en sterftecijfers met elkaar in evenwicht. In de tekst staat het wat verwarrend, want op de ene pagina staat dat het vanaf 2005 is en op de andere bladzijde staat dat het vanaf 2010 is. Op zich maakt het

voor het probleem niet zo bar veel meer uit, want het evenwicht wordt nu ongeveer bereikt. Dan is de vraag hoe wij daarmee omgaan, want in de tekst staat dat uitgaande van een bevolkingsgroei meer huizen, bedrijven en nieuwe wegen nodig zijn. Betekent dit dan werkelijk dat het college ernaar streeft bevolkingsgroei van buitenaf te realiseren? Dan heb ik het niet alleen over de asielzoekersproblematiek maar over werkelijke afwegingen hoe daarmee omgegaan moet worden, hoe dit gestuurd moet worden en hoe daarover wordt geoordeeld. Het lijkt mij een groot probleem minder indien wij de toekomst van Drenthe moeten afstemmen op een gelijkblijvend of afnemend aantal inwoners of dat wij de toekomst van Drenthe moeten afstemmen op een groot aantal mensen die hier van buitenaf komen. Dat zou een onderdeel van de visie moeten zijn die het college naar buiten kan brengen. Dan heb je het totaal niet over een blauwdruk. Het andere probleem waar niet alleen Drenthe mee worstelt maar dat zich in veel groter verband voordoet is het CO₂-probleem, dat in Drenthe in de verkeerssector met 27% een stuk hoger ligt dan het landelijk cijfer van 18%. Kunnen wij daar wat aan doen met de sturingsmogelijkheden die in het toekomstige PVVP staan? Want daar hebben wij het over: hoe meer verkeer, hoe meer CO₂. De uitstoot in Drenthe is dus al groot en hoewel je altijd met cijfers kunt goochelen is die uitstoot in Drenthe 50% hoger dan landelijk en daar moeten wij wat aan doen. Voorzitter, een andere mogelijkheid om iets aan de uitstoot van CO₂ te doen is windenergie. GroenLinks vindt het college hierover veel en veel te afwachtend. Het draagvlak voor windmolens is groot en daar moeten wij gebruik van maken. Wij steunen het desbetreffende amendement van de PvdA, maar dan met de suggestie erbij om zo spoedig mogelijk te gaan onderzoeken of er nieuwe locaties mogelijk zijn, zonder die locaties direct te benoemen. Er moet veel en veel meer vaart achter gezet worden. Een andere motie die wij ook hadden was de Ruimte-voor-ruimteregeling. Wij hadden de motie/het amendement zoals het ons was toegestuurd door de Milieufederatie en de NLTO verspreid met de vraag wie daaraan mee wilde doen. Dezelfde partijen zijn tot de conclusie gekomen dat zij allemaal hetzelfde willen en deze motie is nu ingediend door het CDA. Op zich hebben wij daar geen moeite mee, maar het hangt een beetje af van de beantwoording van het college. Wellicht kunnen wij dan in tweede termijn toch

nog een motie indienen om de motie/het amendement iets te wijzigen. Het gaat er in ieder geval om dat er een breed draagvlak is vanuit de groene sector en het verbaast ons dat het college in de commissies tot nu toe op dit punt geen heroverweging heeft gemaakt terwijl hier in augustus 2003 al aandacht voor is gevraagd en GroenLinks deze regeling zelfs al in haar verkiezingsprogramma had staan. Ik hoop dat het college hier een heroverweging wil maken en het wel degelijk wil opnemen. Voorzitter, de heer Dijks heeft ons een mailtje gestuurd over verruiming van de vestigingscriteria bij luchthaven Eelde. GroenLinks is daar tegen. Gelukkig heb ik gemerkt dat de PvdA dat ook is.

De heer DIJKS: Voorzitter, bedankt voor de eer, maar het was de Statengriffie die dat mailtje heeft verstuurd.

De heer LANGENKAMP: Dank u wel, maar ik neem aan dat u toch wel de opdracht hebt verstrekt. Overigens vind ik het prima als u mij een mailtje stuurt, want dat gaat heel snel en direct. Dat mag. Maar GroenLinks is in ieder geval tegen de voorgestelde criteria in Eelde en dat geldt ook voor het voorgestelde voor het oude VAM/MERATERREIN. Dat was oorspronkelijk een afvalgelieerd bedrijventerrein. Van zijn levensdagen zou daar midden in de weilanden nooit een gewoon bedrijventerrein gepland zijn. Het blijkt niet te lopen en op grond daarvan, omdat je dan gaat spreken van kapitaalvernietiging, wordt er gezegd dat de criteria kunnen worden verruimd. Wij vinden dat een onjuiste manier van omgaan met afspraken. Dus op het VAM/MERATERREIN alleen afvalgelieerde activiteiten en op de luchthaven alleen lucht-havengelieerde activiteiten. Voorzitter, het laatste woord is denk ik nog niet gesproken over Oosteren Westersand. Ik heb de VVD net iets horen zeggen in een tussenzin, maar ik neem toch aan dat het college doorgaat met het bestaande beleid en probeert nationale parken, provinciale landschappen of gebieden die daar tussen zitten op een of andere manier samen te voegen zoals het inderdaad in het vigerende beleid staat of dat het college wil zeggen dat het daarmee doorgaat ook zonder de steun van de VVD. Indien dat niet het geval is, dan hadden wij wellicht een motie moeten indienen die daarna afgedaan kan worden als bestaand beleid. Zo'n motie zou ik echter eenieder het liefst willen besparen.

Voorzitter, dan wil ik een motie indienen over de betrokkenheid van PS in de richting van burgers en de mogelijkheden bespreken voor het instellen van een burgerplatform.

Motie V

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004, ter behandeling van statenstuk 2004-133;

overwegende dat:

- *in het POP II meer gebiedsgericht gewerkt zal gaan worden;*
- *bij het zoeken naar oplossingen meer gestreefd zal worden naar maatwerk;*
- *bij dit maatwerk de inbreng van inwoners-(groepen) van het allergrootste belang is, van mening zijnde dat daartoe een goede communicatie tussen burgers en provinciale staten gewenst is;*

verzoeken de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit (RIM) daartoe vóór 1 december 2004 met voorstellen te komen ter bespreking in de statenvergadering van december 2004;

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Het woord is nu aan de heer Wendt.

De heer WENDT: Wij zetten vandaag de bespreking voort over de omgevingsplannen voor Drenthe. Wij hebben daarbij in de ogen van de ChristenUnie te streven naar sociaal-ruimtelijke rechtvaardigheid, dat wil zeggen de mens, de medemens, de naaste en de overige elementen van de schepping, zoals de flora en de fauna behoren verantwoord ten opzichte van elkaar te worden beschouwd. Het gaat om een juiste afweging tussen economie, ecologie en sociale elementen. Gods schepping is zeer divers en zeer rijk aan gevarieerdheid. Wij hebben als rentmeesters in ogeschouw te nemen in hoeverre de toekomstwaarde van het leven en de natuur en dergelijke wordt meegewogen. De mens kan niet om de kostbare scheppingsvragen heen, maar heeft evenzeer de opdracht deze wereld te ontplooiën in dienst en uit dank aan de Schepper. De mens

mag en moet zelfs ontwikkelaar en beheerder van die schepping zijn. Bij de indeling van de ruimte is dat problematisch vanwege de conflicterende belangen die aanwezig kunnen zijn en die veelal ook aanwezig zijn. Drenthe is een deel van Nederland dat moet worden gekoesterd als het gaat om ruimte, rust, groen, dorpen en noem maar op. Die elementen behoeven misschien nog wel versterking ten opzichte van Nederland, zeker als wij de Nota ruimte bezien, waarin bijna uitsluitend aandacht wordt gegeven aan Holland en Brabant. De historisch gegroeide culturele landschappelijke identiteit vinden wij onder anderen terug in het landschap. De verscheidenheid in ons land moet niet alleen als taak van het verleden worden gepresenteerd, maar zij kan voor Drenthe ook een enorme maatschappelijke en economische betekenis hebben voor de toekomst. Daarbij is het goed en noodzakelijk dat de overheid zeggenschap heeft en niet de markt op alle fronten laat beslissen, want dan geldt het recht van de sterkste en het geldelijk gewin op de korte termijn, en dan zijn wij onze gouden kip wel kwijt. Voorzitter, vanuit deze kort weergegeven visie willen wij het POP beschouwen, vanuit onze beperkingen, ons doen, ons denken, ons handelen en beslissen, maar ook vanuit verantwoordelijkheid ten opzichte van de Schepper, medeschepselen en de schepping. Vandaag geen herhaling van de commissievergadering van 21 juni 2004, want veel is daar al gezegd. Geen herhalingen als dat kan. U weet van instemming van mijn fractie met veel elementen uit het POP en van de waardering voor allen die eraan gewerkt hebben. Zorgen maken wij ons wel over de toekomst van twee nu nog redelijk sterke sectoren in onze provincie, namelijk landbouw en recreatie. Als wij het hebben over het bewaren dan wel versterken van de sterke Drentse elementen, dan wil dat nog niet zeggen dat er geen ruimte voor nieuw beleid mag of kan zijn. In die zin willen wij nogmaals aan het college vragen hoe wij omgaan met extra Drentse regelgeving bovenop de landelijke dan wel de Europese regels. Graag duidelijkheid van het college. Het lijkt erop dat het college met twee monden spreekt. De recreatiesector wordt van het dubbele Drentse slot gehaald. Daar kunnen wij mee instemmen, maar de landbouwsector behoudt de extra Drentse regels. Ik heb tijdens de commissievergadering beloofd dat ik het een en ander zou nalezen en dat heb ik dan ook maar gedaan. Op pagina 28 van de notulen staat dat

gedeputeerde Edelenbosch zegt dat het schrappen van alle regelgeving die boven het rijksbeleid uitgaat in Drenthe tot een enorme nivellering zou leiden. Drenthe heeft een specifiek karakter en er is meer dan rijksregelgeving alleen nodig om dat te beschermen. Een half uur later - en dat vinden wij dan terug op pagina 40 - deelt gedeputeerde Dijks ons mee dat conform het collegeprogramma specifieke Drentse regelgeving is geschrapt met betrekking tot de landbouw. Graag dus een eenduidig antwoord van het college; welke visie hangt het college nu aan? Die van pagina 28 of die van pagina 40? Eventueel hebben wij in de tweede termijn een amendement over deze problematiek achter de hand. Dit lijkt ons dus meten met twee maten en mijn fractie opteert voor ontwikkelingskansen voor beide sectoren en zal dus ook de amendementen die die kant op gaan zoveel mogelijk ondersteunen. Daar komt bij de landbouwsector nog het extra probleem van het gebrek aan overleg met de provincie bij. Laten wij vooraf stellen dat ook wij de afwezigheid van NLTO bij de Wav-problematiek vorige week betreuren en niet goed kunnen keuren, maar het is wel weer een teken van de spanning die er momenteel schijnbaar heerst binnen de landbouw. Zou het niet raadzaam zijn om een soort mediator aan te stellen en zo het wederzijds vertrouwen te herstellen tussen provincie en NLTO om zozeer het door eenieder gewenste draagvlak te realiseren? Hoe kijkt het college aan tegen de problematiek van het niet optimaal communiceren met de gesprekspartners en wat vindt het college van een mogelijke onafhankelijke bemiddelaar? Zo nodig komen wij in tweede termijn hierop terug via een motie. Zeggen dat het ons probleem niet is, is ons en ook u te eenvoudig. Kan het college ons vandaag al iets naders meegeven inzake de controle of er foutjes zijn gemaakt rond lijnen en zonerings, zoals mevrouw Edelenbosch ons heeft toegezegd? Als dat vandaag nog niet het geval is, is dat voor ons geen reden om op de achterste benen te gaan staan, maar hoe gaat u om met individuele boeren en burgers die terecht hebben gewezen op foutjes? Hoe gaat u om met het creëren van oplossingen van daadwerkelijke problemen? Met andere woorden, hoe soepel wilt u zijn? Dat is vanochtend al vaker gezegd. Mevrouw Haarsma stelt dat het POP piketpalen aangeeft. Welke ruimte is er dan vervolgens voor individuele burgers of gemeenten die struikelen over een enkel piketpaaltje? Zijn die paaltjes van beton,

hout of plastic? Met andere woorden, hoe soepel geven die paaltjes mee? Hoe gaan wij om met kwaliteitsverbetering inzake veranderingen binnen de provincie? Zo blijft voor ons een punt van zorg het woningbouwbeleid in en rond de kleinere kernen in onze provincie. De heer Slagter sprak daar ook mooie woorden over. Het kan en mag toch niet zo zijn dat met name jongeren en ouderen moeten vertrekken naar elders omdat er in de eigen woonplaats geen eigen toekomst meer is gelegen? Wij willen dan ook nogmaals aandringen op goed overleg tussen provincie, gemeenten en gemeenten en inwoners. In grote lijnen kunnen wij ons vinden in wat de PvdA naar voren bracht, al ligt die 40% ons wel zwaar op de maag. Laten wij dat woningbouwbeleid als een belangrijk onderdeel van het POP tot één van de grote POP II-successen maken. Voorzitter, op diverse andere terreinen kan het college rekenen op de steun van mijn fractie. Tot zover in tweede termijn.

De VOORZITTER: Dank u wel, het woord is aan de heer Engels.

De heer ENGELS: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. D66 heeft bij diverse gelegenheden zijn positie ten opzichte van het POP II bepaald en van ons is het kernbegrip duurzame ontwikkeling. Daar verstaan wij onder dat wij inzetten op behoud en versterking van natuur, landschap, milieu en cultuurhistorie als leidraad voor de ruimtelijk-economische ontwikkelingen in Drenthe. Dat betekent dat andere activiteiten als bedrijvigheid, infrastructuur, bouwen, recreatie, landbouw in dat perspectief moeten worden beoordeeld. Op de hoofdlijnen is het zo dat mijn fractie ten aanzien van het ontwerp-POP nog wel wat meer aandacht had willen hebben voor de problemen van stilte en duisternis. Wij zien dat als oeroude kernwaarden en misschien zelfs wel als sociale grondrechten. Dat gaat een beetje ver maar dat geeft aan hoe wij daar tegenaan kijken. In de tweede plaats wat wij in hoofdlijn vinden is dat terughoudend moet worden omgegaan ten aanzien van de woningbouw, vooral in kleine kernen ten aanzien van de landbouw, recreatie en andere milieubelastende bedrijvigheid. Het derde punt wat wij steeds benadrukt hebben is dat er eigenlijk in Drenthe geen ruimte zou moeten zijn voor gentechologie. Als wij dan kijken naar het ontwerp-POP dan kan ik vaststellen dat het merendeel van ons gedachtegoed daarin is terug te vinden, in ieder geval qua strek-

king. Wij hebben nu niet de behoefte om te gaan kruidenieren over zinnnetjes en woordjes. Voorzitter, de in de betogen en amendementen neergelegde kritiek vanuit grosso modo VVD en CDA en ook vanuit de NLTO en individuele boeren, maar ook recreatie-ondernemers, delen wij niet. Daarmee vat ik even een heleboel samen. Wij vinden dat de door het college gemaakte keuzes in het ontwerp-POP in beginsel evenwichtig zijn. Wij hebben goede nota genomen van de opmerking dat naar schrijnende individuele gevallen nog zal worden gekeken. Wij zien dus als D66 geen enkele aanleiding om vanuit het ontwerp zoals het er nu ligt nog weer extra ruimte te gaan bieden aan landbouw, recreatie of woningbouw in het landelijk gebied en kleine kernen. Het in dit verband aanroepen van met name de Nota ruimte komt ons erg voorbarig en ook wel een beetje voluntaristisch voor. De Nota ruimte gaat inderdaad uit van een nieuwe sturingsfilosofie, wat betekent meer afstand nemen, meer decentrale verantwoordelijkheid en meer ontwikkelingsplanologie, maar dit nieuwe dogma staat natuurlijk geweldig onder druk. Er is veel kritiek vanuit de Kamer en het is nog maar de vraag wat er van die nota overblijft nadat de besluitvormingsfase is geweest. Wij vinden dat ook in het perspectief van ontwikkelingsplanologie een provinciale overheid moet blijven sturen en regie moet blijven voeren om ervoor te zorgen dat er geen dramatische ontwikkelingen gaan plaatsvinden. Het anticiperen daarop vinden wij politiek maar ook rationeel tamelijk onzinnig. Wij willen als het gaat om het POP, en wij zien daar een verwantschap met het college, de identiteit van de Drentse natuur en het landschap blijven koesteren, dus verdere versnippering, versterking, verschimmeling of verrommeling van het landelijk gebied is ongewenst. Dat staat voor ons voorop en dat vraagt ook vanuit de Drentse overheid en vanuit het perspectief van ontwikkelingsplanologie om flinke sturing en regie, met name in de richting van ambitieuze gemeenten. Ik was op een bestuurdersbijeenkomst in het kader van het POP en ik hoorde daar af en toe wethouders dingen roepen waardoor ik dacht dat het maar goed is dat er aan de gemeentelijke autonomie grenzen zijn. Duurzaamheid en leefbaarheid op het platteland is onze insteek en dat vraagt dus om meer aandacht om de zaken op een meer ecologische manier te regelen en onze lijfspreuk is eigenlijk dat er meer kwaliteit dan kwantiteit moet zijn. Voor het overige hebben wij over de grote lijnen weinig

te klagen. Wij hebben eigenlijk nog twee voorstellen. Die gaan niet over gentechologie, want daar komt een symposium over en het is wat voorbarig om daar nu al wat dingen over te willen vastleggen. Die discussie willen wij dan wel verder voeren. De eerste heeft betrekking op het probleem stilte en duisternis. Wij hebben wel eens eerder voorgesteld om een pilot te starten voor een verbinding van gebieden die als kenmerk stilte en duisternis hebben maar wij weten inmiddels dat de term pilot niet erg wervend is om iets van de grond te krijgen dus wij hebben het nu anders gedaan. Ik heb in een motie neergelegd een verzoek aan het college om te bezien of een eerste inventarisatie kan worden gemaakt van dit type gebieden en een kaartbeeld kan worden gemaakt, zodat bekeken kan worden of een verbinding van dat soort gebieden mogelijk is. Het is dus een zeer bescheiden begin en wij denken dat het een heel aardig punt zou kunnen zijn in de ontwikkeling van de economie, recreatie en toerisme. De motie luidt als volgt.

Motie W

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 7 juli 2004;

constaterend:

- *dat het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II goede aanzetten bevat voor een terugdringing van lichtgebruik en geluidhinder;*
- *van mening dat het van belang is te onderzoeken in hoeverre op een meer gebiedsgerichte wijze tot een verbinding van stilte- en duisternisgebieden kan worden gekomen;*

verzoeken het college voor dat doel een eerste inventarisatie met kaartbeeld op te stellen;

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer ENGELS: Dan een laatste punt, voorzitter, en dat is een vervolg op de discussie die eerder gevoerd is op basis van de D66-notitie in de commissie RIM over zonerings van milieubelastende bedrijven. Wij hebben de uitnodiging gekregen

van de fracties om als het mogelijk is een juridisch sluitende regeling te maken om tot een vervolg te komen. Daar is ambtelijk advies over ingewonnen via de Statengriffie en daaruit bleek dat het inderdaad mogelijk is om in het POP zelf in de teksten en in de kaarten tot een zonerings te komen, zodat je uitspraken kunt doen over welke belastende bedrijven in grote plaatsen als Coevorden wel of niet mogelijk zijn. Dat zou dan een ingrijpend amendement vergen en dat zou een verandering zijn die eerder in de procedure niet in de inspraak is geweest. Een andere optie in het advies was om eerst een uitwerkingsbevoegdheid op te nemen. Dat maakt het mogelijk om de zaak beter te doordenken en maakt het ook mogelijk om daar belanghebbenden bij te betrekken en tot een afgewogen oordeel te komen en dat advies hebben wij opgevolgd en ook neergelegd in een amendement om in het lijstje van uitwerkingsbevoegdheden een extra op te nemen, namelijk een uitwerkingsplan zonerings omgevingsbelastende bedrijvigheid. Dit amendement luidt als volgt.

Amendement X

Provinciale staten van Drenthe, gelezen het voorstel van gedeputeerde staten inzake POP II c.a. van 6 mei 2004 (statenstuk 2004-133);

besluiten:

het voorstel als volgt gewijzigd vast te stellen door op pagina 215 in de paragraaf "Afwijking en uitwerking" aan de lijst met voorgenomen uitwerkingsplannen toe te voegen: "Uitwerkingsplannen zonerings omgevingsbelastende bedrijvigheid (C.8.2.)."

De VOORZITTER: Ook dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer WIJBENGA: Voorzitter, mag ik de heer Engels nog een vraag stellen? Ik zit even met die omschrijving van omgevingsbelastende bedrijvigheid. Ik kan mij een situatie voorstellen dat zich in Drenthe een bedrijf meldt dat 500 man aan de slag kan helpen. Dat brengt allerlei autobewegingen met zich mee. Wilt u ook dat type bedrijven uitsluiten? Kunt u nog eens aangeven wat u nu precies verstaat onder omgevingsbelastende bedrijvigheid, temeer daar er in de milieuwetgeving ook al met zonerings wordt gewerkt. Wat voegt dit nog toe?

De heer ENGELS: Nou, het voegt aan het POP toe hoe tegen het element van de discussie die is gevoerd naar aanleiding van het geval Coevorden vanuit het oogpunt van het provinciaal bestuur moet worden aangekeken. Het gaat er dus om of je vanuit het POP en vanuit het eigen planologisch provinciaal beleid een uitspraak kunt doen of een dergelijke ontwikkeling, los van hoe de gemeente daarmee omgaat, wel of niet gewenst is. Als het wel gewenst is dient te worden opgenomen waar en hoe je dat precies zou willen. Als u dan vraagt of ik daar een concreet beeld bij heb, dan zeg ik neen, want dat is nu juist de essentie van die uitwerkingsbevoegdheid om dan met ambtelijk adviseurs en het college te kijken of je daar een goede invulling aan kunt geven. Het type voorbeeld dat u noemt is bij ons nog niet opgekomen, want dat valt onder reguliere vormen van bedrijvigheid en die worden wel gedekt door het POP.

De heer WIJBENGA: Dat is ook de essentie van mijn opmerking. Ik begrijp wat u wilt bereiken. Alleen zouden de woorden die u gebruikt tot een hele lange lijst van bedrijven kunnen leiden waar wij dan iets tegen of juist iets voor hebben. Ik vind het zoals het hier is omschreven nogal algemeen.

De heer ENGELS: Dat is ook precies de bedoeling, namelijk om het op dit moment algemeen te houden. Voor alle helderheid, als wij nu een amendement zouden voorstellen om in het POP daadwerkelijk een zonering op te nemen, in tekst in en in het kaartbeeld, dan zouden wij heel precies zijn en in op zeer korte termijn een heel concrete tekst moeten opstellen waaruit volstrekt duidelijk wordt hoe je er mee omgaat. Dat is aan de ene kant niet zorgvuldig en dekt ook niet alles. De essentie van die uitwerkingsbevoegdheid is dan ook door algemeen te blijven het probleem aan te duiden, wat uitdrukkelijk besproken is in de commissie RIM, en vervolgens te bezien hoe je precies binnen de huidige grenzen van het POP Invulling daaraan gaat geven. Gezien uw amendement, dat door ons wordt ondersteund, dat het college ook bij ons terugkomt met dat uitwerkingsplan, sluit dat verhaal perfect. Dat zou u moeten aanspreken.

De VOORZITTER: Dank u wel, het woord is aan de heer De Haas.

De heer DE HAAS: Voorzitter, het POP II ligt voor en sinds in februari 2003 het voorontwerp door het college is vastgesteld, zijn er veel reacties ingediend. Vastgesteld kan worden dat POP II een verfijnde voortzetting is van POP I. Door middel van de Nota van wijzigingen kunnen wij vaststellen dat er positief is gereageerd op een veelvoud van ingediende zienswijzen, dan wel bedenkingen en er is een groot aantal wijzigingen aangebracht. Als wij ingaan op het algemeen gedeelte kunnen wij meegaan in de missie, verwoord in de hoofddoelstelling van het POP II, namelijk het tot stand brengen van een evenwicht tussen enerzijds ontwikkeling en anderzijds handhaving en vergroting van de kwaliteit van Drenthe. De regelgeving is in het algemeen iets verruimd, zoals vertaald in de gemeentelijke inbreng bij het maken van woonplannen en de regeling voor voormalige agrarische gebouwen, de Ruimte-voor-ruimteregeling. Op hoofdlijnen kan de OPD instemmen met het ontwerp-POP II. Desondanks blijven er, mede gelet op de inspraakronde op 14 juni 2004, nog een aantal zaken over die in de uitvoerings sfeer om een oplossing vragen. Met betrekking tot de hoofdpunten wil ik het volgende nader beschouwen. Water krijgt een steeds belangrijkere rol in het kader van de beheersing en bestrijding van droogte. Dit ligt opgesloten in de watersysteem benadering, zowel voor het oppervlaktewater als voor het grondwatersysteem. In dit kader willen wij nog eens onder de aandacht brengen de instellingen van de noodbergingsgebieden bij wateroverlast. Dit in relatie tot die berging, met name in de landbouwgebieden. Bij aanwijzing dient een relevante schaderegelingsvergoeding te worden vastgesteld. Dan de integrale zonering landelijk gebied. Met de omschrijving zoals die met betrekking tot dit aandachtspunt is neergezet, kunnen wij instemmen. De mogelijkheid om de agrarische bouwblokken indien noodzakelijk te vergroten boven de anderhalve hectare biedt ruimte. Ook is dit het geval bij de benadering van de intensieve veehouderijbedrijven en die van de recreatiebedrijven binnen de zones I en II. Verder kunnen wij instemmen met een verbetering van het collectief vervoer. Er spelen meer zaken binnen deze sector, maar vooral de plannen inzake de lijn Groningen-Amsterdam springen eruit. Het is al eerder gezegd dat voor ons de Hanzelijn+-verbinding de voorkeur geniet boven alle andere opties. Bijdragen aan andere opties, zoals de hogesnelheidslijn (HSL) of de zweef trein, zouden

beter besteed kunnen worden aan de verbetering van het streekvervoer in de regio. Woningbouw in relatie tot de stedelijke gebieden is vast omlijnd. In het POP I werd het bouwbeleid inzake de kleine kernen als knellend, dan wel zeer knellend ervaren. Mede daardoor is de visie gewijzigd en dienen gemeenten en dus ook plattelandsgemeenten hun wensen in de woonplannen aan te geven. Wij ervaren dat als een duidelijke verruiming en stemmen ermee in. Ook in dit verband biedt de nieuwe regeling ruimte-voor-ruimtemogelijkheden. Plattelandsgemeenten moeten de mogelijkheid krijgen om in verband met de economische ontwikkelingen en de vitalisering van de kleine kernen lokale bedrijven te realiseren. Het gaat dan meestal om uitplaatsing van de bestaande bedrijven uit de kernen naar de nieuwe bedrijventerreinen. Bestaande bedrijventerreinen zouden beoordeeld moeten worden op een eventuele betere indeling en verdichting, waardoor ruimtewinst zou zijn te behalen. Wij zijn tevreden met het opnemen van een regeling voor bedrijfsvestiging in voormalige agrarische gebouwen. In de recreatieve sfeer willen wij wijzen op het toekomstperspectief van de diverse recreatiebedrijven gelegen in en nabij de EHS en/of een nationaal park. Kwaliteitsverbetering is een vereiste en alles vraagt om meer ruimte. Incidenteel moet die ruimte er komen waar dit nu niet mogelijk is. Wij pleiten in deze gevallen voor maatwerk. Verder is er een probleem, ook landelijk, van het permanent bewonen van recreatiewoningen. Om concurrentievervalsing tegen te gaan zou het wenselijk zijn de regelgeving zodanig in te richten dat permanente bewoning niet meer mogelijk is. Anderzijds zou kunnen worden overwogen om een ontheffingsmogelijkheid onder voorwaarden in te bouwen. Dit naar aanleiding van wat door degenen van buitengoed Blankenbergh is ingebracht. Opgebouwde rechten ten gevolge van eerder gedogen dienen te worden gerespecteerd. De OPD opteert voor het generaal toestemmen van permanente bewoning. Wil men een pand bestemmen voor recreatief gebruik dan geeft de gemeente hiervoor een recreatievergunning af en daarmee is de kous af. Dat is heel simpel en effectief. Met betrekking tot de EHS, de ecologische verbindingzones, de milieubeschermdende gebieden en de ammoniakproblematiek zijn er voor ongeveer vijftien bedrijven oplossingen aangedragen. Wij beseffen dat niet voor alle bedrijven een oplossing is te geven. Echter, voor een groot aantal resterende bedrijven, waaronder

vele knelgevallen, moet een oplossing worden gevonden. Ook hier is de term maatwerk op zijn plaats. Grondaankopen door natuurbeschermingsorganisaties ten behoeve van natuurontwikkeling buiten de begrensde zones, leveren een spanningsveld op tussen natuur en landbouw. Deze aankopen moeten en mogen ons inziens geen zonegrenswijziging meer inhouden, zoals tot nu toe heeft plaatsgevonden. Wij onderschrijven de uitgangspunten in de onlangs vastgestelde Drentse landbouwagenda en de Agenda voor de Veenkoloniën, die inplaatsing van melkveehouderijen in dit verband mogelijk maakt. Met de realisatie van een windmolenpark bij Coevorden is de Drentse taakstelling van 15 Megawatt naar verwachting te halen. Het plaatsen van solitaire windmolens wijst de OPD af, want het kwetsbare Drentse landschap laat het niet toe. Verder heeft zonne-energie duidelijk onze voorkeur. De zandwinning dient erop gericht te zijn in de Drentse behoefte te voorzien. Voor de toekomst achten wij de concentratie en ontwikkeling van zandwinning in Zuidwest-Drenthe een goed uitgangspunt. Verder kunnen wij de doelstelling om grondwater beschikbaar te hebben die zonder ingrijpende en kostbare zuivering geschikt is voor drinkwater volledig onderschrijven. Ook het vaststellen van beheersplannen voor de waterwingebieden is een goede zaak. Tot slot voorzitter, in het POP II is de samenhang tussen natuur, infrastructuur en milieu versterkt. Tevens zijn de doelen concreter geformuleerd. Beide aspecten ondersteunen de uitvoeringsgerichte aanpak en de EHS dient door het rijksbeleid te worden gerealiseerd. De begrenzing staat vast. Toch zal hier en daar deze grens moeten worden aangepast ten behoeve van de landbouw om het grote aantal knelgevallen op te lossen. Dit was onze bijdrage in eerste termijn en ons stemgedrag zal, gelet op de vele amendementen, laten zien hoe wij er verder over denken. Wij hebben geen behoefte om daar zelf verder nog amendementen en moties aan toe te voegen. Rest mij al degenen die gewerkt hebben aan de totstandkoming van het voorliggende POP II daarmee onze erkentelijkheid te betuigen.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer De Jong van Fractie De Jong.

De heer DE JONG: Dank u wel, voorzitter. Ook van mijn kant geen moties en geen amendementen, maar meer in algemene zin een uiteenzetting

hoe onze fractie ernaar kijkt. Er liggen nu genoeg amendementen en moties voor om een debat te kunnen voeren en het voordeel van een kleine fractie is dat je soms wat laat aan het woord komt, dus het meeste gras is voor de voeten van die kleine fractie weggemaaid. Dat wist ik eigenlijk van tevoren eigenlijk wel een beetje, dus ik laat het erop aankomen.

De VOORZITTER: Ik merk veel rumoer in de zaal, terwijl u het ook verdient dat er naar u geluisterd wordt. Ik wil de zaal vragen rustig te zijn.

De heer DE JONG: Dank u wel. Het vorige POP I was wat versleten. Het was ietwat Jan Pronk-achtig, ietwat te rigide en bestond uit te veel regels en allerlei sectorale en publieke belangen noopten ertoe om met een nieuwe versie te komen gebaseerd op voortschrijdend inzicht. Allereerst een woord van waardering over het besluitvormingsproces. Iedereen heeft zijn of haar zegje kunnen doen en er is dan ook veelvuldig gebruik gemaakt van de inspraakmogelijkheden. Ondernemers, brancheorganisaties en gemeenten hebben daar gebruik van gemaakt. Het eindvoorstel ligt nu ter besluitvorming voor. In algemene zin ligt er een redelijk voorstel, maar enkele kanttekeningen zijn wel op zijn plaats. Navraag leerde mij dat tijdens de inspraak van het vorige POP een flink aantal jaren geleden ongeveer gelijksoortige debatten hebben plaatsgevonden. De inspraakreacties van toen schijnen erg te lijken op die van nu. Hebben wij dan wel wat geleerd of zegt de provincie dat je kennelijk met je belangen toch ongelijk hebt gekregen en daarom zien wij bij het POP II opnieuw geen reden om je tegemoet te komen, een enkele uitzondering misschien daargelaten? In het POP II lijkt het wel alsof het college en haar ambtenaren de menselijke maat toch een beetje uit het oog zijn verloren. De zoneringsvoorstellen leiden er nogal eens toe dat ondernemers in de knel komen, hetzij nu, hetzij in de toekomst. Vooral boeren en recreatieondernemers lijken de dupe. In het POP gaat het om verdringing van het ene belang ten opzichte van het andere belang. Waar liggen nu de echte prioriteiten? Met groen alleen houdt je het platteland niet vitaal. De meeste bewoners daar verdienen niet hun boterham aan een mooi landschap alleen. Economie is meer dan beekdalen, bomen en EHS. Van een mooi landschap alleen kun je niet eten en het trekken van lijnen op kaarten komt veel ondernemers dan

ook als willekeur en als onbegrijpelijk voor. In sommige gevallen is het ook amper uit te leggen. Er zijn al interessante kritische vragen over gesteld, onder anderen door de ChristenUnie. Een boer moet kunnen boeren. Niet mag worden voorbijgegaan aan het gegeven dat ons mooie Drentse landschap juist door agrarische bedrijfsvoering door de eeuwen heen is geworden tot wat het nu is. Met recht wordt gesteld dat dat ons belangrijkste kapitaal is en een beetje dankbaarheid lijkt mij dan ook op zijn plek. Zij zijn het die Drenthe als het ware mooi hebben gestoffeerd. Ik ben van mening dat het Europese en rijksbeleid al meer dan genoeg belemmerend werkt op de bedrijfsvoering van dit soort ondernemers en eigenlijk zou het provinciaal bestuur daar niet nog eens een schepje bovenop moeten doen. Zij hebben al genoeg belemmeringen. Bedrijfsverplaatsingen zijn complex en duur en hij wil daar aandacht voor blijven vragen. Het helpt weer de menselijke maat te vinden in individuele gevallen. Ten aanzien van Ruimte-voor-ruimteregelingen staan de problemen in Drenthe niet in verhouding tot die in andere provincies, zoals Noord-Brabant, maar niettemin kan het in een aantal gevallen ook hier in Drenthe soelaas bieden. Wij zijn er echter nog niet, want meer ruimte voor dit soort regelingen is volgens mij echt noodzakelijk. Ik hoop ook dat de pilot Westerveld nog dit jaar vlot een vervolg krijgt in de besluitvorming in de loop van dit jaar. De resultaten zullen de gehele recreatiesector in Drenthe raken. Positief ben ik over de wat ruimere mogelijkheden die de gemeenten krijgen om woningbouwprogramma's te realiseren. Ook de PvdA heeft er flink op ingezet en dat doet mij deugd. Woonplannen zijn een goed richtinggevend hulpmiddel daarbij en ook de verstedelijking van de grote kernen lijkt mij in principe een goede keuze. Er moet echter wel voorkomen worden dat grotestedenproblematiek in de grotere kernen de kop op gaat steken, want wij zijn natuurlijk erg te spreken over mensen in het middelpunt. Die zullen natuurlijk goed in de gaten gehouden moeten worden. Ik maak mij wel wat zorgen over de gemeentelijke mogelijkheden voor bijvoorbeeld landschappelijk inpasbaar bouwen in kleine kernen, want daar is het extra van belang en ik vraag mij af of daar voldoende op getoetst kan worden. Immers, een mooi zanddorp kun je eigenlijk maar één keer goed verprutsen met ontsierende nieuwbouw en aan de andere kant moeten kleinere kernen ook hun dorp gezond houden. Indien be-

trokken gemeenten niet goed kunnen toetsen op welstandscriteria omdat er bijvoorbeeld geen welstandscriteria zijn in zo'n gemeente, lijkt het mij bijna onmogelijk om mondjesmaat woningen toe te voegen die landschappelijk wel lekker liggen. Ik vraag mij af hoe het college daar dan over denkt en of die verantwoordelijkheid dan volledig bij gemeenten blijft liggen of dat de provincie daar nog een rol in denkt te willen of te moeten spelen. Ten aanzien van windmolens is ons een taakstelling opgelegd vanuit de rijksoverheid. Zet dan maar een aantal van die windmolens neer in Coevorden wat mij betreft en laat het daarbij. Rendement is er immers alleen maar bij de gratie van subsidie voor de ondernemer en als zij het allemaal zelf moesten betalen kwam er geen molen van de grond. Het is dus erg duur beleid en bijna niemand vindt ze mooi. Ten slotte wacht ik de beraadslagingen verder af. Ik heb vele interessante opmerkingen gehoord van diverse fracties, waaronder de roden, groenen, virtuelen, christenen en een paar kleine restpartijen. Ik neem in overweging steun te verlenen aan die amendementen en moties die het ondernemerschap wat meer ruimte geven en stimuleren, maar ook aan moties en amendementen die recht doen aan het vinden van de menselijke maat.

De VOORZITTER: Dank u wel, en dan ten slotte de heer Kloos.

De heer KLOOS: Voorzitter, je zult momenteel boer zijn. Geplaagd door tientallen regeltjes die je inkomen de laatste jaren hebben gebracht tot het minimum. Dan wordt je ook nog eens getroffen door het EHS-syndroom. Overleven wordt nu steeds moeilijker. Wordt het POP II uitgevoerd zoals dit in het concept is verwoord, dan wordt het helemaal moeilijk te overleven en zal dit leiden tot ongewenste ontwikkelingen die haaks staan op algemene maatschappelijke wensen en bestaand beleid. Je bedrijf dreigt hiermee namelijk op slot te raken en van uitbreiding is al helemaal geen sprake meer. Verder kunnen wij vaststellen dat gemeenten bestemmingsplannen wijzigen om nieuwe landgoederen en bosbouw mogelijk te maken op jonge ontginningsgronden gelegen in zone I. Boerenbedrijven van generaties oud dreigen zo te worden opgeofferd aan individuen met veel geld, geholpen door politieke besluiten die doorslaan en kunnen worden omschreven als drammerigheid en onverantwoordelijkheid. Noemen wij daarbij

ook nog de waterschappen die ons schrijven dat wanneer de grondwaterstand omhoog wordt gebracht in de beekdalen in Drenthe de daar liggende akkerbouwgronden als grasland moeten worden gebruikt omdat men niet van zins is eventuele schade aan gewassen te vergoeden. Met andere woorden, dure akkerbouwgronden die in de beekdalen aanwezig zijn, worden gedevalueerd tot goedkope graslanden, waardoor de ramp helemaal niet meer is te overzien. Over kapitaalvernietiging gesproken. Voorzitter, dit alles kan toch niet waar zijn? Zien wij dat door het EHS-syndroom boerenbedrijven ook nog eens worden gedwarsboemd in hun bestaansmogelijkheden, dan wordt duidelijk dat de aankomende jaren de agrarische wereld weinig goeds kan verwachten. Het EHS-syndroom dat woekert in de provincie Drenthe moet tot staan worden gebracht. Drents Belang krijgt het gevoel dat als er Europees geld is aangevraagd een en ander moet worden doorgedramd. De procedures lopen volgens ons niet, gelet op de eenzijdige eisen en tijdsdruk van het starten, want stel je eens voor dat anders dit subsidiegeld niet wordt besteed. Dit gebeurt vervolgens ook in de cofinanciering in relatie met de waterschappen. Er wordt zeer ondemocratisch met de boer omgegaan en zij worden vaak in de eerste fase niet gekend. De consequenties en aanwijzing van de EHS-zones hebben voor deze landbouw/veeteelt-bedrijven verstrekende gevolgen. Het is nu wachten welke boer het laatst het licht van zijn bedrijf uit zal doen. Horen wij het college weer zeggen dat het altijd de boeren weer zijn die bezwaar maken, dan wordt duidelijk dat er weinig goeds kan worden verwacht van de politiek. De waan van de dag regeert. Voorzitter, momenteel is in wording de Nota ruimte. De verwachting is dat deze in het najaar door het Rijk zal worden vastgesteld. Lezende de concept-Nota ruimte geeft deze onder anderen de agrarische sector meer overlevingskansen en mogelijkheden dan het nu voor ons liggende POP II. Voorzitter, wij hoeven niet roomser te zijn dan de paus. Eigenlijk zouden wij moeten besluiten het POP II pas in het najaar, bijvoorbeeld vóór 15 december 2004, vast te stellen. Wij kunnen het POP II aanpassen en hierop laten aansluiten en de uitkomst van onder anderen de pilot Westerveld hierin meenemen. Tevens zouden wij, mocht POP II toch worden vastgesteld, in de tekst een citaat willen opnemen dat bij het creëren van nieuwe landgoederen bosbouw en EHS-zones niet ten

coste mogen gaan van de aangrenzende en plaatselijk bestaande agrarische bedrijven. Een en ander dient dus zo te worden ingericht dat de bedrijven niet op slot kunnen komen te zitten en hierdoor hun voortbestaan onmogelijk maken. Graag hoor ik van andere fracties hoe zij hier tegenaan kijken. Voorzitter, een groot aantal zienswijzen heeft de staten bereikt. Het zijn er meer dan 250 stuks. Het is ondoenlijk om hier per zienswijze op in te gaan. Drents Belang gaat er zonder meer vanuit dat bij elk individueel geval zal worden bekeken hoe door middel van maatwerk de eventuele nadelige gevolgen van het POP II kunnen worden weggenomen. Als bijvoorbeeld door het 50 meter verleggen van de EHS-zone het voortbestaan en uitbreiding van een agrarisch bedrijf kan worden veilig gesteld, dan moet dit zonder meer mogelijk zijn. Dit met medewerking van deze staten en het college. Graag zagen wij hier ook een harde toezegging. Voorzitter, de VVD heeft ons door middel van een conceptvoorstel een groot aantal tekstwijzigingen laten toekomen. In totaal meende ik 43 stuks. Drents Belang heeft aangegeven na toetsing het hier grotendeels mee eens te kunnen zijn. Wel is Drents Belang de mening toegedaan dat als het gaat over de woningbouw, deze zoveel mogelijk dient plaats te vinden in en om de grote plaatsen. Grote aantallen woningen in het buitengebied moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Gemeenten die eerder al hebben aangegeven de groene long te willen blijven in hun district moeten worden gerespecteerd, zeker als de bevolking dit massaal heeft aangegeven. Dit geldt ook voor industrieterreinen. Gemeenten die geen streekgemeente zijn maar wel een industrieterrein voor eigen lokale behoeften hebben, moeten deze niet kunnen ontplooiën tot een mega-industrieterrein, waar bedrijven van elders zich kunnen vestigen. Dit geldt ook voor de luchthaven Eelde. Ondanks dat een en ander voor gemeenten financieel natuurlijk aantrekkelijk is, wat ook geldt voor de ongebruikelijke woningbouw, moeten wij er als provincie op blijven toezien dat het open karakter in het buitengebied intact wordt gelaten. Het karakteristieke eigen van de provincie verschaft op het terrein van toerisme en recreatie vele mogelijkheden. Hierop investeren, met inachtneming van de directe belangen van de aanwezige agrariërs, verschaft zonder meer uitbreiding van werkgelegenheid. De kip met de gouden eieren moeten wij dan ook niet slachten. Voor wat betreft het beschermen van culture-

le en historische centra, nog aanwezig in verschillende dorpen en steden, willen wij in het POP II extra aandacht vragen en wij willen opgenomen zien dat deze culturele en historische centra intact dienen te blijven voor het nageslacht. Voor wat betreft de lintbebouwingen willen wij graag zien dat de uitbouw door middel van de bekende puiten op het lint wordt tegengegaan. Het bouwen in het lint moet tot de mogelijkheden behoren, zeker als dit de karakteristieke lintbebouwing niet schaadt. Verder willen wij waarschuwen voor het gegeven dat sportvelden meestal binnen de contourlijnen liggen. Eventuele woningbouw daar moet dan ook kunnen en nieuwe sportvelden zouden buiten de contourlijnen kunnen worden geplaatst. Als wordt gesproken over woningbouw binnen de contouren dan opteren wij voor ouderen- en starterswoningen in zowel de sociale huursector als eigen koopwoningen en kunnen hierin de PvdA volgen. Voorzitter, gezien mijn beperkte tijd heb ik getracht de grote lijnen te vinden die extra aandacht dan wel aanvulling behoeven in het POP II. Dictaten stellen als uiterlijk voor 1 januari 2013 etcetera dient geen enkel provinciaal belang en zou moeten worden vervangen met woorden als "het ligt in de bedoeling om zo spoedig mogelijk" etcetera. Ik doel onder anderen op de continuïteit van het winnen van grondstoffen als beton en metselzand. Het zoeken naar oplossingen zonder dictaten vooraf dient zowel de doelen als de bescherming van de EHS-structuur, als de continuïteit van bedrijfsvoering van ondernemers. Voorzitter, mijn tijd zit erop. Drents Belang wacht de beantwoording van het college af en mocht het noodzakelijk zijn moties dan wel amendementen te moeten indienen, dan komen wij daarmee wel in tweede termijn terug.

De VOORZITTER: Dank u. Wij zijn gekomen aan het eind van onze beraadslagingen in eerste termijn. In de vaart die ik aan de dag heb proberen te leggen om zo snel mogelijk aan de behandeling van het POP te beginnen heb ik één agendapunt overgeslagen. Dat is het agendapunt I, te weten de benoeming van leden van de statencommissies. De fractie van de VVD heeft aangegeven enkele wijzigingen te willen aanbrengen in de bezetting van de commissies. Het gaat om de volgende wijzigingen: de heer Roeles gaat van de commissie RIM naar de commissie BFE, de heer Bossina komt in de commissie RIM en ik stel u

voor overeenkomstig dit voorstel te besluiten. Dat is het geval. Dan schors ik nu de vergadering.

(Schorsing van 12.41 tot 13.45 uur.)

Mevrouw HAARSMA: Voorzitter, staat u mij toe dat ik eerst in algemene zin een verhaal zal houden en vervolgens in zal gaan op de vragen die vanochtend gesteld zijn. Ik zie de heer Engels verbaasd kijken, maar ik maak het niet te lang hoor. Maakt u zich geen zorgen. Mijnheer de voorzitter, geachte statenleden. Voordat het college ingaat op de door u gemaakte opmerkingen op het ontwerp-POP II en het ontwerp van de POV wil ik graag enkele opmerkingen maken. Vanaf het moment van vaststelling van de bestuursopdracht POP II op 26 november 2001 is er veel werk verzet. Dat is door iedereen ook al gememo-reerd. Op basis van een uitgebreide consultatie van de andere overheden en doelgroepen is het vorige college aan de slag gegaan en heeft met een stellingencampagne en chatsessie ook de burgers in de voorfase interactief betrokken bij het proces van herziening. Uiteindelijk heeft dat geleid tot vaststelling van het voorontwerp op 11 februari 2003. Aan de hand van dat voorontwerp heeft het nieuwe college zowel de beleidsvoornemens alsook de wijzigingen in de regelgeving gepresen- teerd op vier avonden in de provincie. Ook heeft iedereen de gelegenheid gekregen schriftelijk te reageren. U hebt er in commissieverband twee keer over gesproken, waarbij de tweede bespre- king tevens de afronding vormde van de inspraak. Aan de hand van alle reacties zijn de ontwerpen van het POP II en de POV op 27 november 2003, precies twee jaar na de vaststelling van de be- stuursopdracht, vastgesteld en is de wettelijke procedure gestart om te komen tot vaststelling. Ook u als provinciale staten hebt zich in april 2004 met de burgers, de andere overheden en de doel- groepen verstaan over de gepresenteerde be- leidsvoornemens. Op 21 juni 2004 hebt u de stuk- ken in commissieverband besproken. Wij hebben geconstateerd dat alle partijen het POP als be- leidsdocument op hoofdlijnen ondersteunen en ook de samenvoeging van de verschillende veror- deningen voor de fysieke leefomgeving kreeg uw fiat. De daarmee samengaande deregulering kreeg veel waardering. Alle beleidsonderdelen zijn de revue gepasseerd, waarbij tevens aandacht is gegeven aan de spanning die er is tussen het ontwikkelen van algemeen maatschappelijk beleid

en het bedienen van de individuele burger. Wij hebben gewezen op de discussie met u als pro- vinciale politiek over de algemene kaders en de ruimte die wij als bestuur willen benutten om in individuele gevallen maatwerk te leveren. De be- handeling in de commissievergadering heeft voor- alsnog geen aanleiding gegeven onze bestuurlijke weging van de argumenten bij de beantwoording van de ingekomen zienswijzen te herzien en der- halve hebben wij geen aanleiding gezien om te komen met aanvullende voorstellen. Ook de aard van de aangekondigde amendementen en moties geeft ons daartoe op dit moment geen aanleiding. Wij laten de politieke discussie over aan u als staten en zullen in de discussie onze argumenten van het door ons voorgestane beleid en de sa- menhang daarvan met u wisselen. Uit een groot aantal amendementen en moties blijkt bij uw sta- ten een grote zorg over de aansturende en toet- sende rol van de provincie. Wij hebben in het ont- werp van het POP en ook in ons collegeprogra- ma gekozen voor een aanpak waarbij samenwer- king voorop staat. De slotzin van dit collegepro- gramma luidt: "In samenwerking en samenspraak met medeoverheden, bedrijfsleven, maatschappe- lijke organisaties en inwoners van Drenthe zetten wij ons in voor een goede toekomst van onze provincie, zodat wij kunnen zeggen dat het werkt in Drenthe." Dat voorafgaand aan de beantwoor- ding van de vragen die vanochtend gesteld zijn.

De heer SMIDT: Voorzitter, ik heb in mijn eerste termijn een opmerking gemaakt over de werkhou- ding. Is wat u nu betoogt, waarbij u terecht de laatste zin van het collegeakkoord aanhaalt, meteen een andere werkhouding in de zin van meer zeggen wat wij wel willen en minder zeggen wat wij niet willen? Is dit een nieuwe werkhouding die daarmee ook een breuk is met de manier waarop met het POP I is omgegaan?

Mevrouw HAARSMA: Ik denk dat als u kijkt naar het POP II en dat hebben wij ook uitdrukkelijk in het voorwoord beschreven, is wat ik net al heb aangegeven, namelijk samenwerking en partners zoeken. Wij hebben ook gezegd dat wij daarin meer ontwikkelingsgericht willen werken en in samenspraak met burgers en maatschappelijke instellingen en instanties, alsmede gemeenten. Ik denk dat u ook wat dat betreft kunt kijken naar het POP en dat het inderdaad hier en daar flexibeler is geworden. Dat is ook wat ik tracht aan te geven.

Als u zegt dat dit een breuk is met het verleden dan denk ik dat dit aan de werkwijze van dit college, dat nu een jaar bezig is, duidelijk te merken zou moeten zijn

Ik krijg het in ieder geval wel terug als ik met gemeentebesturen in gesprek ben. Ik krijg dan te horen dat die besturen merken dat de provincie zeer actief bezig is met het zoeken naar partners. Wat dat betreft denk ik dat wij op het goede spoor zitten.

De heer HOLMAN: Ik zat nog even na te denken over uw betoog waarin u stelt dat alle reacties en inbreng van de fracties geen aanleiding geven tot een andere opvatting van het college. Zegt u daarmee dat de behandeling van dit stuk aan de staten is en dat de punten die ter discussie voorliggen door de staten uitgediscussieerd kunnen worden, maar dat voor het college het huidige ontwerp een feit is? Moet ik het zo begrijpen?

Mevrouw HAARSMA: Zo kort door de bocht zou ik het niet willen formuleren, want daar kent u het college te goed voor. Natuurlijk willen wij graag met u in discussie en u hebt vanochtend een paar statements neergezet en amendementen ingediend. Wij denken dat wij op basis van inhoud daar iets anders tegenaan kijken en dat het niet noodzakelijk is om met dergelijke amendementen te komen. U mag daar uiteraard uw eigen mening en visie over geven.

De heer HOLMAN: Ja, ongetwijfeld. Maar ik had van u een iets actievere houding verwacht. In de commissie hebt u heel goed geluisterd naar alle fracties en hebt u niet alleen gezegd van jongens ga eens kijken wat er kan. De staten hebben nu een aantal suggesties aangedragen waarop het beter kan en dan had ik een meer invoelende houding van u willen hebben, waarbij u duidelijk zou maken dat partijen goede punten naar voren hebben gebracht die het college zal gaan bestuderen om te kijken of het daar iets mee kan.

Mevrouw HAARSMA: Maar mijnheer Holman, ik ben net begonnen met een korte inleiding dus ik zou zeggen ga nu niet gelijk conclusies trekken voordat u de antwoorden van het college hebt gehoord, want misschien valt het wel reuze mee met het invoelend vermogen van dit college. Wat dat betreft gaat u misschien heel gelukkig naar huis vanavond.

De heer HOLMAN: U maakt mij zeer benieuwd.

Mevrouw HAARSMA: Als wij dan maar verder van start gaan lijkt mij. Ja voorzitter, ik wil beginnen met toch de opmerking van de PvdA-fractie. Het is een gloedvol betoog daar waar het gaat om sociale achterstand. Ik moet u zeggen dat dat mij enorm aanspreekt en u weet ook dat wij in de Voorjaarsnota daar het nodige over hebben gezegd en aandacht aan hebben besteed. Wat dat betreft ligt dat prima in de lijn. Ik zou dan willen beginnen met de stedelijke ontwikkeling. Als ik kijk naar de stedelijke ontwikkeling dan hebben wij tijdens de Voorjaarsnota een aardige presentatie gegeven van hoe wij denken om te gaan met onze stedelijke ontwikkeling als speerpunt van dit college. De PvdA onderschrijft dit, maar geeft tevens aan dat bepaalde zaken op duurzaamheid moeten worden getoetst en dienen te worden opgenomen, zodat dit ook gewaarborgd is. Verder moet op een goede manier met de mobiliteit worden omgegaan en dient zuinig te worden omgesprongen met het gebruik van de ruimte. Dat zijn allemaal statements die wij ook in de Voorjaarsnota hebben genoemd. Ik onderschrijf dat ook volledig, maar waar wij denk ik voor op moeten passen is om, als het gaat om de stedelijke ontwikkeling, allerlei toetsen op te nemen in dit stadium. Als wij kijken naar de stedelijke ontwikkeling moeten wij toch meer denken aan ruimtelijke ontwikkeling en structuurvisies en dan zou ik er niet gelijk een duurzaamheidstoets aan willen koppelen, want die toets is weliswaar belangrijk maar komt natuurlijk terug als het gaat om de vaststelling van het bestemmingsplan. De andere kant van de duurzaamheidstoets is natuurlijk het POP. Als het POP vanmiddag wordt vastgesteld, dan loopt duurzaamheid als rode draad door het POP heen. Als wij kijken naar de zes grondslagen, dan zitten daar meer dan voldoende duurzaamheidsaspecten in om de waarborg te hebben dat dit gebeurt. Ik zou die zes grondslagen dan ook meer als richtinggevend willen aangeven, daar waar het gaat om de algehele ontwikkeling van ons stedelijk gebied. Daar zullen wij dan ook vooraf afspraken met de gemeenten over maken, zodat u weet dat die waarborg aanwezig is. Als het gaat om knelpunten in de woningbouw, dan is dit een belangrijk item waaraan vanochtend door bijna alle fracties is gerefereerd. Er is het voorstel gedaan om toch een taakstelling van 40% betaalbare huurwoningen op te laten nemen, of om daar prestatie-

afspraken over te maken met de gemeenten. Ik moet u zeggen dat daar waar het gaat om het huurbeleid van het kabinet, ik volledig kan onderschrijven wat de PvdA-fractie naar voren brengt. Ook wij zijn er geen voorstander van om die huren los te laten. Ik zit mij alleen wel af te vragen hoe wij daar als provincie mee omgaan, omdat u weet dat wij niet over de huren gaan. Ik ben wel met u van mening dat de zorg die wij hebben voor alle doelgroepen in onze provincie ook moeten uitstralen naar de gemeenten. Ik moet u zeggen dat ik 40% arbitrair vind, want ik denk dat het bij de ene gemeente misschien 50% kan zijn en bij de andere gemeenten 20% of 30%. Ik denk dat wij daar niet te star en te rigide mee om moeten gaan, maar dat het een heel belangrijk aandachtspunt is, spreekt volgens mij voor zich. Ik stel ook voor om dit aandachtspunt uitdrukkelijk mee te nemen als het gaat om de criteria die wij opnemen in ons woonplan. U hebt terecht gezegd dat het woonplan een beleidsmatig instrument is van de provincie om in de richting van gemeenten invulling te geven aan het volkshuisvestingsbeleid, om ook de relatie te leggen tussen mobiliteit, woningen, voorzieningen en welzijn en zorg. Wat dat betreft vind ik dit een uitgesproken voorbeeld om aandacht voor te vragen. U weet net zo goed als ik dat ik dit niet kan afdwingen. Het is tenslotte de gemeente die het woonplan moet vaststellen, maar het is wel een uitdrukkelijk aandachtsveld waar wij als provincie op willen en zullen sturen. Overigens kan ik u zeggen dat dit ook strookt met de gemeenten die op dezelfde manier hun zorgen uiten als het gaat om vooral de goedkope huursector. Ik maak mij niet zoveel zorgen over die afspraken, alleen wel om hoe wij dit daadwerkelijk gaan invullen. Hier kom ik zo meteen nog even nader op terug. Het woonplan is dus belangrijk. U hebt gewezen op de verschillende criteria en mevrouw De Vries heeft terecht geattendeerd op onze beleidsnota Wonen waarin al die criteria zorgvuldig genoemd staan. Ik kijk ook even naar de invulling die wij in ons POP hebben als het gaat om de criteria die de gemeenten moeten meenemen in hun woonplan en dan denk ik dat wij niet nog een extra checklist hoeven op te nemen om dat nog eens aan te geven, want een checklist is er uit ten treure. Het voert te ver om dat hier nu allemaal op te noemen, lijkt mij. Dan gaan wij naar de rode contour. Dat was vroeger volgens mij altijd een hot item. Ik heb het gevoel dat als het gaat om de rode contour, dat wij in

onze beantwoording daar als college op een heel flexibele manier mee omgaan. Beleidsinstrument is het woonplan en is een gemeente voornemens door middel van het plan of door middel van een uitbreiding van mening dat op een bepaalde manier de contour moet worden overschreden omdat anderszins geen ruimte is voor woningbouw, dan zal de provincie daar met de gemeente over in gesprek moeten en zal de gemeente dus aan moeten geven waarom die gemeente bij uitstek op die plek wil bouwen. Wij gaan vervolgens goed kijken wat het betekent als er over die contour gebouwd gaat worden, want die contour ligt er niet voor niets. Daar zullen wij dan een stevig gesprek aan wijden, want het is niet zo van "contourtje weg" en daar gaan wij dan woningbouw realiseren. Wij gaan daar op een goede verantwoorde manier met de gemeente over in gesprek. Ik denk bijvoorbeeld even aan het volgende voorbeeld. U hebt vandaag een hele pagina in de krant kunnen lezen over de ontwikkeling en structuurvisie van Hoogeveen en daar zal absoluut de contour in het geding zijn. Daar moeten wij dan met de gemeente over in gesprek en dat hebben wij overigens op voorhand ook al gedaan.

De heer HOLMAN: U zegt denk ik terecht dat het college er al wat flexibeler mee omgaat in vergelijking met een aantal jaren geleden. Ik heb de PvdA duidelijk horen zeggen dat het voor die partij een heel belangrijke, zo niet fundamentele beleidswijziging is ten opzichte van de vorige keer. Dat houdt nogal wat in als je dat zo zegt. Ik vraag mij af of de beleving die bijvoorbeeld u nu hebt en de uitleg die u geeft echt helemaal overeenkomt zoals die door een aantal statenleden vanmorgen verwoord is.

Mevrouw HAARSMA: Nou ja, dat hoor ik dan graag van die statenleden zelf, maar wat u mij hoort zeggen is dat wij in ons POP hebben opgenomen de woorden "tenzij het maatschappelijk belang de doorslag geeft" en dat maatschappelijk belang goed moet worden onderbouwd. Het is geen gering iets, dus je zult op een goede manier moeten verwoorden waarom die noodzaak daar aanwezig is. Dan kom ik bij de kleine kernen en dan speelt daar voor veel gemeenten de rode contour. De PvdA noemt daar de dorpsomgevingsplannen. Dorpsomgevingsplannen zijn heel belangrijk en kunnen fantastisch zijn, maar ik hecht daar net zoveel belang aan als allerlei ande-

re criteria die in een woonplan genoemd staan. Ik vind dat je het als onderdeel van een woonplan moet meenemen en niet rigide moet opleggen dat iedere gemeente een dorpsomgevingsplan moet maken. Dat vind ik haaks staan op waar wij het net over hebben gehad. Ik vind dat een gemeente zelf moeten kunnen aangeven waarom zij op die plek met een dorpsomgevingsplan wil gaan werken, want dat maakt dan deel uit van de beraadslagingen die wij hebben over het woonplan. Zo zie ik dat dan ook in relatie met de kleine kernen en de rode contour.

De heer HOLMAN: U zult met mij eens zijn dat met name de houding, hoe je er tegenover staat en subjectieve wegingsfactoren bepalend zijn voor wat mogelijk is en niet. Dat is misschien wat flauw, maar bij een tunnel en een bepaald budget kun je een redenering opbouwen waarbij die tunnel wel, maar ook niet kan worden gerealiseerd. Als het die houding is van laten wij het eens proberen om het zo te gaan doen, dan is dat een heel positieve benadering en ik zou willen stimuleren om die houding aan te gaan nemen.

Mevrouw HAARSMA: Dank u wel, dan gaan wij nu positief verder mijnheer Holman. De sociale component is ook door de PvdA genoemd. Ik blijf in herhaling vallen, want de sociale component is belangrijk en in het POP II is dat expliciet naar voren gebracht. Wij hebben daar verschillende voorbeelden van en hebben ook tijdens de Voorjaarsnota extra geld uitgetrokken om vooral de sociale component in die gemeenten tot stand te brengen en u weet dat wij extra geld hebben uitgetrokken voor de multifunctionele dienstencentra. U legt de link met het Steunhuus en het Kulturhuus. Dat is fantastisch, maar u weet ook dat iedere provincie zo langzamerhand oog heeft voor dergelijke ontwikkelingen. Hoe meer, hoe beter, maar ik zou toch het concept zoals wij dat hier hebben neergelegd in de vorm van multifunctionele dienstencentra overeind willen houden. Er wordt ook over nieuwe pilots gesproken, maar wat dat betreft ben ik daar geen voorstander van. Wij hebben net iets nieuws in gang gezet tijdens de Voorjaarsnota, twee maanden geleden. De gemeenten hebben mij verteld, en ik heb vorige week contact gehad met portefeuillehouders, dat zij heel druk bezig zijn met deze plannen. Ik zou dus niet de gemeenten willen overvoeren met een nieuwe pilot, want dan denk ik dat de gemeenten

door het bos de bomen ook niet meer zien. Het lijkt mij goed om eerst af te wachten wat er nu uit die ondersteuning komt die wij hebben geboden waar het gaat om de multifunctionele dienstencentra en vervolgens kunnen wij altijd nog kijken of het de nodige bijstelling behoeft. Wat dat betreft zou ik dat nu even op deze manier door willen laten gaan.

De heer SLAGTER: In mijn betoog heb ik naar voren gebracht dat in het uiterste geval in steen geïnvesteerd zou moeten worden. In hoeverre wilt u daarin meegaan?

Mevrouw HAARSMA: Nou, kijk, dat heeft natuurlijk te maken met wat wij nu aan het doen zijn. Ik heb tot op heden nog geen gemeente gehoord die het jammer vindt dat het geld niet wordt gegeven omdat zij plannen met een dorpshuis hebben waar zij geld voor nodig hebben om de stenen op elkaar te kunnen stapelen. Ik heb daar nog geen gemeentebestuur over gehoord. Ik kan mij voorstellen dat dat op enig moment wel gebeurt, want herhaling is de kracht van de reclame. Als wij hier maar roepen dat de provincie met een buidel geld aankomt om stenen te gaan stapelen, dan zou ik het als gemeentebestuurder wel weten, maar dat is nu juist niet de bedoeling. De bedoeling is om een proces in gang te zetten om te kijken wat er nodig is in die gemeente en ik vind het nogmaals te belerend en te betuttelend om te zeggen op welke plek gemeenten wat precies moeten gaan bouwen. Dat moeten die gemeenten en de mensen die in de dorpen wonen zelf bepalen en niet de provincie en daar is men nu druk mee doende. Ik zou dat zelf op voorhand niet willen doen. Dan kijken wij toch even naar het volgende punt, want volgens mij heb ik de punten van de PvdA daarbij in hoofdlijnen wel gehad. Dan kom ik bij de CDA-fractie en dan met name het punt ruimte voor ruimte. U weet dat wij tijdens de behandeling in de commissie hier uitvoerig over gesproken hebben met elkaar. U weet dat de kwaliteitsslag die gemaakt moet worden met de Ruimte-voor-ruimte-regeling, gewenst wordt door iedereen. In het POP I was daar geen ruimte voor en in het POP II geven wij de gemeenten gelegenheid om met een plan te komen en dan zodanig dat er maatwerk komt per gemeente en eigenlijk staan wij dat nog steeds voor. Kijk, ik heb een amendement gezien waar toch in staat dat er ruimte moet zijn voor woningbouw en het gaat mij te ver om in het kader

van ruimte voor ruimte daar gelijk generiek woningen aan te koppelen. Dat gaat mij gewoon een stap te ver. Verder wil ik niet de gehele discussie uit de commissievergadering overdoen. Naar aanleiding van het bezoek dat de staten vorige week hebben gebracht aan Brabant, waar ik zelf bij ben geweest, denk ik dat wij ons gelukkig mogen prijzen dat wij hier geen Brabantse toestanden kennen. Als het dan toch het gevoel van de staten is om in de provincie met een voorbeeldregeling te laten komen, dan kan ik daar lang over praten, maar dan wil ik best op mij nemen om te komen met een voorbeeldregeling. Aan de hand van deze mooie notitie kan worden gekeken of hier een regeling op maat kan worden gemaakt, maar daar wil ik wel uitdrukkelijk bij stellen dat de gemeenten daarin leiding moeten zijn, want nogmaals de ene gemeente is de andere gemeente niet en dan vind ik dat wij ook de ruimte moeten hebben om de aspecten die hier genoemd staan mee te nemen, maar dan heb ik de vrije hand om te kijken hoe die regeling eruit moet zien. Ik ga niet op voorhand generiek met woningbouwlocaties aan de slag. Dat moet duidelijk zijn. Ik kan mij voorstellen dat het in bepaalde gevallen wel aan de orde is, wat ik de vorige keer ook heb gezegd, maar dat is dan weer specifiek het maatwerk dat wij op Drentse schaal moeten kunnen toepassen. Dat betreft de Ruimte-voor-ruimteregeling, voorzitter.

De heer WIJBENGA: Mag ik het zo uitleggen dat u dan ook in overleg met de gemeenten tot zo'n regeling komt?

Mevrouw HAARSMA: Ik heb zojuist gezegd dat dat nu juist is wat ik wil. Ik wil inventariseren bij gemeenten en ik ken ook een enkele gemeente waar iets aan de hand is, dus wil ik met gemeenten gaan kijken wat nu een knelpunt is en daar wil ik dan inderdaad mee aan de slag. Voorzitter, het CDA heeft het verder gehad over de recreatie. Het CDA stelt voor om van de 80 vierkante meter 125 vierkante meter te maken. Ik ben daar geen voorstander van en zal u ook zeggen waarom. U suggereert in het amendement dat het zou gaan om 80 vierkante meter teneinde permanente bewoning tegen te gaan. Dat was niet de insteek, want de insteek was om met die 80 vierkante meter te laten zien dat het om een recreatiegebied gaat en niet om een woonwijk. Dat was de insteek van onder anderen de 80 vierkante meter en als u naar 125 vierkante meter wilt dan vind ik dat echt

te grootschalig. Aan de andere kant zeg ik - en die mogelijkheid biedt het POP u - dat er wel degelijk woningen groter gemaakt kunnen worden mits daar een deskundig bouwplan aan ten grondslag ligt. Die ruimte biedt het POP nu en voor mijn gevoel is dat de lijn die ik ook vast wil houden.

De heer WIJBENGA: Ik geef toe dat er soms ondeskundige bouwplannen zijn, maar in het algemeen zijn die plannen toch van een tamelijk niveau. Ik heb u nog niet horen ingaan op mijn argument als het gaat om de concurrentiepositie van Drenthe ten opzichte van de omliggende provincies. Baart u dat geen zorgen?

Mevrouw HAARSMA: Zover was ik nog niet, mijnheer Wijbenga. Als ik kijk naar onze burens in Friesland dan zitten deze op 100 vierkante meter en Overijssel zit op 80 vierkante meter. Wat dat betreft valt het reuze mee. In Groningen is het geen 125 vierkante meter, maar daar zit het om en nabij de 100 vierkante meter en ik weet uit eigen ervaring dat er woningen in Drenthe zijn gerealiseerd, waar de bewoner nu om die reden van zegt dat het permanente bewoning moet kunnen worden vanwege de oppervlakte van de woning. Dat gevaar sluipt er ook wel degelijk in. Voor de concurrentiepositie ben ik absoluut niet bang, want ik denk dat wij in Drenthe het van kwaliteit moeten hebben. Die kwaliteit moeten wij inderdaad met elkaar waarborgen en dan vind ik 125 vierkante meter een stap te ver. Dat brengt mij gelijk op permanente bewoning van recreatiewoningen. De lijn in het POP is daarin duidelijk. Ik heb u ook aangegeven dat er een werkgroep bezig is en voor het einde van dit jaar zullen wij inderdaad duidelijkheid moeten verstrekken als provincie, daar waar het gaat om de situaties waar nu wel permanent gewoond wordt. Daar wordt op dit moment driftig aan gewerkt. Ik heb vorige week de voorzitter van die werkgroep gesproken en men is daar driftig mee bezig. Ik heb de indruk, maar prijs de dag niet voor het avond is, dat het niet om grote aantallen gaat. Dus dat komt wel bij u terug, maar daar wil ik nog niet op vooruitlopen. Voorzitter, dat wat betreft de recreatiewoningen. Dan kom ik bij de VVD-fractie, die blij is dat mensen meer ruimte krijgen in het POP en dat wij niet teveel met het rode potlood moeten werken. Ik denk dat wij het daar ook helemaal mee eens kunnen zijn, alhoewel je het potlood soms zult moeten blijven hanteren. Dan kom ik bij het punt

dat ook weer met woningbouw heeft te maken en dat is de woningbouwproductie die achterblijft in onze provincie. Ik zeg dat dit ook in onze provincie gebeurt, want het is een landelijk fenomeen en u weet dat minister Dekker daar de nodige uitspraken over heeft gedaan. De strekking van uw amendement is dat als de grote streekcentra er niet aan kunnen voldoen, het toch door moet kunnen vloeien naar andere gemeenten. Ik ben blij dat u zelf ook niet zo gelooft in het instrument, mijnheer Smidt. Dat hebt u vanochtend ook gezegd en er is al het nodige over gezegd, want u bent het natuurlijk ook met mij eens dat de schuld niet bij gemeenten ligt, want gemeenten willen graag bouwen. Gemeenten zitten ook met de handen in het haar waarom het niet lukt. De strekking van uw amendement komt bij mij een beetje over als een kind dat gigantisch zijn best doet voor een toets, maar toch met een onvoldoende thuis komt en dan ook nog eens gigantisch op zijn lazer krijgt. Dat vind ik niet terecht, want bekend is dat die gemeenten er hard aan trekken. De economische dip is er een oorzaak van en u weet ook dat de procedures en regelgeving niet meewerken om dat te versnellen. U weet ook dat de projectontwikkelaars veelal grondposities hebben en u weet ook dat gemeenten projectontwikkelaars niet kunnen dwingen om die productie op te voeren, want die projectontwikkelaars willen eerst de hele kavel vol hebben. Zo kunnen wij nog even doorgaan lijkt mij, dus gaat het mij te kort door de bocht om gemeenten te gaan korten of een strafkorting te geven. Wat ik wil is dat wij samen met de gemeenten kunnen kijken hoe wij dat vlot kunnen trekken. Er is volgens mij vanmorgen door de PvdA-fractie ook al op gewezen hoe wij dit toch kunnen doen. U kunt mij recht op de vrouw af vragen hoe dat op dit moment moet, maar dat weet ik nu ook niet. Wat ik wel weet is dat gemeenten en woningbouwcorporaties er ook bovenop zitten omdat zij ook graag willen. Er zijn woningbouwcorporaties die graag grondposities willen hebben, wat niet haalbaar is, of zij hebben grondposities die nog niet aan snee zijn, dus wij zullen moeten kijken hoe wij dat vlot trekken. Ik weet dat gemeenten daar heel hard aan willen werken en dan wil ik toch het vertrouwen in de richting van gemeenten uitstralen dat wij er met elkaar aan trekken zonder dat de provincie op voorhand al een strafkorting uitdeelt. Die rode kaart gaat mij te ver. Dat wat betreft het bouwen. Ten aanzien van recreatie stelt de VVD-fractie

eigenlijk voor - en het CDA komt ook met een amendement - om vestiging in zone III als het om recreatie gaat. Voorzitter, ik heb daar tijdens de inspraak niets over kunnen vinden. Dat verbaasde mij in eerste instantie. Zone III, dat weet u, is toch verwervingsgebied en wij willen de kwaliteit van de bestaande recreatie in zone III opwaarderen. Ik moet u heel eerlijk zeggen dat ik er niet aan moet denken dat wij in zone III recreatiebedrijven gaan vestigen, want het zou kunnen betekenen dat je op de es een recreatiebedrijf zou kunnen krijgen. Een ander verhaal is dat als zich nu een knelpunt voordoet in de EHS, dan is het wel degelijk mogelijk in het gebiedgericht beleid een recreatiebedrijf uit te plaatsen en vervolgens in te plaatsen in zone III mits er mogelijkheden aanwezig zijn en het niet ten koste gaat van andere waarden. Die mogelijkheid is er dus al en daarom denk ik dat de wijze zoals wij dat nu hebben omschreven een hele goede is. Ik geef ook aan dat wij op dit moment al veel bedrijven hebben in zone III. Voorzitter, ik heb een en ander al aangegeven bij de beantwoording met betrekking tot het amendement van het CDA als het om de 80 vierkante meter van recreatiewoningen gaat. Dan kom ik bij de ChristenUnie. De heer Wendt heeft tijdens een commissievergadering aangegeven dat de piketpalen geslagen zijn. Piketpalen of contouren, u mag zelf weten hoe u dat uit wilt leggen. Ik zou in ieder geval willen zeggen dat die piketpalen van milieuvriendelijk hout zijn, dus wat dat betreft denk ik dat u een beetje weet wat ik daarmee bedoel. Geen tropisch hardhout dus. Ik heb net in mijn betoog aangegeven, als het gaat om flexibiliteit met de woningbouw en rode contouren, dat dit ook het antwoord op uw vraag hierover is. Wij gaan niet star om met deze materie, want wij willen kwaliteit bewaken en op een goede manier met de regelgeving omgaan, maar er blijft altijd een discussie mogelijk en dat is eigenlijk wat ik erover wil zeggen. Even kijken wat ik nog niet aan de orde heb gehad, ja, GroenLinks maakt nog een opmerking over de visie van dit college met name als het gaat over de bevolkingsgroei. U weet dat wij uitgaan van een positief migratiesaldo dat in evenwicht is met de vergrijzing. Daar hebben wij ook het nodige aangegeven. Het is natuurlijk geen statisch gegeven, want als u morgen uw huis verkoopt dan kan iemand uit Amsterdam uw huis kopen. Het zou principieel zijn indien u dat niet wilt en een ton onder de vraagprijs zou gaan zitten om het aan een bewoner uit Dwingeloo te verkopen.

Wij kunnen dat dus niet regelen en dat is denk ik ook de markt. Wij willen verder ook geen hekjes om ons mooie Drenthe heen. Dat is een beetje het evenwicht dat je moet zien te vinden.

De heer LANGENKAMP: Mag ik daar dan toch nog wat over vragen, voorzitter, want u maakt het wel heel erg praktisch. Het ging mij om de visie. Her en der in het stuk staat de term uitgaande van de bevolkingsgroei. Als wij alleen kijken wat er gebeurt met geboortecijfers dan zitten wij nu op een gelijkblijvend niveau en dat zal dus gaan dalen. Waarom dan toch elke keer weer uitgaan van meer bevolking?

Mevrouw HAARSMA: U weet natuurlijk ook wat voor ontwikkelingsplannen er liggen. Ik hoef u alleen maar even te wijzen op de Zuiderzeelijn en de Regiovisie Assen-Groningen. Wij staan niet stil hier in Drenthe en dat moeten wij ook niet doen. U weet ook dat landelijk de vergrijzing toeslaat. Wij kunnen niet alles regelen.

De heer LANGENKAMP: Ik heb niet gevraagd of u iets wilt regelen, maar ik vroeg naar de visie. Bij de bevolkingsaantallen is de Zuiderzeelijn niet meegenomen, want dat staat expliciet in dit stuk. Waar komen die mensen dan wel vandaan, zou je je kunnen afvragen. Het gaat mij niet om aantallen of het beperken van de discussie tot de komende drie of vier jaar, maar hoe wij daar in 2020 of 2030 mee omgaan, want dan moet je nu bouwen. Ik wil het vergelijken met bijvoorbeeld de discussie over starters. Er worden nu nog steeds discussies gevoerd over het bouwen van starterswoningen, terwijl wij ons veel meer zouden moeten richten op het bouwen van seniorenwoningen. Het probleem van starterswoningen heeft ons ingehaald en wij moeten voorkomen dat het probleem van seniorenwoningen ons ook inhaalt.

Mevrouw HAARSMA: Mijnheer Langenkamp, u moet niet te snel iets roepen, want u weet dat iedere gemeente worstelt met de starterswoningen en dat er nog heel wat starters rond lopen die graag zouden willen kopen. Ik ben het met u eens en daar hebben wij ook het nodige aan gedaan. Het probleem van de vergrijzing komt echter landelijk op ons af en daar staat Drenthe niet alleen in. Ook in Den Haag wordt ingezien dat wij enorm voor ouderen moeten bouwen. Dat is wat wij ook op ons hebben genomen door middel van een

motie van de PvdA tijdens de Voorjaarsnota, dus wat dat betreft wordt daar driftig aan gewerkt. Voorzitter, volgens mij heb ik op dit moment mijn punten gehad en zou ik het hier in eerste termijn bij willen laten.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan is het woord aan de heer Swierstra.

De heer SWIERSTRA: Dank u wel, voorzitter. Ik zou een paar opmerkingen willen maken over het water. De grote lijnen zoals voorgesteld worden kennelijk door de staten breed onderschreven, maar bij enkel specifieke punten moet toch wel wat commentaar komen en daar zijn ook amendementen op ingediend. Onder anderen is er gesproken over de problematiek van de nieuwvestiging of uitbreiding van investeringen in de beekdalen. Het college heeft daar ook in de Nota van beantwoording al het een en ander over aangegeven en ik wil nog eens herhalen dat dat ook inderdaad de achtergrond en intentie van ons beleid is. Er ligt een amendement waarbij de regel dat kapitaalsintensieve functies die zoveel mogelijk geweerd moeten worden, wordt aangescherpt door aan te geven dat nieuwvestiging van functies in principe niet is toegestaan. Dat is nog een rigide beperking van de mogelijkheden dan het college al voorstaat. Dat verbaast ons enigszins, want wat ons vervolgens verbaast is dat met dat amendement wel ook een uitbreiding van bestaande agrarische bedrijvigheid mogelijk is, maar dat die vervolgens wordt ontdaan van het totale waterbeleid dat de staten omarmen, namelijk dat er terughoudend en zorgvuldig mee moet worden omgegaan en dat datgene wat er op grond van de functie wel mag, op een verstandige manier moet gebeuren. Er zal dus moeten worden getoetst en gewogen of het ook anders kan en hoe het zit met de gevolgen van het geheel. Je zult dat wel moeten wegen en samen met het waterschap moeten kijken hoe je dat op een verstandige manier doet, want de samenleving zit er niet op te wachten dat wij in die beekdalen nieuwe problemen veroorzaken voor juist het nieuwe waterbeleid en wij zitten er ook niet op te wachten dat er vervolgens een conflict over ontstaat doordat er land onderloopt en er schadeclaims volgen. Dat moet dus op een andere manier worden geregeld en het college heeft in het ontwerp dan ook een heel zorgvuldige passage opgenomen, waarbij de verantwoordelijkheid voor de uiteindelijke maatregelen wordt

overgelaten aan twee partijen, te weten de ondernemer zelf die keuzes moet maken en in de tweede plaats aan het waterschap. Wij vinden ook dat de staten de kaders moeten stellen voor de waterschappen en gemeenten om daarmee de uiteindelijke uitwerkingsverantwoordelijkheid en operationele verantwoordelijkheid daar te laten. Nou, dan kom ik gelijk op het tweede punt. Er is een aantal signalen gegeven over het water en het gebruik van de grond in de beekdalen. Over de verschillende zones zijn er net iets verschillende getoonzette amendementen ingediend die eigenlijk samengevat kunnen worden onder de noemer dat er duidelijk moet worden aangegeven wat grasland is, en welk land een andere bestemming heeft. Ik vat het even gechargeerd samen want ik ga niet in detail op al die amendementen in. Dat is ook weer een heel bijzonder punt, want het zal ongetwijfeld zo zijn dat in een aantal van dat soort gebieden grasland gebruikelijk is en waarschijnlijk ook verstandig. De vraag is nu of je dat nu zo expliciet in het POP moet opnemen, want dat is echt afwijkend van wat wij tot nu toe gedaan hebben. Ik weet wel hoe dat komt en dat is ook weer heel verrassend, want ik heb ook dat conceptamendement gezien van een van de desbetreffende waterschappen. Ik dacht echter altijd dat de staten de kaders stelden en dat het niet andersom was.

De heer WIJBENGA: Wat bedoelt u daar nu precies mee?

De heer SWIERSTRA: Nou, dat u het kader aangeeft en daarmee opdracht geeft aan het waterschap om te zorgen dat dit op een goede manier binnen een nieuw kader voor elkaar komt.

De heer WIJBENGA: U wilt toch niet in de verantwoordelijkheden van PS treden door aan te geven wat wij wel of niet mogen doen of laten en naar wie wij wel of niet luisteren? Ik kan dit niet helemaal plaatsen.

De heer SWIERSTRA: Zeker, maar wat u daarmee mogelijk wel doet, is een afweging die het waterschap per keer ook zal moeten maken per gebied en per bedrijf, bij wijze van spreken, om die afweging aan het waterschap te ontnemen en in het POP vast te leggen. Dat is wat u dan doet. U zegt namelijk iets heel specifiek over het grasland en tot nu toe hebben wij altijd gezegd dat de

staten de kaders moesten stellen en dat daarbinnen gemeenten en waterschappen hun afwegingen moeten maken om water- en sociaal-economische redenen en dergelijke. Laten wij ons als staten vooral niet mengen in de bedrijfsvoering, want wat u in wezen doet is een voorschot nemen op de bouwplannen van in dit geval agrarische ondernemers. Daarvan zeggen wij dat de staten dat niet zouden moeten doen, want er moet voor worden gezorgd dat gemeenten en waterschappen hun eigen verantwoordelijkheid houden om die afweging te maken, juist ook in het belang van die boeren. Niet wij zijn er om te bepalen dat een boer op een bepaalde plaats alleen maar grasland mag hebben, want als er omstandigheden zijn waaronder die ondernemer daar een ander gewas wil telen en hij in overleg met het waterschap tot een oplossing komt, dan zijn de gevolgen voor die ondernemer. Het lijkt mij namelijk niet zo slim om aardappelen te telen in een laagliggend beekdal, maar dat is wat anders. Daar moeten wij als politiek buiten blijven.

De heer HOLMAN: Voorzitter, mag ik even een vraag stellen. De PvdA heeft over dit onderwerp een amendement ingediend. Wat betekent het als dit amendement wordt aangenomen, want ik heb begrepen dat in beekdalen het waterpeil al is ingericht op graslandgebruik? Waar leidt het toe als dit amendement wordt aangenomen?

De heer SWIERSTRA: Dat kan ik op dit moment natuurlijk niet bekijken, want dat is nu precies wat ik betoog. Daarmee zou je op allerlei mogelijke plaatsen in de beekdalen de specifieke situatie bij wijze van spreken per bedrijf in kaart moeten brengen. Daar zijn wij niet voor en dat hebben wij natuurlijk ook niet gedaan. Het is aan het waterschap om te kijken hoe hoog dat peil moet zijn en waar dan op een bepaald moment het belang ligt. Wat het gevolg zou kunnen zijn is dat het waterschap met u als staten achter de hand plotseling allerlei mogelijke maatregelen kan gaan treffen of tegenhouden die op grond van een evenwichtige afweging tussen belangen op grond van de functie die is toegekend aan het beekdal tot een ander soort, wellicht minder evenwichtige afweging zal komen dan anders had moeten. Zo zou het waterschap kunnen vasthouden aan de uitspraak van de staten dat het grasland moet zijn. In die sfeer moet u het zien, maar verdere gevolgen kan ik u natuurlijk niet in detail schetsen. Voorzitter,

dan is er nog een amendement ten aanzien van het water en dat gaat vooral over zone IV, die beoogt om een gelijkschakeling te plegen van de landbouw en recreatie waar het gaat om het beschermen van die functie. Het amendement vraagt erom te zorgen dat bestaande landbouw daar niet gelijk de nek wordt omgedraaid. Dat is inderdaad ook het beleid van de provincie, maar je moet je afvragen of juist in dat soort gebieden, waar het accent ook op die landbouw ligt en de provincie er ook voor heeft gekozen om daar specifieke opmerkingen over te maken ter bescherming van de landbouw, het verstandig is om daar nog weer dingen aan toe te voegen. Dan kun je je afvragen waarom er alleen recreatie wordt genoemd en niet ook andere functies die er wellicht ook kunnen zitten, want daar zou hetzelfde voor gelden in een gebied waar bovendien geen recreatiebedrijven zitten, want het gaat om zone IV. Die kanttekening wil ik er wel bij maken, voorzitter. Laten wij het hier nu houden bij het accent dat de staten en het college leggen bij het belang van specifieke landbouwproblemen in zo'n gebied, want daar zit natuurlijk het centrale punt. Dit is naar ons gevoel toch een wat ander karakter, technisch gesproken, dan het algemene verhaal dat wij hier hoorden, namelijk dat die recreatie wat meer ruimte zou moeten worden gegeven, want dat staat wat het college betreft hier los van. Voorzitter, dan heb ik denk ik de waterpunten gehad en dan kom ik bij verkeer en vervoer. Ten aanzien van verkeer en vervoer zijn eigenlijk maar heel weinig opmerkingen gemaakt, maar wel één van een strategisch gehalte. De heer Langenkamp heeft het mes gelegd bij het MES en dat is op zichzelf een van de strategische punten in dit POP, namelijk hoe de verhouding in de ruimtelijke ordening tussen verkeer en vervoer is. Wij hebben hier in het POP, en u legt daarmee dus al heel wat vast, deze verhouding zeer nadrukkelijk gelegd. U moet dat, en u noemt ook het openbaar vervoer erbij, in twee beleidssegmenten uiteen halen, namelijk enerzijds een planologische verantwoordelijkheid en anderzijds om de exploitatieve gevolgen van het openbaar vervoer. Planologisch gesproken dient het zo te zijn dat met het oog op verkeersstromen, congestie, verkeersveiligheid maar ook de exploitatie van het openbaar vervoer, woonwijken en andere bebouwing zodanig worden gesitueerd dat dat die doelen dient. Dat is opgeschreven in het POP. De manier waarop dat meer specifiek moet en hoe dat exact

wordt getoetst, zal verder moeten worden uitgewerkt. Vandaar dat MES. Dat zijn allemaal elementen die hun plek moeten krijgen in het uitwerkingsprogramma Verkeer en Vervoer, maar het uitgangspunt stelt u hier heel nadrukkelijk vast. Een ander element in diezelfde discussie is de volgende. Stel dat wij als provincie een bestemmingsplan krijgen dat overigens past binnen de kaders die de staten hebben gesteld en waarin onze pogingen om te zeggen van zou je niet een beetje zus of zo doen, toch tot niets hebben geleid en de gemeente om zijn moverende redenen zegt dat toch die woonwijk daar neergezet moet worden. In dat geval kan de provincie dat niet afkeuren op grond van het POP en dan zegt de provincie er gelijktijdig bij dat als het negatieve gevolgen heeft voor de exploitatie van het openbaar vervoer, dit kan betekenen dat er geen bus komt en als die gemeente dat dan toch wil, dan moet die gemeente dat zelf maar betalen. Dat regardeert ons dus als budgethouder van de OV-gelden. Er zijn dus twee lijnen en één daarvan zal nog nadrukkelijk worden uitgewerkt.

De heer LANGENKAMP: U spreekt toch nog steeds nadrukkelijk in termen van "kan". Mijn vraag is of wij dit nu nadrukkelijk vast gaan leggen, zodat het ook gaat werken zoals het college en de staten dat willen, of dat de termen nog steeds zo vaag zijn dat wij er juridisch niets mee kunnen.

De heer SWIERSTRA: U hebt het POP op dit punt heel nadrukkelijk gelezen en op grond daarvan kun je niet zeggen dat in alle gevallen het precies zo uitwerkt zoals wij dat willen. Dat weet je ook niet want daarvoor moet je eerst de plannen op tafel leggen. Wij zullen dit nader aanscherpen via dit instrument wat wij willen ontwikkelen over hoe wij met die locatie omgaan. Daarover kun je afspraken met de gemeenten maken en dat vervolgens betrekken bij de discussie over het PVVP. Daar zeg ik zo meteen nog iets over.

De heer LANGENKAMP: Betekent dat dan dat u gewoon de jurisprudentie afwacht om te kijken hoe houdbaar dit is?

De heer SWIERSTRA: Wij zullen ten aanzien van alles wat er vandaag in het POP wordt vastgesteld nieuwe jurisprudentie moeten afwachten, maar wij geven hiermee een heel duidelijk nieuw signaal en

u legt het als staten ook als algemeen kader vast. Ook hier geldt weer dat wij zeggen dat wij niet de bestemmingsplannen gaan maken. Dat is zo'n beetje het andere uiterste. Dit vormt aldus de Scylla en Charibdis waar wij tussendoor moeten varen. Verder nog één opmerking over de status van plannen en de relatie daarmee met de staten. Het PVVP is een planvorm die in de wet staat en is opgenomen in de Planwet Verkeer en Vervoer. Het is een bevoegdheid van de staten om dat PVVP vast te stellen. Wij hebben het om allerlei mogelijke redenen in het POP gebracht. Dat juicht u ook toe, maar dat laat onverlet dat het uitwerkingsplan dat wij maken door de staten dient te worden vastgesteld. Daar krijgen de staten het volle pond, om het zo maar eens te zeggen. Dan ligt er vervolgens in uw voorstel een suggestie dat andere uitwerkingen en invullingen van het POP vooraf aan de staten zouden moeten worden voorgelegd. Dat onderscheidt het nu net van de specifieke uitzondering van het PVVP en zijn zaken die aan het college zijn, maar waar de staten naar onze opvatting op een andere wijze hun kaderstellende en toetsende rol in zouden moeten invullen. Het is aan ons om te zorgen dat u tijdig de informatie krijgt en als wij een probleem vermoeden om dat actief met u te delen en het aan u voor te leggen, wat zo nu en dan gebeurt, dan is het overigens aan de staten om zelfstandig te zeggen dat zij over een bepaald onderwerp de discussie aangaan en het college aangeven wat de staten ervan vinden. Dan is dat voor het college een heel helder signaal en zullen wij daar natuurlijk rekening mee houden. Als wij dat onvoldoende doen dan roept u ons ter verantwoording en daar ligt nu net de scheidslijn van wat wiens verantwoordelijkheid is. Op het moment dat je een aantal van die plannen, behoudens een wettelijke verplichting, zelf verder naar voren haalt, dan introduceer je daarmee in feite een zeer monistisch element. U wordt daarmee wettelijk op grond van het POP Immers medeverantwoordelijk voor de wijze waarop het college de uitvoering van het POP ter hand neemt. Dat lijkt ons een niet gewenste verhouding tussen staten en college.

De heer WIJBENGA: Voorzitter, wij hebben hier in de commissie ook over gesproken en ik meen mij daarvan ter herinneren dat de staten bij die gelegenheid een dermate grote betrokkenheid voelden bij enkele van de uitwerkingsplannen, namelijk bij recreatie en waterberging, dat wij die gevoelde

verantwoordelijkheid dusdanig hebben vertaald dat wij hebben gezegd tegen het college om maar met die plannen naar de staten te komen, aangezien wij nog met u daarover willen spreken. Uiteraard moeten die uitwerkingsplannen vallen binnen de kaders die wij vandaag stellen, dat spreekt voor zich, maar gelet op alle reacties die er gekomen zijn en ook over onderwerpen die nog vandaag zijn aangedragen in de vorm van suggesties voor andere uitwerkingsplannen, zou ik toch graag zien dat u die opvatting van de staten, die is verwoord in de commissie, dusdanig vertaalt dat u aan die wens tegemoetkomt. Met dat monisme en dualisme, daar komen wij volgens mij wel uit.

De heer SWIERSTRA: Ja, maar daar gaat het nu juist wel om, want het college zegt juist dat zij er met die feitelijke terugkoppeling van zaken met de staten wel uitkomt. Op het moment dat elementen daaruit worden vastgelegd in een POP, dan introduceer je een heel ander element in de discussie en dat zou je van beide kanten niet moeten willen. Natuurlijk zal het zo zijn dat wanneer er belangwekkende kwesties zijn, zoals u die noemt, die kwesties op zekere momenten worden besproken met de staten. Het kan zijn naar aanleiding van wat het college naar de staten stuurt, maar het kan ook zijn naar aanleiding van iets waarmee u naar de provincie komt. Die weging moet u echter nu juist laten. Op het moment dat je dat in je het POP gaat vastleggen dan ga je over een drempel heen en dat zou je niet moeten willen. U maakt zich daarmee in ieder geval materieel en politiek mede verantwoordelijk voor de wijze waarop het college bijvoorbeeld met gemeenten tot afspraken komt, want een deel van die invulling is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Ik kan het denk ik niet helderder schetsen dan ik op dit moment heb gedaan. Over het materiële aspect van communicatie zullen wij denk ik geen enkel probleem hebben, want zodra de staten aangeven ergens over te willen praten dan gebeurt dat ook en als een gedeputeerde wordt opgeroepen dan komt hij.

De heer WIJBENGA: Dat is toch de ondertoon van de motie, mijnheer Swierstra?

De heer SWIERSTRA: Ja, maar dit is een amendement. Dat is nu precies het staatsrechtelijke verschil. Als u het in een motie had neergelegd,

dan wordt het al weer wat anders. Ook dan zouden wij zeggen van ja, dat zou je eigenlijk niet moeten willen doen, want dit is bestendig gebruik en u roept ons maar ter verantwoording als wij het niet netjes doen. Wij timmeren het niet van tevoren dicht, maar u doet dat nu wel bij wetgeving door een amendement op het POP in te dienen.

Mevrouw DE VRIES: Voorzitter, het is in het verleden toch niet anders geweest dat als je een uitwerkingsplan had, je de statencommissie daarover sprak, Wij hoeven alleen maar het uitwerkingsplan voor de kleine kernen in herinnering te roepen of alleen maar de signaalnota in herinnering te roepen. Als er één ding is waar deze staten over gaan, dan is het wel het vaststellen van het POP en als er dingen nog niet klaar zijn die in een uitwerkingsprogramma moeten zijn uitgewerkt, dan is het toch niet gek om naast de PCO ook nog deze statencommissie te horen? Dat is heel normaal. Dat stond ook in het voorontwerp-POP trouwens.

De heer SWIERSTRA: Ja, maar er is de afgelopen jaren wel iets gebeurd. Ja, het dualisme is ingevoerd en dat heeft een wijziging gebracht.

Mevrouw DE VRIES: Dat wisten wij voor die tijd toch ook al, mijnheer Swierstra?

De heer SWIERSTRA: Kennelijk hebben degenen die toen verantwoordelijk waren voor het voorontwerp nog niet scherp genoeg gezien wat de uitkomsten van het dualisme zouden zijn, want zij zaten toen nog midden in een pilot. Dat breng ik u nog even in herinnering. Er is gewoon een wijziging opgetreden en dat betekent dat formeel de uitwerkingsbevoegdheid niet meer bij de staten ligt, behoudens het PVVP. Dan kunnen de staten zeggen dat zij daar niets mee te maken hebben en dat zij gewoon lekker monistisch doorgaan, maar dat lijkt ons onverstandig want dan nemen wij het met elkaar niet serieus. Of in de praktijk het college niet op een zinvolle manier discussieert met de staten over indringende zaken als bijvoorbeeld een signaalnota en dat soort zaken, is een heel ander verhaal. Daarom zei ik net al tegen de heer Wijbenga dat hij de kwalificatie van daar komen wij wel uit, precies andersom moet draaien en van toepassing moet verklaren op de dagelijkse praktijk en juist niet op het formeel vastleggen ervan.

De VOORZITTER: Mevrouw Edelenbosch, aan u het woord.

De heer SLAGTER: Voorzitter, ik had nog een vraag gesteld over de voorbeeldfunctie van de weg Zwolle-Ommen voor de Drentse situatie.

De heer SWIERSTRA: Neemt u mij niet kwalijk, die vraag had ik overgeslagen. Dat is een experiment om met derde rijstroken te gaan werken en er is jarenlang over gesproken of dat ook zou kunnen. Dat is een situatie die wij in Zweden en Frankrijk ook al jarenlang kennen. Er zijn veel bezwaren tegen en daarom is het ook in een experiment verwoord. Wij zullen dat betrekken bij het PVVP wat dat specifiek voor de wegen in het Drentse kan betekenen. Er zit ook wel weer een staptechnisch element aan vast kan ik u zeggen, want je moet voorzichtig zijn om te zeggen laat het maar zo terwijl je eigenlijk op termijn wat anders wilt.

De VOORZITTER: Vanuit het college de heer Dijks en daarna mevrouw Edelenbosch.

De heer DIJKS: Voorzitter, dank u wel. Bredero die zij het al: Het kan verkeren. Nog niet zo lang geleden sprak onze voormalige minister-president van een duivels dilemma. Ik voel mij daar nu ook mee zitten en ik ga even terug voor degene die er toen ook al bij was naar december 1998, toen wij ook hier het POP I vaststelden en wij een uitvoerige discussie hebben gehad over intensieve veehouderij. Ik was toen nog niet zo lang statenlid en als ondernemer voelde ik mij zeer geroepen voor die ondernemers op te komen en heb daar ook voor geknokt. Toen heb ik ook de historische woorden gebruikt dat wij een hek om Drenthe willen. Nou, wij hebben het als VVD toen niet gewonnen en de andere statenleden zijn toen allemaal akkoord gegaan met de motie die toen is ingediend. Inmiddels leven wij in 2004 in een ander tijdperk, maar ik ben een groot voorstander van je leven lang blijven leren en ik heb ook heel veel geleerd de afgelopen jaren. Een ding wat mij wel duidelijk is geworden, is dat het toch wat gecompliceerder ligt dan wij over het algemeen denken en dat het niet zo is dat er hier een attitude heerst, noch bij de ambtenaren, noch bij het college, dat iets niet kan omdat wij dat niet willen. Alles is gebaseerd op regelgeving die van rijkswege of

van Europese kant naar ons toekomt. Zo ook de ammoniakdoelstellingen.

De heer WIJBENGA: Voorzitter, mag ik even een vraag stellen, want nu zegt u inderdaad misschien opnieuw historische woorden. Dat moet later blijken, maar u zegt dat wij alles baseren op Europese en landelijke wetgeving, terwijl ik uw collega-gedeputeerde in de commissievergadering heb horen zeggen dat Drenthe heel specifieke regelgeving kent.

De heer DIJKS: Daar kom ik straks nog even op terug in mijn beantwoording van vragen van de heer Wendt. Ik was bij de ammoniak, dat is gebaseerd op de bekende 128 kilotonemissie die daarvoor staat. Dat is in Nederlands verband per provincie geregeld en daar moeten wij als provincie Drenthe in 2010 een belasting van 6 kiloton realiseren. Het is dus uit bescherming dat wij zeggen dat wij bepaalde zones moeten vrijwaren om te kunnen voldoen aan die richtlijnen. Als je de een toestaat om het te gaan doen, dan zul je het ook bij de ander moeten doen. Mijn moeder zei vroeger altijd dat ik zoveel vriendjes mocht meenemen als ik wilde, maar de koek is niet langer dan die is. Als ik het moet delen door 10 krijg je een ander plakje als dat je het moet delen door 20. Zo gaat het ook in de milieuwetgeving en dat moeten wij ons goed realiseren. Als wij dan met voorstellen komen die heel aardig lijken terwijl wij uiteindelijk wel moeten voldoen aan de milieuregels, dan hebben wij ons daar ook aan te houden en lopen wij keihard tegen een aantal problemen op en een aantal maatregelen die je gedwongen bent om te nemen. Dat alles is gewoon een taak die wij met elkaar hebben in de vorm van een resultaatverplichting. Wij hebben gezegd dat het in Drenthe een inspanningsverplichting is de komende jaren, maar wij zullen naar een resultaatverplichting toe moeten. Dat proberen wij in ons hele beleid door te voeren. Ook als je in kwetsbare gebieden zit en je moet een bedrijf verplaatsen, is de vorige keer afgesproken dat er ruimte is in de Veenkoloniën. Als je de ruimte opsoupeert betekent dat voor de bedrijven die in Drenthe in zones zitten die de bedrijfsactiviteiten niet meer verdragen, dat je die dus niet meer kunt verplaatsen. Dat moeten wij goed onder ogen zien. Dat is het historisch verhaal dat ik dan opduikel vanuit mijn ervaring in 1998.

De heer HOLMAN: Voorzitter, ik vind het een aardig verhaal dat u nu probeert te hebben als inleiding. U baseert zich op Europese regelgeving en bij mijn weten is er helemaal geen Europese regelgeving die aangeeft dat sprake is van 6 ton. Dat verhaal haalt u uit een IPO-notitie waarin ooit eens wat ammoniak verdeeld is. Wij hebben een landelijke doelstelling, waaruit nog moet blijken hoe de verdeling over geheel Nederland zal zijn. U maakt nu al een inschatting over hoe de situatie over pakweg 6 à 7 jaar in Drenthe zal zijn. Daar baseert u nu uw politieke keuzes op. Dat vind ik wel heel dun als dat de argumentatie is.

De heer DIJKS: Dit is gebaseerd op het Göteborg-protocol, mijnheer Holman, en over onze nationale doelstelling hebben wij, net als met windenergie, in IPO-verband, met elkaar afgesproken wat elke provincie moet realiseren. Daar is voor Drenthe die 6 kiloton uitgerold en ik denk dat het verstandig is dat als wij 2010 moeten halen, wij niet moeten beginnen in 2009 want dan weten wij zeker dat wij het niet halen en dan hebben wij echt grote problemen. Je kunt deze beter voorkomen en met elkaar verstandig afkoersen om bedrijven die dat wensen de mogelijkheden te geven die dat kunnen. Daarnaast is het een autonoom proces wat ook op den duur een aantal ruimere mogelijkheden zal geven, maar dat moet de tijd hebben. Ik zou niets liever willen dan iedereen de ruimte geven, maar dat kan helaas niet.

De heer HOLMAN: Weet u hoeveel kiloton er nu wordt geproduceerd en hebt u al eens geëxtrapoleerd waar de afname die de afgelopen jaren is gerealiseerd toe zal leiden?

De heer DIJKS: Ja, de laatst bekende cijfers waren van 2001 en toen was het 7,7 kiloton per jaar in Drenthe.

De heer HOLMAN: Ja, maar u hebt dat cijfer nog niet geëxtrapoleerd. Nogmaals, deze cijfers hebben geen status, maar is iets wat het IPO heeft bediscussieerd en vastgesteld in het licht van een andere discussie.

De heer DIJKS: Het marcheert op nationale regelgeving.

De heer HOLMAN: Het is geen nationaal of Europees beleid dat Drenthe ertoe dwingt om

deze keuze te maken. Dit is een heel technische discussie en ik stop daarmee.

De heer DIJKS: Ja, okay. U weet ook dat de heer Veerman het afgelopen jaar een hele ronde door het land heeft gemaakt en vooral discussie heeft gevoerd hoe omgegaan moet worden met de intensieve veehouderij. U weet ook dat er binnenkort een Europese nitraatrichtlijn komt. Wij zullen zorgvuldig moeten opereren en er elkaar op aan willen spreken dat wij het in het belang doen van heel veel mensen om ondernemen mogelijk te laten zijn in Drenthe. Daar is het op gebaseerd en niet om te pesten of wat dan ook. Het zijn gewoon de maatregelen die daaraan ten grondslag liggen. Voorzitter, dan pak ik er de bedrijventerreinen ook even bij. De heer Slagter heeft gevraagd of je iets moet gaan doen aan die terreinen in de dorpen. Wij hebben daar enige tijd geleden naar geïnformeerd, maar als je wat wilt van provinciewege heb je ook een andere partij nodig en dat is de gemeente. Sommige gemeenten hebben daarop geanticipeerd en anderen niet. De gemeente Midden-Drenthe is bij ons gekomen met de mededeling dat er plannen waren in Hijkersmilde. Leemdijk is net vorige week heropend en dat is gezamenlijk aangepakt om die zaak op te knappen. Het gaat er daar ook om, om de ruimte anders in te delen en een stuk revitalisering en intensiever ruimtegebruik te realiseren. Dat is nog steeds onze insteek. Er was een regeling van het Rijk, de zogenaamde TIP-regeling. Wij hebben geprobeerd daarvan gebruik te maken, maar daar hebben wij de gemeenten niet in mee gekregen omdat de gemeenten zeiden andere prioriteiten te hebben. Dat betekent in concreto dat als een gemeente bij ons komt met de vraag bedrijventerreinen uit te breiden, dan moeten zij zich eerst houden aan revitalisering van bestaande bedrijventerreinen. Als die gemeenten dat niet doen zal er ook geen ruimte zijn voor nieuwe terreinen. Dat blijft nog heel duidelijk onze strategie. Dan voorzitter, ook een heel interessant onderwerp is de windenergie. Wij hebben daar de vorige keer ook al uitvoerig over gesproken en er is nu een voorstel gekomen om eens te onderzoeken wat voor locaties er in Drenthe zijn. Als wij daar vanmiddag toe besluiten, dan weet ik zeker dat wij morgen de u bekende brieven schrijvende partijen allemaal op de stoep hebben staan. Ik zou het andersom willen voorstellen. Coevorden kan de nationale doelstellingen realiseren. Dat proces loopt al een hele

tijd. Als wij nu eens de afspraak zouden kunnen maken dat dit tussen nu en een jaar geconcretiseerd moet zijn en dat wij anders overgaan tot andere maatregelen. Dan hebben wij een stok achter de deur, namelijk dat Coevorden ons goed uitkomt, maar dat de deur niet moet worden opengezet voor allerlei andere activiteiten in Drenthe, gelet op alle plannen die er zijn. Je geeft mensen dan hoop en iedereen gaat aan het werk, terwijl gemeenten zich dan al meer of minder positief hebben uitgesproken, maar mijn voorstel zou zijn om hele heldere afspraken te maken over op welke termijn Coevorden gerealiseerd moet zijn.

De heer LANGENKAMP: Op dat laatste wil ik graag ingaan. Wat bedoelt u met geconcretiseerd en uitgewerkt? Het plan in Coevorden op het NAVO-terrein ligt al een hele tijd en het heeft een tijd stilgelegen. Het is weer in beweging gekomen. Dat kunt u concreet noemen, maar naar mijn idee duurt het nog jaren voordat er daar een molen draait.

De heer DIJKS: Heel concreet, dat de initiatiefnemer bij de gemeente een bouwvergunning moet aanvragen voor de molen.

De heer LANGENKAMP: Maar dat gebeurt nu.

De heer DIJKS: Ja, dat moet de initiatiefnemer binnen een jaar gaan doen, Het ligt zeer complex allemaal met Defensie en de grondeigenaar. Dat moet men gaan proberen en ik wil graag binnen een jaar realiseren dat de eerste windmolen de lucht ingaat.

De heer LANGENKAMP: Ja, maar mijn zorg is juist dat doordat het zo complex is, wij de tussenliggende tijd moeten gebruiken om alvast naar andere locaties te gaan kijken. Waarom bent u daar zo bang voor?

De heer DIJKS: Omdat ik dan een hele hoop verwachtingen wek die ik niet kan waarmaken.

De heer LANGENKAMP: Wij hebben toch bij de vaststelling van de criteria ook alle gemeenten en instanties op de stoep gehad?

De heer DIJKS: Ja, maar die afweging heeft het college al gemaakt in overleg met de gemeenten en daar is uiteindelijk Coevorden uit gekomen.

Mijn grote angst is dat als wij besluiten om alvast naar andere locaties te gaan kijken, dat morgen hier weer allerlei leuke en wilde initiatieven ontstaan waar wij niet op zitten te wachten. Ik zou veel sterker willen inzetten op het realiseren van Coevorden en wat mij betreft binnen een jaar. Men zegt dat men heel ver gevorderd is, dus dan moet het ook mogelijk zijn. Dus geen vluchtgedrag meer in Coevorden.

De heer HORNSTRA: U zegt van als dat niet lukt, wij andere maatregelen gaan nemen. Ik ben erg benieuwd wat die maatregelen zullen zijn. U kunt dat natuurlijk zo opvatten dat wij andere locaties gaan zoeken en ons houden aan de afspraak van 15 Megawatt, maar het zou ook kunnen zijn dat u zegt dat wij mogelijk naar meerdere locaties gaan zoeken en vooruitlopend op nieuw beleid zoveel locaties toestaan dat wij boven die 15 megawatt uitkomen. Zou u die toezegging ook willen doen? Ik snap wel uw probleem dat u denkt dat dan gemeenten en instanties massaal bij u op de stoep staan, maar als wij hier met elkaar afspreken dat eerst naar Coevorden wordt gekeken en dan pas naar de stappen die ik zojuist heb genoemd, dan is dat nog niet aan de orde.

De heer DIJKS: Neen, ik denk dat wij gewoon in het geval het niet lukt, de oude exercitie die samen met gemeenten enige jaren geleden is gemaakt, weer uit de kast kunnen pakken en in overleg treden met de gemeenten om vast te stellen of de ambitie die die gemeente destijds kenbaar heeft gemaakt nog staat. Dat zou dan in werking kunnen gaan.

De heer HORNSTRA: Ja, maar datgene wat u zegt als antwoord op datgene wat in het amendement staat, sluit elkaar geenszins uit. De intentie van het amendement is ook dat u actief anticipeert op hetgeen wat nu voorligt. Of het nu wel of niet doorgaat in Coevorden, u moet niet afwachten totdat over een jaar blijkt dat iets niet gaat. Wij willen gewoon dat u uw huiswerk doet en kijkt hoe wij er in de toekomst mee om willen gaan. Wat mijn fractie betreft sluiten wij een taakstelling boven de 15 Megawatt niet uit. Ik zou graag uw mening daarover willen horen.

De heer DIJKS: Als in Coevorden meer dan 15 Megawatt op die locatie gerealiseerd kan worden, dan komt er meer. Maar het blijft wel alleen

op die locatie geconcentreerd. Dus geen andere locatie in Drenthe, maar alleen op deze locatie. Dat is het standpunt dat wij tot nu toe hebben ingenomen en daar zouden wij ook graag achter willen blijven staan. Voorzitter, de heer Wijbenga heeft gevraagd naar de NAM in Schoonebeek. Ik heb gezegd dat er geen problemen waren. Dat klopt, want op pagina 168 staat dat ze voorlopig zijn gestaakt, dus wat onze provinciale regelgeving betreft kunnen ze morgen weer starten.

De heer WIJBENGA: Voorzitter, sorry. Volgens mij, en dan doe ik het even uit mijn hoofd, is daar geen regelgeving nodig omdat de activiteiten zijn gestaakt. Het ging er mij om dat de activiteiten weer worden opgestart en de vraag was of het huidige POP zich daartegen verzet. U hebt op die vraag in de commissie gezegd dat dat niet zo is. Ik heb begrepen dat dat later via de ether wat genuanceerd is. Mijn vraag is of dat klopt, of is het antwoord op de vraag die u in de commissie gegeven hebt het juiste antwoord, namelijk dat als de NAM daar weer aan de slag gaat het POP zich daar niet tegen verzet?

De heer DIJKS: Dat klopt, het POP verzet zich daar niet tegen. Ja, voorzitter, ik kom bij de heer Wendt die het heeft gehad over de Drentse regelgeving waar ik over gesproken heb en collega Edelenbosch die het over de andere regelgeving had. Wie spreekt nu de juiste taal? Voorzitter, dat er geen sprake is van extra Drentse regelgeving die vastligt in onze provinciale omgevingsverordening, bewijst wel deze stelling dat er geen enkel amendement op onze provinciale omgevingsverordening is gekomen, dat alles wat in het POP staat gebaseerd is op nationale en/of Europese regelgeving en dat er geen enkel toegevoegd element in onze provinciale omgevingsverordening zit. Daarmee hoop ik de heer Wendt voldoende antwoord te hebben gegeven. Hij heeft ook nog even gesproken over problemen met NLTO en hoe het zit met de voortgang van de Wav-conferentie. Daar heeft ook de heer Slagter naar gevraagd. Collega Baas was aanwezig bij het oriënterend gesprek dat wij vorige week gehad hebben en wat collega Edelenbosch en mij betreft, hebben wij geen problemen en hebben wij geen behoefte aan een mediator om uit onze diepe crisis te komen, want zo voelen wij dat niet. Wij zijn elke dag bereid om gezamenlijk aan die problematiek te gaan werken, want wij hebben elkaar

keihard nodig. De een kan niet zonder de ander en als dat besef goed tot ons doordringt, dan kunnen wij ook met elkaar zaken doen, want je hebt elkaar wel nodig en moet elkaar niet in de gordijnen jagen, want dan gaat het verkeerd. Wij gaan nu met vakantie en na de vakantie gaan wij er voortvarend mee aan de slag.

De heer BAAS: Het probleem is nu juist dat die bereidheid er bij de heer Dijks en mevrouw Edelenbosch wel is. Als die bereidheid er namelijk niet zou zijn, zou ik niet eens een voorstel doen voor een mediator, want als er geen bereidheid is houdt alles op. Waar het nu om gaat is dat er van twee kanten bereidheid is, maar het lukt niet. Het lukt al een hele tijd niet, of het lukt met horten en stoten. Wij zouden graag willen dat bij de NLTO en de achterban van de NLTO zoveel draagvlak was voor niet alleen die Wav-kaart, maar voor heel veel onderdelen die het POP betreffen, dat provincie en NLTO goed met elkaar gaan communiceren. Daarvoor is soms een duwtje van buitenaf gewoon nodig. Dat komt in heel veel situaties voor en vandaar ons voorstel om daar nu eens aan te werken, zodat van twee kanten wordt gewerkt aan een oplossing. Daarmee leg ik de schuld niet bij u, want ik leg de schuld misschien nog wel eerder bij de NLTO, zeker als je die Wav-bijeenkomst hebt meegemaakt, maar het is wel nodig dat er iets gebeurt om beide partijen op een goede manier om de tafel te krijgen. Daar dringen wij op aan.

De heer DIJKS: Ja, maar wij hebben inmiddels al weer contact gehad en na de vakantie komen wij daar weer op terug. De heer Wendt heeft ook nog gevraagd hoe het nu zit en of wij alles al op foutjes hebben gecontroleerd. Voorzitter, dat hebben wij nog niet gedaan, maar daar gaan wij wel mee door om de simpele reden dat op dit moment ergens in dit huis de commissie voor beroepszaken bezig is om de bezwaarmakers te horen. Gaande dat proces gaan wij ons daarin niet mengen. Dat staat echter nog wel. De heer Engels heeft gevraagd om aandacht voor stilte en duisternis. Op zichzelf is dit een hele goede zaak, maar om daar nog weer apart iets mee te doen? Ik heb het ook al in de commissie gezegd dat het haaks staat op weer extra Drentse regels. In het rijksbeleid zijn voldoende voorschriften opgenomen waaraan je de lichthinder kunt toetsen. Daar waar het van toepassing is, met name in het kassengebied,

wordt er ook heel dringend op gecontroleerd. Ten aanzien van de geluidshinder zijn er in alle milieuvergunningen voorschriften opgenomen ten aanzien van de maximaal toelaatbare geluidshinder. Dus als wij dat verder terug zouden dringen, zouden wij de bestaande vergunningen aantasten en daar ben ik geen groot voorstander van. Ik vraag mij ook af wat dit eraan toevoegt. Daarnaast, welke criteria wilt u hanteren die eraan ten grondslag moeten liggen? Het maakt het voor ons wel erg moeilijk om dat voorstel van u over te nemen.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter, ik ben bang dat het college ons voorstel niet erg goed heeft gelezen, want het beoogt op geen enkele wijze in te breken of iets toe of af te doen op de manier waarop op grond van bestaande regelgeving wordt omgegaan met wind- en geluidshinder, ook niet op de manier waarop dat nu in het POP is vastgelegd. Wij zijn daar zelfs complimenteus over geweest. Wat onze motie beoogt is iets nieuws te doen, namelijk om te kijken of er een inventarisatie kan komen van gebieden in Drenthe die zich kenmerken door stilte en duisternis samen en of het mogelijk is om op een of andere wijze tot een verbinding te komen van die gebieden. Dat is een punt wat nog niet aan de orde is geweest. Het is dus ook geen kritiek op bestaand beleid, maar het vraagt of het college bereid is een nieuwe richting in te slaan. Wij stellen op dit moment niet meer voor dan een eerste stap te doen, namelijk is er een inventarisatie te maken met een kaartbeeld, waaruit blijkt over welke gebieden wij het dan hebben om te bezien of wellicht zo'n verbindingsverhaal kan worden gemaakt, want dat weten wij ook niet precies. Het is niet meer en niet minder dan dat en het staat u vrij om te zeggen dat u dat niet wilt, maar het zou heel mooi zijn als u het een mooie uitdaging vindt en het ziet als een steun in de rug van de verdere ontwikkeling van recreatie en toerisme in Drenthe. Het gaat dus om een versterking van het rust- en ruimtebeeld van Drenthe. Wij zagen het eigenlijk als een prachtige steun in de rug voor het vele goede werk dat het college doet.

De heer DIJKS: Mijnheer de voorzitter, het college is natuurlijk voortdurend met dat proces bezig en wij hebben ook allerlei gebieden in Drenthe specifiek bestemd als stiltegebieden. Dat houden wij natuurlijk wel in de gaten, maar mijnheer Engels, ik weet allereerst niet welke voorwaarden u hier-

aan wilt verbinden en waar het allemaal aan moet voldoen en ten tweede kost het allemaal weer mensen die het moeten gaan doen en ik heb net in een andere hoedanigheid de afspraak met u gemaakt om in de komende jaren de tekorten terug te dringen, en daar zit ik wel in gevangen. Dat is mijn dilemma waar ik voor zit en daar wijs ik op. Wij zijn bezig met een risicokaart en een milieukaart waarin allemaal inzichtelijk wordt gemaakt wat er is toegestaan in de verschillende gebieden. Wij zijn dus met een heel proces bezig en daarom voegt dit voorstel niet direct iets toe aan datgene waarmee wij nu bezig zijn. Voorzitter, dan heeft de heer Engels ook gevraagd naar uitwerkingsplannen met betrekking tot omgevingsbelastende bedrijvigheid. Wij hadden daar in het POP I wel voorwaarden over opgenomen. Tussen POP I en POP II is er heel wat gebeurd. Niet alleen het dualisme is uitgevonden, maar er zijn ook twaalf gemeenten in de provincie gekomen en gemeenten zeggen voortdurend dat zij zo groot zijn dat zijzelf ook wel wat kunnen regelen. Gemeenten hebben allemaal bestemmingsplannen waarin zij voor de verschillende bedrijfstypes en klassen hebben aangegeven wat de vestigingsmogelijkheden zijn. Kom je daar nu met een uitwerkingsplan waarin je de omgevingsbelastende bedrijvigheid weer zou moeten inkaderen, dan moet je een heel proces doormaken. De heer Engels heeft ook Coevorden aangehaald, maar dat zijn niet de bedrijven die in de zwaarste categorie zitten. Een afvalcentrale en een asfaltcentrale, waar ook heel veel over te doen is in de provincie, zitten niet in de hoogste milieuklasse. Dat is het grootste verschil. Ik denk dat het proces dat ons thans voor ogen staat is dat wij een vergunningverlener zijn die dat uitstekend kan behandelen naast gemeenten. Dat gemeenten daar af en toe spijt van krijgen moeten die gemeenten van tevoren bedenken, want men wil graag zelfstandig zijn en dat betekent ook dat goed nagedacht moet worden wat de consequenties zijn van een aantal maatregelen op het gebied van geluid, licht en al dat soort zaken meer. Dan loop je straks tenminste niet in je eigen zwaard. Die afweging maken de gemeenten in de bestemmingsplannen en dat strookt ook met de klassen die zij aangeven. Het is gecompliceerder dan dat er gezegd wordt van dat categorie 5 niet mag, want zo simpel is het niet.

De heer ENGELS: Voorzitter, mag ik nog even ter bekorting van de volgende termijn een verduidelijkende interruptie proberen? Het gaat ons namelijk ook niet om dat punt. Het gaat ons niet om klassen, bestaande bevoegdheden en bestemmingsplannen, want dat vinden wij allemaal wel prima, tenzij het niet goed gaat. Ik herinner mij dat wij op dit niveau discussiërend over het geval Coevorden en het geval Meppel er wel een behoefte was binnen de statencommissie om dat toch op provinciaal niveau te benaderen, dus in een afwegingskader. Dat het wat ons betreft om een specifiek soort bedrijvigheid gaat die omgevingsbelastend is, vergelijkbaar met de gevallen die wij gehad hebben en niet meer en niet minder, was onze vraag of het dan niet goed is om, juist ook om te voorkomen dat gemeenten in de fout gaan of hun bestemmingsplannen op voorhand niet goed maken, de provincie het goede voorbeeld te laten geven door aan te geven hoe je daar tegenaan moet kijken. Om dat niet meteen dicht te timmeren is juist heel expliciet gekozen voor een uitwerkingsbevoegdheid. Ik weet wel dat u niet steeds op nieuwe opdrachten zit te wachten, maar je zou inhoudelijk een stap voorwaarts kunnen maken.

De heer DIJKS: Daar zijn wij altijd mee bezig, want het is een permanent proces. Voorzitter, ik heb daar genoeg over gezegd.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter, mag ik toch nog een korte vraag stellen. Betekent dit volgens de heer Dijk s dat het POP dus neutraal is in dit soort zaken, dus niet voor en niet tegen?

De heer DIJKS: U hebt het POP uit en te na bestudeerd en ik neem aan dat u ook gelezen hebt dat wij daar voorschriften hebben ten aanzien van categorieën bedrijventerreinen. In het vorige POP hadden wij een hele passage over afval staan en daar hadden wij duidelijke voorwaarden bij, maar daar hebben wij geen rol meer in. Die bevoegdheid is door het Rijk van de provincie overgenomen en het landelijk afvalstoffenplan is daar allemaal in geregeld. Wij hebben vrij verkeer in Europa en wij houden ons als college aan nationale en Europese regelgeving. In die context proberen wij ook consequent te zijn om daarin te opereren. Voorzitter, volgens mij heb ik nu alle zaken gehad.

De VOORZITTER: Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Edelenbosch.

Mevrouw EDELENBOSCH: Ja, voorzitter, dank u wel. Het bijzondere aan dit voorstel voor het nieuwe POP dat wij vandaag hopen vast te stellen is dat behalve de ruimtelijke ordening het milieubeleid en het water ook zijn toegevoegd verkeer en milieu en het natuur-, bos- en landschapsbeleid. Daarom denk ik dat het goed is dat ik nog een paar dingen even toelicht, want er is ook een motie en een amendement over ingediend. In eerste instantie heeft het CDA een amendement ingediend dat er moet worden gekeken of er in de afronding en het uitwerkingsplan van de door ons beroemd gemaakte pilot Westerveld mee wordt gekeken naar de EHS-salderingsmethode die genoemd wordt in de Nota ruimte. Ik wil even alleen maar ter illustratie aangeven dat wat ons betreft de pilot Westerveld een open proces is en er op voorhand niets onmogelijk is gemaakt. Dat betekent dat overal naar gekeken gaat worden en de EHS-salderingsmethode is niet nieuw, want die bestaat nu ook al en ik denk dat het goed is dat ik u even aangeef waarom wij daar tot nog toe altijd weinig gebruik van hebben gemaakt. Het is niet een kwestie van dat u even optelt wat voor dingen u gaat regelen, want alles wat u daar gaat doen betekent dat u dat compenseren moet, want het totaal aan EHS mag niet veranderen. Dat betekent dat daar ter plekke of op een andere plek moet worden gecompenseerd. U weet dat dat dan meestal op agrarische grond is en dat is ook niet zo gemakkelijk. Er is echter nog iets anders dat betekent dat die EHS-salderingsmethode eigenlijk nooit toepasbaar is op een individueel belang, maar altijd gaat om een groot maatschappelijk of een gewenst belang. Dat wil ik u ter achtergrondinformatie even meegeven, dus wat dat betreft kunt u er gerust op zijn dat als er mogelijkheden zijn die wij kunnen benutten om een goede uitkomst en oplossingen te bedenken vanuit de pilot Westerveld, wij niet zullen nalaten alles mee te wegen en dat zal u ook op die manier gepresenteerd worden. Dan zullen wij ook de gevolgen van die keuzes in beeld brengen.

De heer WIJBENGA: Voorzitter, ik ben blij met uw instemming, althans dat u dat gaat doen. Ik heb hier die toelichting bij die saldobenadering voor mij liggen en ik zie hier nergens het woord "groot maatschappelijk belang" staan. Er wordt niet ge-

sproken over de schaal waarop dat wordt toegepast. Ik wil u dat nog graag even meegeven en desnoods deze kopie overhandigen.

Mevrouw EDELENBOSCH: Ja, okay. Ik wilde de discussie nu nog maar even opzouten totdat de pilot afgerond is en in die termijn is misschien ook de Nota ruimte vastgesteld, want dat betekent dat wij dus ook op de nieuwe regelgeving niet vooruit kunnen lopen. Wat dat betreft zijn er al hele zinnige woorden over gezegd en dan kom ik op het andere punt waar ik nog even op in wil gaan en dat is een voorstel van de staten waar ook meerderen over hebben gesproken. Het gaat namelijk over de relatie van de ecologische verbindingzones en de robuuste verbindingzones. Ik kan onderschrijven wat daarover is gezegd. Er is daar een wat ander standpunt over ingenomen door de minister maar dat moet allemaal nog geaccordeerd worden. Ik heb u in de commissie ook gezegd waarom wij daar als gezamenlijke provincies niet gelukkig mee zijn en ik wil u even een aantal zaken ter onderlijning daarvan meegeven. Kijk, in eerste instantie hebben wij met elkaar afgesproken, en dat onderschrijft dit college ook, dat als het Rijk ergens mee ophoudt, wij niet in het gat van het Rijk springen. Aan de andere kant is het niet zo dat wij een aantal dingen in ons Drentse beleid alleen maar doen omdat het Rijk het wil. Misschien kom ik dan heel dicht bij uw opmerkingen van wat dan Drents beleid is. Wij zitten hier niet voor niets en het wil nog niet zeggen dat buiten waar het Rijk zich op dit moment op zegt te gaan terugtrekken, namelijk alleen nog de EHS, er in Drenthe geen kwaliteiten meer zijn. Ik wil mij even aansluiten bij de opmerkingen in veel discussies in deze staten en de commissie, namelijk dat wij een eigen ROL-regeling hebben, die redelijk succesvol is. Daar doet onze eigen provincie een redelijke duit in het zakje om de kwaliteit van het buitengebied buiten de EHS op niveau te houden. Een ander punt is dat grote delen van de ecologische verbindingzones al gerealiseerd zijn of op dit moment uitgewerkt worden via landinrichtingsprojecten. Als de minister dus zou doorzetten om de ecologische verbindingzones te schrappen, dan betekent dat ten eerste een behoorlijke kapitaalvernietiging en ten tweede dat ik met een enorm probleem zit met al die agrariërs en particulieren die op dit moment een contract hebben getekend om die ecologische verbindingzone uit te voeren. Daarom ben ik er zo fel tegen gekant

dat de minister ermee stopt, want mensen die niet meer binnen de EHS functioneren krijgen dus geen mogelijkheid meer om een beroep te doen op het programmabeheer. Ik probeer u daarmee heel in het kort aan te geven wat de complexe materie is als u zegt dat u er ook mee stopt als het Rijk het niet meer doet. Ik zou dus echt een pleidooi bij u willen doen om even af te wachten. Gisteravond heeft een aantal collega's van mij er met de minister over gesproken en het ziet ernaar uit dat de minister onze argumenten deelt. Het zou eventueel kunnen zijn dat de minister er nog een ander etiketje op gaat plakken en daar krijgen wij dan nog wel weer de opmerkingen over. Ik zou dus bijna zeggen dat ik een pleidooi bij u wil houden voor de kwalitatieve invulling van de verbinding tussen grote delen van onze natuurlijke omgeving. Dat hoeft niet altijd met robuuste verbindingen, laat ik het maar even omgekeerd benaderen, want anders krijgen wij straks het idee dat grote eenheden in Drenthe alleen nog maar met robuuste verbindingen kunnen worden verbonden. Er zal een verbinding moeten worden gemaakt en dat doen wij in Drenthe, goed onderzocht, door ecologische verbindingzones. Ik zou bijna willen zeggen dat het ongeveer met het idee is dat u in Groningen en Assen kunt komen, maar dat je jezelf dan maar moet redden als het gaat om de vraag hoe je dan in Peize en in Norg komt. Zo wil de flora en fauna daar graag een traject dat redelijk ongedrempeld te benaderen is.

De heer HOLMAN: Deze discussie is niet nieuw in dit huis, want het gaat erom hoe die ambitie zich verhoudt tot de realistische kijk op wat er te realiseren is.

Mevrouw EDELENBOSCH: Mag ik dat even meteen meenemen? Het gaat in eerste instantie natuurlijk over de inhoud van het beleid. Ik heb het over de ambitie en wij hebben de streepjes op het POP over die kwaliteit niet zomaar neergezet. Dat zijn dus de goede plekken waar wij zoeken naar mogelijkheden, maar de minister zoekt ook naar zoveel mogelijk betrokkenheid van particulieren en agrariërs en uitgerekend ecologische verbindingzones zijn daar uitermate geschikt voor. Juist vorige week is het projectplan voor het Rundergebied vastgesteld en dat betalen wij niet uit onze eigen middelen, maar de groene verbinding, waar wij allen van harte aan mee willen werken in het glastuinbouwgebied, wordt betaald uit

INTERREG-middelen. Dus als u zegt schrapte u ze maar, dan hoef ik ook niet meer naar andere alternatieve financiering te zoeken. Dan denk ik dat ik de laatste vraag die u nog wilde stellen, daarmee ook beantwoord heb. Ik zou eerst de landelijke discussie maar even afwachten en dan komen wij er vast weer over te spreken.

De heer HOLMAN: Voorzitter, waar het om gaat, mevrouw Edelenbosch, is dat het Rijk inzet op een duidelijk ander beleid. Er komen ten eerste minder middelen en ten tweede zet de minister heel duidelijk in op robuuste verbindingzones. Daar hebben wij in dit huis ook al wel eens een discussie over gehad en daarvan zeggen wij dat de drie die hier staan, die moet je dan maar steunen. Je kunt er tenslotte allereerst geld voor krijgen en ten tweede past het in het beleid. Wat nu aan de orde is, daarvan zegt u dat u met een aantal bezig bent, maar met een aantal ook niet. Het staat echter wel allemaal op de kaart en ik denk dat als je het op een rijtje zou zetten, je tot de conclusie zou komen dat al die verbindingzones die op elkaar staan niet realistisch zijn om in deze planperiode van het POP te realiseren. Wat doe je dan en is het dan wel verstandig om het allemaal op die kaart te zetten? Het heeft wel een schaduwwerking in het ruimtelijk beleid in dat gebied. Ons voorstel is op dit punt in feite ook de discussie af te wachten en eens op een rij te zetten wat voor middelen en ambities je hebt, hoe realistisch die ambities zijn en maak vervolgens keuzes. De minister zegt ook nog dat de begrenzing te ruim is op dit moment en gaat provincies dwingen die begrenzing ook nog terug te brengen. Het verhaal is dus in feite om voor de komende jaren eens op een rijtje te zetten hoeveel ambities je in de planperiode kunt realiseren, wetende hoeveel middelen je ter beschikking hebt. Probeer dan niet allerlei zaken neer te leggen die niet realistisch zijn.

De VOORZITTER: Nu is het woord aan mevrouw Edelenbosch, want de tweede termijn doen wij straks.

Mevrouw EDELENBOSCH: Dank u wel, voorzitter. Deze discussie hebben wij, terecht zegt u, eerder gevoerd, maar ook in de commissie nog aan de orde gehad. Toen heeft mijnheer Smidt ongeveer in dezelfde lijn iets voorgesteld en die deed ook de uitspraak dat de minister er ecologisch meer aan hecht, omdat zij geen ecologische bijdrage

zou leveren. U hebt het erover dat de minister er niet meer voor wil gaan omdat zijn ambities anders zijn. Nu hoeft ik niet voor de minister te spreken, maar deze minister roept steeds dat de kwaliteit van de EHS recht overeind blijft staan. Het Rijk moet alleen een keuze maken, want wij hebben als Rijk niet meer geld en trekken ons terug. De rijksdoelen en de provincie, de regio en de partners in de regio worden geacht de andere doelen te realiseren. Er zit dus geen licht tussen dat dat met kwaliteit te maken heeft. Dat wil ik graag eerst even vaststellen. Wij doen hier geen dingen van ons schaarse belastinggeld in Drenthe, die die kwaliteit niet dienen. Kijk, op het moment dat de minister zich van een aantal dingen terugtrekt, dan blijft er naast de EHS alleen dit gebied en daar zouden wij dan helemaal niets meer aan hoeven te doen. Daarom heb ik even verwezen naar onze ROL-regeling, die wij voor een groot gedeelte in Drenthe juist vanwege de Drentse kwaliteit in het gebied doen. Dat heeft overigens ook zoiets met het weidevogelproject waar de CDA-fractie met die van de PvdA juist voor gekozen heeft om, naast wat het Rijk al doet, ook de kwaliteit in Drenthe wat extra's te geven. Ik heb uit de archieven opgedoken wat de basis is van het onderzoek waarop de minister de keuze en prioritering voor het terugtrekken van het Rijk heeft gebaseerd, en daar staat letterlijk dat "de overige geplande verbindingzones in potentie allemaal de biodiversiteit versterken, ook op regionale schaal". Dus het verwijt dat de minister alleen maar de EHS wil doen, wil niet zeggen dat de minister de rest waardeloos vindt. De minister zegt alleen dat hij het rijksdeel doet en de regio de rest. Nu even over dat geld wat wij hebben. Ik heb vorige week, en ik hoop dat collega Swierstra namens het college het tunneltje geregeld heeft, een contract getekend over de ecologische verbindingzone in Midden-Drenthe. Daar hebben wij vrij weinig eigen middelen aan bijgedragen en daar moest de straat op de schop en rotondes aangelegd en het waterbeheer geregeld worden. Inmiddels weten wij in onze provincie de partners daar heel goed in te vinden. Die hele verbinding waar nu al een groot stuk van geregeld is, is gewoon door het werk meegenomen door de andere partners. Ik zei u dat wij de Ronde doen met INTERREG, maar wij doen ook veel met de partners samen als de boel op de kop gaat en ik wilde graag bij u bepleiten om het maar even zo te laten zoals het nu is.

De VOORZITTER: Ik heb het idee dat er bij de fracties, alvorens met de tweede termijn te beginnen, behoefte is aan een moment van reflectie, oftewel een schorsing. Hoe lang zou dat zijn? Een half uur. Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 15.30 tot 16.00 uur.)

TWEEDE TERMIJN

De VOORZITTER: Aan de orde is de tweede termijn van de zijde van de staten ter behandeling van het POP. Wij liggen nog redelijk op schema, het hoeft geen nachtwerk te worden. Desalniettemin dring ik aan op beknoptheid en op een beperking tot het essentiële in tweede termijn. Ik geef het woord aan de heer Slagter.

De heer SLAGTER: Ja, om de praktische aanpak maar even te kiezen zoals gevraagd is, ga ik even de amendementen en moties bij langs die wij zelf nu gaan indienen naar aanleiding van de eerste termijn van het college. Amendement A over beekdalen en waterpeil handhaven wij en trekken wij niet in. Amendement B over de windenergie trekken wij in naar aanleiding van het antwoord van de gedeputeerde en wij brengen daarvoor een motie terug.

De VOORZITTER: Het amendement met de letter B wordt ingetrokken en van de agenda afgevoerd en maakt derhalve geen deel meer uit van de beraadslagingen.

De heer SLAGTER: Daarvoor in de plaats komt een motie.

Motie Y

*Provinciale staten van Drenthe in vergadering
bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het
Provinciaal omgevingsplan II;*

overwegende:

- *dat nut en noodzaak van het terugdringen van energiegebruik en de overschakeling op het gebruik van niet-fossiele brandstoffen wordt onderschreven;*
- *dat de provincie Drenthe zich heeft gebonden aan afspraken over het gebruik van windenergie in een BLOW bestuurs-overeenkomst;*

- *dat ter realisering van deze taakstelling is gekozen voor de locatie Coevorden en dat realisering op korte termijn van deze taakstelling nog onzeker is;*

van mening zijnde:

- *dat op korte termijn haast moet worden gemaakt met het voldoen aan de taakstelling BLOW, de afspraken in bestuursovereenkomst BLOW betrekking hebben op een minimumtaakstelling;*
- *dat een invulling boven deze taakstelling niet bij voorbaat wordt uitgesloten;*

dragen het college op te zorgen dat een windmolenpark op de locatie Coevorden vóór 1 januari 2006 wordt gerealiseerd, dat en/of in aanvulling hierop, indien de realisering in Coevorden niet mocht lukken voor bovengenoemd tijdstip, een of meerdere plaatsen aan te wijzen voor mogelijke alternatieve windmolenlocaties en een uitwer kingsplan op te stellen met daarin nadere criteria en een plan van aanpak waarin de mogelijkheden en beperkingen voor windmolenparken worden aangegeven;

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer DE HAAS: Voorzitter, mag ik de heer Slagter vragen of hij met de strekking van de motie, waarin hij aangeeft dat de PvdA meerdere locaties mogelijk maakt, de gedachte verlaat dat één locatie aanvankelijk toch de afspraak was?

De heer SLAGTER: Neen, als u de motie goed leest, verlaten wij dat standpunt niet. Alleen wordt het beleid geactiveerd.

De heer DE HAAS: U spreekt toch van meerdere locaties?

De heer SLAGTER: Ja, maar er blijft er maar één over die geschikt is en die voldoet aan de criteria.

De heer DE HAAS: Er gaan dus drie locaties aangewezen worden, dat aantal wordt teruggebracht naar één en daar wil u dan verder? Mag ik dat zo uitleggen?

De heer SLAGTER: Ja.

De heer HOLMAN: Voorzitter, u zegt dat deze locatie vóór 1 januari 2006 dient te zijn gerealiseerd, maar dan bedoelt u dat de planvorming gerealiseerd is of dienen de molens er dan al te staan?

De heer SLAGTER: Neen, dan dient de planvorming te zijn gerealiseerd.

Mevrouw DE VRIES: Uw motie treedt dus pas in werking als het op 1 januari 2006 niet gerealiseerd is?

De heer SLAGTER: Ja. Het amendement C over bouwen uit het lint handhaven wij en amendement D over luchthavengebonden activiteiten handhaven wij ook. Dan naar aanleiding van de antwoorden van het college dienen wij een motie in over de stedelijke ontwikkeling.

Motie Z

Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het Provinciaal omgevingsplan II;

overwegende dat:

- *de Drentse steden een lage verstedelijkingsgraad kennen;*
- *het functioneren als economische motor voor de regio daaronder lijdt;*
- *veel van de stedelijke ontwikkelingen niet voorzien zijn van een gemeentelijk beeldkwaliteitplan om tot een architectonische eenheid te komen;*
- *er alleen maar voldoende ruimte voor groen overblijft als de steden stedelijker worden;*
- *en de stedenbouwkundige kwaliteit niet alleen afhangt van de bebouwing maar ook van de omgeving;*

van mening zijnde dat:

- *de stedelijke ontwikkeling van de Drentse streekcentra professionele aandacht verdient;*
- *er gestuurd moet worden op een kwalitatief goede en gedurfde stedelijke ontwikkeling;*

- *een beeldkwaliteitsplan een uitstekend handvat is om tot een kwalitatief goed plan te komen;*
- *het convenant duurzaam bouwen Drenthe een uitstekend hulpmiddel is om het aspect duurzaam bouwen op te nemen in de bouwplannen;*
- *er over het leiden van de verkeersstromen bij stedelijke ontwikkeling vroegtijdig nagedacht moet worden;*
- *er voor de provincie met betrekking tot de stedelijke ontwikkeling een stevige regierol is vereist;*

spreken uit dat:

- *er de komende jaren door gemeenten en provincie actief en bewust gewerkt moet worden aan stedelijke ontwikkeling;*
- *de gemeenten in hun woonplan (masterplan) het beeldkwaliteitsplan vastleggen;*
- *de provincie bij de vaststelling van een bestemmingsplan een stedenbouwkundige toets hanteert, waarin naast de beeldkwaliteit ook duurzaamheidsbeleid, de groene invulling van de nieuwbouw en de mobiliteitsplanning wordt getoetst;*
- *het college met een beleidsplan Stedelijke Ontwikkeling komt, waarin bovenstaande aspecten zijn opgenomen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ook deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer HOLMAN: Voorzitter, even een vraag ter verduidelijking. In welke mate kunnen wij dit bij de gemeenten afdwingen? Zij zijn toch redelijk autonoom in het ontwikkelen van plannen? Welk instrumentarium gaat u daarvoor hanteren? Hoe gaat dit concreet inhoud krijgen?

De heer SLAGTER: Wij vinden dat de provincie best een aantal uitgangscriteria kan hanteren op basis van deskundige hulp, zoals het stedenbouwkundig bureau, waaraan je de stedenbouwkundige plannen kunt toetsen. Het is niet zo dat elk stedenbouwkundig plan aan elk toetselmenteel onderdeel moet voldoen, maar het gaat er vooral om dat provincie en het streekcentrum of stad bewust omgaan met stedelijke planning. Dan volgt er een motie over wonen en huren.

Motie AA

Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het Provinciaal omgevingsplan II;

overwegende dat:

- *er landelijk en ook in Drenthe een groot tekort bestaat aan betaalbare huurwoningen;*
- *dat de minister woningcorporaties de mogelijkheid geeft een ruimer huurbeleid te voeren, waar tegenover moet staan dat corporaties meer moeten gaan investeren;*
- *dat de minister tot 50% huurwoningen op nieuwe woningbouwlocaties wil komen;*
- *dat gemeenten door middel van de Wet Voorkeursrecht gemeenten mogelijkheden hebben om grip te krijgen op grond;*
- *dat er flexibeler met woningbouwplanning moet worden omgegaan en dat de minister heeft aangegeven dat goedkope woningen niet slechts in stedelijke kernen moeten worden gebouwd, maar met name ook in de regio;*

spreken uit dat:

- *het aandeel goedkope woningen als belangrijkste toets in het woonplan wordt opgenomen;*
- *in woonplannen in principe wordt uitgegaan van 40% goedkope huurwoningen (huurwoningen met een huur onder de huursubsidiegrens van € 486,- per maand en koopwoningen met een stichtingskostengrens onder € 151.000,-);*
- *de 40%-toets door de gemeente binnen de planperiode actief wordt gehanteerd, eventueel in regionaal verband te realiseren, goedkope woningen met name worden gerealiseerd voor starters en ouderen;*
- *goedkope huur- en koopwoningen niet slechts gerealiseerd moeten worden in stedelijke kernen, maar ook in kleine kernen en bestemmingsplannen zodanig moeten worden ingericht dat de volkshuisvestelijke doelstellingen kunnen worden gerealiseerd;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ook hiervoor geldt dat de motie deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer SLAGTER: Dan een motie over de kleine kernen.

Motie BB

Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het Provinciaal omgevingsplan II;

overwegende dat:

- *de leefbaarheid in kleine kernen onder druk staat door verlies aan voorzieningen;*
- *de ontwikkeling van dorpshuizen of multifunctionele centra binnen het gemeentelijk beleid her en der een moeizaam proces blijkt te zijn;*

van mening zijnde dat:

- *de sociale component in kleine kernen een actieve ondersteuning verdient;*
- *het gewenst is, dat er in een dorp een centrum is voor sociale hulp aan ouderen, opvang voor de jeugd en een ruimte voor sociaal samenzijn aanwezig is;*
- *er maatwerk moet worden geleverd, gerelateerd aan de grootte van het dorp en het alleen ondersteunen van processen door de provincie niet in alle gevallen voldoende is;*

spreken uit dat:

- *het college nader onderzoek doet naar mogelijkheden in Drenthe voor vormen als het Steunste- en Kulturhuusconcept;*
- *het college op basis van de uitkomsten van de inventarisatie zo nodig met een bredere uitwerking komt;*
- *het college het huidige ondersteuningsbeleid met betrekking tot multifunctionele centra in uiterste gevallen moet uitbreiden door te gaan investeren in steen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ook deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer SLAGTER: Een laatste motie gaat over verouderde bedrijventerreinen. Ik meende uit het

antwoord van de heer Dijks te kunnen beluisteren dat het alleen om lokale bedrijventerreinen zou gaan, maar dat is uitdrukkelijk niet de bedoeling, want het gaat om alle bedrijventerreinen in Drenthe die verouderd zijn.

Motie CC

Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het Provinciaal omgevingsplan II;

overwegende dat:

- *er bedrijventerreinen zijn die zijn verouderd en waar weinig mee gebeurt;*
- *er door gemeenten meer geïnvesteerd wordt in nieuwe terreinen dan in de bestaande en er om te komen tot revitalisering van terreinen zich vele knelpunten voordoen;*

van mening zijnde dat:

- *revitalisering en/of transformatie van verouderde bedrijventerreinen moet worden geactiveerd er eerst duidelijkheid moet komen over het aantal verouderde terreinen;*
- *dat voor revitalisering in aanmerking komt, eveneens duidelijkheid moet komen over het aantal gemeenten dat ook daadwerkelijk ondersteuning van de provincie vraagt;*
- *het voor de gemeenten duidelijk moet zijn welke toekomstige mogelijkheden er voor verouderde terreinen zijn;*

spreken uit dat:

- *het college een nader onderzoek instelt naar de huidige situatie en de toekomstmogelijkheden van verouderde bedrijventerreinen;*
- *de onderzoeker een brede opdracht meekrijgt, waarin meerdere opties en oplossingsmethoden worden uitgezocht;*
- *het college de opdracht nader formuleert en de onderzoeksopdracht op basis van offerte verstrekt;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ook deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer SLAGTER: Dit was de kern van mijn be-
toog.

De heer HAIKENS: Heb ik het goed gehoord dat
amendement A over de beekdalen door u ge-
handhaafd wordt?

De heer SLAGTER: Ja.

De heer HAIKENS: Daar hebt u ook in voldoende
mate over nagedacht, neem ik aan. Realiseert u
zich dat het gebruik van grasland zoals door u
wordt voorgestaan, de onderhandelingspositie van
het waterschap heel anders maakt dan de wijze
waarop die positie nu in het POP omschreven is?
Hebt u daar geen enkele moeite mee?

De heer SLAGTER: Wij hebben daar goed over
nagedacht en denken dat vanwege het feit dat het
woord "overwegend" in de nieuwe zin is opge-
bracht, er ruimte is voor gedifferentieerd beleid en
dat dit niet eenzijdig wordt vastgesteld.

De heer HAIKENS: Maar wat betekent dan dat
woord "overwegend"?

De heer SLAGTER: Nou, dat niet alles erin mee-
genomen gaat worden.

De heer HAIKENS: Maar als u het hebt over ge-
bruik van grasland dan is dat toch het uitgangspunt
lijkt mij?

De heer SLAGTER: Ja.

De heer HAIKENS: En als u letterlijk schrijft dat
pagina 60 en pagina 69 betrekking hebben op
zone I en zone II, dan moet ik u zeggen dat mijn
ervaring is dat daar in die zones heel veel akker-
bouw bij is die dan met hetzelfde water wordt af-
gewassen en dat lijkt mij een wijziging ten opzich-
te van de bestaande situatie die niet gering is en
die een grote impact kan hebben op bestaande
situaties.

De heer SLAGTER: Ja, ik ben bekend met de
discussie.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer
Wijbenga.

De heer WIJBENGA: Ja, voorzitter, heel kort. Het
CDA handhaaft de ingediende motie en de amen-
dementen. Op één wil ik even specifiek ingaan en
dat is de discussie over de recreatiewoningen. Wij
streven naar een betere positie van Drenthe in die
markt, want wij zien de vraag naar grotere opper-
vlaktes toenemen en wij zouden het vervelend
vinden als wij die boot zouden gaan missen. Met
betrekking tot permanente bewoning denken wij
dat de brief die geschreven is en de instructie die
er nu ligt op het gebied van handhaving door ge-
meenten dusdanige waarborgen biedt dat perma-
nente bewoning zo niet tot het verleden behoort
maar dan toch sterk zal afnemen en geen nieuwe
bedreiging vormt. In de derde plaats heb ik een
vraag aan de fractie van de VVD over de motie U.
Daarin lezen wij iets over een bouwperceel en een
bouwblok. De vraag is of wij dit zo mogen uitleg-
gen dat daar waar sprake is van een bouwper-
ceel, dit geldt voor particulieren en daar waar
sprake is van een bouwblok, dat dit geldt voor
boeren?

De heer SMIDT: Ja, dat mag u zo lezen.

De heer WIJBENGA: Ten slotte de motie die is
ingediend door de PvdA over windenergie klinkt
mij sympathiek in de oren en ik zal dat graag met
mijn fractie overleggen.

De heer BAAS: Voorzitter, mag ik één vraag stel-
len. Als het gaat om die 125 vierkante meter voor
vakantiewoningen, gehoord de gedeputeerde, dan
vervalt dat concurrentiemotief toch eigenlijk voor
een deel, als je weet hoe het bij de buurprovincies
zit. Zou u bereid zijn om die 125 tot 100 terug te
brengen?

De heer WIJBENGA: Ik ben niet de enige indiener
hebt u gezien. Dat betekent dat ik in ieder geval
even overleg moet plegen met mijn mede-indiener
en laten wij afspreken dat wij daarop terugkomen.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer
Smidt.

De heer SMIDT: Wij trekken ons amendement Q
ten aanzien van het schuiven met de woning-
bouwcontingenten in, gezien de weerstanden die
daar optraden. Wat ons betreft waren die weer-
standen meer gebaseerd op misverstanden, ten-
minste qua onze intentie.

De VOORZITTER: Het amendement met de letter Q wordt ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen.

De heer SMIDT: Gezien de reactie van de heer Haikens stemmen wij niet in met het amendement A van de PvdA. Wij zijn wel voor amendement C, tegen amendement D. Wij steunen amendement E van het CDA met betrekking tot de ecologische verbindingzones niet. Wij vinden de discussie namelijk ontijdig en denken er later op terug te komen.

De heer HOLMAN: Maar zegt de motie dat niet al min of meer?

De heer SMIDT: Om dit nu al te koppelen aan het POP gaat ons te ver. Wij pleiten ervoor dat die landelijke duidelijkheid er komt, dan kunnen wij op dat moment daar meteen wat slagvaardiger mee omgaan dan op dit moment. Amendement F blijven wij steunen, amendement G steunen wij en amendement H en I steunen wij ook. Ten aanzien van J hadden wij een misverstand en ik denk dat het ook voor het verslag goed is. Wij hebben daarnet even nagevraagd of het betreffende die ontwikkelingsmogelijkheden bij die agrarische bedrijven zou kunnen betekenen dat een gangbaar agrarisch bedrijf alsnog op die plaats een kapitaalsintensieve functie zou kunnen beginnen. Dat is niet de intentie van de indiener, dus wij blijven het amendement steunen. De amendementen K, L, M en N ondersteunen wij ook. Wij gaan niet mee met het amendement O, en blijven wel steun verlenen aan amendement P. Wij handhaven onze amendementen met de letters S, T en U. Wij houden in beraad of wij amendement V steunen en gaan niet mee met de amendementen W en X.

Verder nog even één opmerking. Met betrekking tot het hanteren van de contour hadden wij om eerlijk te zijn een amendement in voorbereiding. Betekent het nu dat onder het regime van POP II anders wordt omgegaan met de contour dan in POP I? Het antwoord was niet echt duidelijk, want onder POP I hebben wij ook wel eens een afwijking van de contour meegemaakt. Gaat het college daar nu ruimhartiger mee om of staat het er anders in dan het in POP I is geformuleerd?

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Langenkamp is aan het woord.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter, de betrokkenheid van PS bij het vervolg van het POP is ons nog niet helemaal duidelijk. Wij hebben die PINKPOP-motie en ik denk dat ik daar met de VVD nog over beraadslagen moet, maar wij handhaven die motie in ieder geval. Ik wil nog even ingaan op de discussie die er was, en de heer Swierstra heeft dat theoretisch heel goed neergezet, over de uitwerkingsbevoegdheden en die staan in grote lijnen natuurlijk goed op papier. Waar het mij vooral om gaat is de geest of de strekking van de opmerkingen die gemaakt zijn. Mevrouw Edelenbosch zei bijvoorbeeld dat de resultaten van de pilot Westerveld gepresenteerd zullen worden. Dat klinkt leuk, maar wat wordt daar concreet mee bedoeld? Is daar nog een discussie of behandeling in de staten mogelijk, of is het alleen maar dat het er zo uitziet? Mevrouw De Vries zei het ook al dat in het vorige POP veel meer mogelijk was. De heer Swierstra heeft dat prachtig neergezet in verband met het dualisme. Het gaat mij erom hoe wij daar in de praktijk mee omgaan, want ik moet er toch niet aan denken dat ik elke keer aan de bel moet trekken dat er iets aan zit te komen, bijvoorbeeld de pilot Westerveld, de discussie over de bollenteelt, de waterkaart en de cultuurhistorische waardenkaart. Het is niet goed als ik elke keer moet controleren of iets wel op tijd op een agenda is gezet. Ik neem aan dat wij hierover simpel afspraken kunnen maken, zodat wij op een nette manier omgaan met elkaar en dat de staten actief geïnformeerd worden. Voorzitter, dan wil ik nog even ingaan op de Ruimte-voor-ruimteregeling. Mevrouw Haarsma vond het amendement van het CDA te beperkt. Ik wil nog een poging doen om het iets anders te formuleren, voorzitter, dus wij dienen een amendement in over de Ruimte-voor-ruimteregeling.

Amendement DD

Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van het statenstuk 2004-133, Provinciaal omgevingsplan II en Provinciale omgevingsverordening Drenthe;

besluiten:

de tekst in C.7.3 Woonprogramma's, Wonen in het buitengebied (bladzijde 131), de eerste alinea: "Naast instandhouding..... perceel" als volgt te wijzigen:

Ruimte voor Ruimte

"Met het oog op de verbetering van de landschappelijke kwaliteit van het landelijk gebied, hebben gemeenten de mogelijkheid om ten aanzien van vrijkomende of voormalige agrarische bedrijfsgebouwen een "Ruimte-voor-ruimte"-regeling toe te passen. Deze regeling houdt in dat grootschalige stallen en schuren waarvan het agrarisch gebruik is of wordt beëindigd worden gesloopt en dat de ondergrond zo nodig wordt gesaneerd. In ruil voor sloop van de bedrijfsgebouwen is de bouw van een compensatiewoning mogelijk. Hierbij moet aansluiting worden gezocht bij de (toekomstige) functie van het gebied. De bouw van de compensatiewoning elders of ter plaatse van de voormalige bedrijfslocatie dient bij te dragen aan een verbetering van de landschappelijke kwaliteit. De gemeente ontwikkelt daartoe een Ruimte-voor-ruimteplan."

De VOORZITTER: Dit amendement maakt ook deel uit van de beraadslagingen.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter, dan wil ik de lijst langslopen die u zo mooi voor ons gemaakt hebt. Bij amendement A zijn wij overtuigd van de argumenten van de heer Swierstra, zodat wij dit niet steunen. Bij amendement B moet ik even goed kijken wat er precies staat. Wij hebben wel meegeholpen bij de indiening, maar de termijn wanneer die motie ingaat en waar mevrouw De Vries naar heeft gevraagd, namelijk in 2006, zou mij teleurstellen. De amendementen C en D steunen wij. De amendementen E en F steunen wij niet. Voor amendement G hebben wij iets anders ingediend, dus dit steunen wij ook niet. Wij steunen amendement H. De amendementen I tot en met U worden door ons niet ondersteund. Amendement V handhaven wij en de amendementen W en X steunen wij.

De VOORZITTER: Dank u wel, het woord is aan de heer Wendt.

De heer WENDT: Voorzitter, dank u wel. Het is fijn en bemoedigend dat de heer Dijks ons heeft meegedeeld dat er weer een gesprek gepland is met de landbouw. Dat is mooi en wij wachten dat af. Na de vakantie zou u weer in gesprek gaan, wij hopen dat wat dat betreft geen bemiddelaar nodig is en hopen dat wij na de vakantie diezelfde uitspraak kunnen blijven doen. Wat de regelgeving

betreft blijft het toch onduidelijk. De heer Dijks heeft meegedeeld dat alles in het POP op nationale en Europese regelgeving gebaseerd is. Als mevrouw Edelenbosch nu weer ja gaat knikken dat dit ook voor haar geldt en dat wat betreft de landbouw dezelfde behandeling krijgt als de recreatiesector, en zij knikt wederom ja, dan kunnen wij het amendement dat wij in gedachten hadden ook uitstellen en zijn wat dat betreft bemoedigd en gerustgesteld dat er geen extra regelgeving over deze sectoren wordt uitgestrooid en deze sectoren dus ook niet met extra regels geconfronteerd worden. Dat scheelt weer een hoop tijd straks. Wat de moties betreft, is mijn fractie van zins om zoals de zaken er nu voor staan te stemmen vóór de amendementen A, C, D, G, H, I, L en O en amendement P als dat veranderd wordt in 100 vierkante meter en die richting gaat het wel op heb ik begrepen, na enige druk van mijn fractie. Verder ondersteunen wij de amendementen R, S, T, U en X. U ziet dus dat wij met de meeste amendementen instemmen.

De VOORZITTER: Dank u voor uw bijdrage. Het woord is aan de heer Engels.

De heer ENGELS: Dank u wel, voorzitter. Wij handhaven de ingediende motie W en amendement X. Ik geef toe dat wij daarover met het college niet heel goed in gesprek zijn geraakt en ik denk dat het goed is het oordeel hier aan de staten te laten. Verder kan ik opmerken dat wij de moties waar onze naam nog meer achter staat ook zullen blijven steunen en dat wij voor de rest de amendementen C, D, F en H steunen, en de andere amendementen niet. De moties die de PvdA daarna heeft ingediend heeft mijn fractiegenoot nog even in studie, dus ik hoor zo wat wij daarover moeten zeggen. Nog één opmerking over amendement H van het CDA over die uitwerkingsbevoegdheid, wat leidde tot een discussie op hoogstaand schriftelijk niveau, dus dat trok toch enigszins mijn belangstelling. Ik denk dat er reden is om het amendement gewoon te handhaven, even los van dualisme, monisme of wat er ook gebeurd is. De Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) en het besluit geven aan hoe de bevoegdheidsstructuur is tussen staten en college en als de staten een bevoegdheid aan het college toekennen voor een uitwerking dan kan dat een geclausuleerde en genormeerde bevoegdheid zijn en als de staten in het POP willen aangeven dat

een uitwerkingsplan wordt gecommuniceerd op een of andere manier met een commissie of de staten, dan is daar staatsrechtelijk helemaal niets op tegen en is daar politiek zelfs veel vóór te zeggen. Dat politieke oordeel delen wij met het CDA en ook met de VVD, dus wat dat betreft doet het dualisme daar, zoals wel vaker, niets toe of af. Dat is veel beperkter van betekenis tot dusver dan sommigen suggereren. Daarmee hoop ik volkomen duidelijk te zijn geweest, mijnheer de voorzitter.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer De Haas.

De heer DE HAAS: Dank u wel voorzitter, als ik vanaf deze plaats even mag. Ik had nog één opmerking bij de laatste motie van de PvdA. Die is ons uit het hart gegrepen. Al vier jaar geleden hebben wij een motie van dezelfde strekking in de staten ingebracht en ik ben heel erg blij dat hij nu opnieuw het daglicht aanschouwt. Ik wil hem van ganser harte steunen.

De heer DE JONG: Met uw goedvinden ook van deze kant. Ik ben tegen de amendementen A, C en D en tegen de motie E. Verder ben ik tegen de amendementen K en P, de motie V en de motie Y. Ik ben voor de andere amendementen en moties. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, en ten slotte de heer Kloos.

De heer KLOOS: Ja, voorzitter, in de beantwoording van het college heb ik, zoals wel vaker gebeurt, niet kunnen vaststellen dat het college is ingegaan op verschillende zaken die Drents Belang heeft ingebracht. Zo zijn er 250 zienswijzen ingediend en ik had graag harde toezeggingen van het college willen hebben dat een en ander in goede zin werd opgelost, maar daar heb ik niets over gehoord. Eigenlijk kan ik ervan zeggen dat het college, als wij het POP II tegen het licht houden van datgene wat er nog op ons afkomt, zoals de Nota ruimte, morgen bezig moet gaan met POP III. Ik breng dan nu ook een motie in.

Motie EE

Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van statenstuk 2004-133, inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

overwegende dat:

het POP II niet is afgestemd op de denkwijze en uitgangspunten van de nieuwe Nota ruimte en de agenda Vitaal Platteland;

verzoeken het college zo spoedig mogelijk de voorbereidingen van het POP III in gang te zetten;

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer KLOOS: Dan heb ik een duidelijk verhaal gehouden over de grote problemen die zich voordoen bij de agrariërs als het gaat over het toelaten van landgoederen en bosbouw, juist ook op plekken waar de agrariër nog op een of andere manier uitbreiding van zijn bedrijf kan hebben om in ieder geval niet op slot te raken. Daar heb ik verder niets over gehoord en ik dien dan ook een amendement in.

Amendement FF

Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van statenstuk 2004-133, inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II:

besluiten:

- *in bovengenoemd document op bladzijde 65 aan het onderdeel doelstelling toe te voegen: "Dit betekent dat de aanleg van landgoederen en bos niet wordt toegestaan";*
- *op bladzijde 67 aan het onderdeel Doelstelling toe te voegen: "Dit betekent dat de aanleg van landgoederen en bos niet wordt toegestaan."*

Als toelichting geef ik hierbij dat het primaat voor de landbouw in zone I en zone II dient in te houden dat hierin geen aanleg van landgoederen en

bos wordt toegestaan, want dit kan goed in andere zones.

De VOORZITTER: Ook dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer KLOOS: Het POP II geeft in zijn algemeenheid heel goed de lijnen aan van wat wel en niet kan. Wij hebben een infrastructuur ook in deze provincie, onder anderen de N34. Wij weten dat er op die weg grote problemen zijn met de verkeersveiligheid en dat soort zaken en het zou op termijn wenselijk zijn om de N34 uit te breiden naar een twee- of een vierbaansweg. Bij Groningen-Zuid zijn er grote problemen en daar zou ook een vierbaansweg moeten komen, de zogenaamde Zuidtangente via de Hoornse Plas langs het omgelegde Eelderdiep-A7 bij Hoogkerk. Ik noem het nog maar eens op, want op het moment staat er nog geen woning, maar als je naar Eelde-Peizermade kijkt dan zou je eigenlijk niet voor het volbouwen van de wijk plan Ter Borgh moeten zijn. Daartoe dien ik een amendement in.

Amendement GG

Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van statenstuk 2004-133, inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:

in bovengenoemd document op te nemen: "Om ruimte te houden voor de N34 teneinde een tweede baan aan te leggen, dient bij Groningen-Zuid ruimte te worden gehouden voor een vierbaansweg, de zogenaamde Zuidtangente, die via de Hoornse Plas langs het omgelegde Eelderdiep-A7 bij Hoogkerk dient te lopen. Daartoe dient de wijk Ter Borgh niet volledig vol te worden gebouwd."

De VOORZITTER: Ook dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer KLOOS: Voorzitter, ik kom bij de ingediende moties en amendementen van de verschillende fracties. Ik blijf even stilstaan bij in ieder geval het amendement A waar de PvdA heeft aangegeven dat zij dat in ieder geval wil handhaven. Ik stond er wat verbaasd van omdat uiteindelijk een en ander gelieerd is aan een brief van

mevrouw Kool, van het waterschap. Mevrouw Kool heeft in ieder geval binnen die brief aan ons aangegeven dat zij spreekt namens de waterschappen Reest en Wieden en Veld en Vecht. Ik ben dit eens nagegaan bij de algemene besturen van die waterschappen hoe deze in godsnaam nu mee kunnen gaan met het volgooien van de beekdalen met water om het waterpeil omhoog te brengen, waar de agrariërs die daar zitten met akkerbouw in grote problemen zullen komen. De besturen hebben mij meegedeeld dat dit niet eens in de algemene besturen is besproken. Wat dat aangaat vind ik het heel raar dat dit amendement hier ligt en ik kan mij toch niet voorstellen dat het CDA dit soort amendementen ondersteunt, hoewel de PvdA denkt dat er een meerderheid voor te krijgen valt. Als het CDA daarmee instemt, valt u voor mij van een voetstuk.

De heer HOLMAN: Weest u gerust mijnheer Kloos, want wij willen wel een goede relatie met u houden.

De heer KLOOS: Dat lijkt mij ook maar beter... Zo zie je maar weer dat je niet groot hoeft te zijn. Dan ga ik het lijstje van moties en amendementen af. Ik stem in met de amendementen C en D en de motie E. Ik kan niet instemmen met amendement F. Ik stem in met de amendementen G, H, en I. Bij deze laatste wil ik het zo uitleggen dat daar dan ook de beekdalen bij horen, maar dat hoor ik dan wel van u. Ik stem in met de amendementen J, K, L, M, N, O en P. Verder stem ik in met de amendementen S en T, dus dan hebt u een meerderheid en zijn die amendementen aangenomen. Ik ben voor amendement U en motie V en ben tegen motie W en amendement X. Dank u, voorzitter.

De heer DE JONG: Voorzitter, ik was daarnet een beetje dyslectisch. Ik zei dat ik tegen motie V was, maar ik ben voor.

De VOORZITTER: Wij zullen het straks zien bij de stemming. Het college heeft behoefte aan een kort beraad. Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 16.42 tot 17.00 uur.)

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Haarsma.

Mevrouw HAARSMA: Voorzitter, eigenlijk heb ik nog maar heel weinig te zeggen. Ik denk dat het duidelijk is welke opvattingen u hebt. Ik denk dat ik er in algemene zin nog weinig aan toe te voegen heb, behalve twee punten die ik nog even zou willen aanroeren. Het eerste punt betreft het punt van de heer Smidt. Blikbaar ben ik nog niet duidelijk genoeg geweest mijnheer Smidt, maar u weet wel beter. Ik heb expliciet de bestuurlijke flexibiliteit verwoord daar waar het gaat om de rode contour. Duidelijker kan ik niet zijn en wil ik niet zijn. Daar wil ik het kort en krachtig mee afdoen en dan mag u weten wat u daarmee doet. Een ander punt, voorzitter, is de Ruimte-voor-ruimteregeling. Ik heb toegezegd in eerste termijn dat ik wil komen met een voorbeeldregeling. Die voorbeeldregeling wil ik aan u als staten voorleggen, maar als u nu zegt dat u een amendement in de strekking van het laatste amendement of de amendementen die eerder voorlagen gaat steunen, dan loopt u volgens mij op de regeling vooruit. Ik heb al de toezegging gedaan met een voorbeeldregeling te willen komen. Dat wil ik samen met de gemeenten tot stand brengen en vervolgens aan u voorleggen. Als u zegt dat u nu dit amendement gaat steunen, dan betekent het ook dat alle claims bij u als staten terecht zullen komen. Dat wil ik u meegeven want dan hebt u in ieder geval al rechten toegezegd en de financiële consequenties zijn dan voor de staten. Dat is voorzitter wat ik wil toevoegen aan het geheel.

De heer ENGELS: Voorzitter, ik dacht dat het zo was dat de financiële consequenties altijd voor de staten zijn. Overigens steun ik het college op dit punt hoor, maar ik ben niet onder de indruk van het argument dat er financiële claims gelegd gaan worden.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor om de beraadslagingen te sluiten. Is er nog behoefte aan een schorsing? Velen hebben hun stemgedrag in tweede termijn al kenbaar gemaakt.

De heer VEENSTRA: Wij zouden graag een korte schorsing willen omdat wij niet alle amendementen en moties hebben kunnen doornemen.

De VOORZITTER: Hoe lang denkt u nodig te hebben?

De heer VEENSTRA: Een kwartier.

De heer WIJBENGA: Voorzitter, ik ben geweest op een technische fout in ons amendement M. Ik zou graag twee tellen willen om dit te corrigeren.

De VOORZITTER: Dat is een extra argument om te schorsen. Wij zullen dan heel kort een heropening van de beraadslagingen moeten doen waarbij u een gewijzigd amendement kunt indienen. Daarna sluiten de beraadslagingen definitief en gaan wij over tot stemming. Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 17.06 tot 17.20 uur.)

DERDE TERMIJN

De VOORZITTER: Dit is een soort van derde termijn, waarbij de beraadslagingen worden heropend, zodat de heer Wijbenga een gewijzigd amendement kan inbrengen.

De heer WIJBENGA: Het is een tweetal geworden, voorzitter. Het gaat om amendement P. Daar wijzigen wij het aantal van 125 vierkante meter naar 100 vierkante meter. Wilt u dat ik het voorlees, of kan ik hiermee volstaan?

De VOORZITTER: Neen, ik denk dat het iedereen duidelijk is wat bedoeld wordt. 125 vierkante meter wordt 100 vierkante meter.

De heer WIJBENGA: De tweede was een foutje. Bij het amendement met de letter M hebben wij teksten overgenomen die er niet meer staan, omdat die in de motie van beantwoording al worden geschrapt. Het amendement komt als volgt te luiden.

Amendement M

Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op 7 juli 2004 ter behandeling van statenstuk 2004-133, inzake het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II;

besluiten:
bovengenoemd document op pagina 74, bebouwing, voor de zin: "de vestiging van nieuwe bebouwing...." tot en met "beheer van het bos" in te voegen de zin: "Uitbreiding van recreatiebedrijven kan uitsluitend wanneer dit noodzakelijk is vanuit regelgeving op het gebied van milieu en veiligheid

en als het gaat om de economische continuïteit van een bedrijf en voorzover aanwezig en potentiële natuurwaarden niet worden aangetast."

De VOORZITTER: Is het iedereen duidelijk. Dan wordt amendement M gewijzigd en wacht ik niet langer totdat de tekst van dit gewijzigde amendement wordt verspreid, maar ga over op de stemming.

De heer LANGENKAMP: Amendement DD over de Ruimte-voor-ruimteregeling wordt door GroenLinks ingetrokken.

De VOORZITTER: Dan maakt dit amendement geen deel meer uit van de beraadslagingen.

De heer WIJBENGA: Voorzitter, wij trekken onze motie E met betrekking tot de EHS in. Wij wachten op de uitkomst van het rijksbeleid.

De VOORZITTER: De motie met letter E wordt ingetrokken, van de agenda afgevoerd en maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen.

De heer WIJBENGA: Amendement O trekken wij ook in omdat die geïncorporeerd is in de desbetreffende VVD-motie.

De VOORZITTER: Amendement O maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen. Nog meer in derde termijn. De heer Dohle?

De heer DOHLE: Voorzitter, bij motie Y zal deze fractie verdeeld stemmen. De inbreng van de PvdA over een inventarisatie van de te revitaliseren bedrijventerreinen zullen wij niet steunen omdat zowel vanuit SNN als vanuit parkmanagement al beleid is gericht op deze terreinen en een onderzoek als zodanig vinden wij dan ook overbodig.

De VOORZITTER: Dan zijn nu de beraadslagingen definitief gesloten en gaan wij over tot stemmingen. Is er nog behoefte aan een stemverklaring vooraf? Dat is niet het geval en gaan wij over tot de stemming. Ik begin met het amendement voorkomend op het stuk met de letter A, met betrekking tot het waterpeil van de beekdalen. Wie is voor dit amendement? Voor dit amendement hebben gestemd de PvdA, de ChristenUnie, D66 en de andere partijen zijn ertegen. Ik constateer dat dit amendement is verworpen.

Dan komen wij bij amendement C met betrekking tot bouwen uit het lint. Wie is daar voor? Dit amendement wordt met uitzondering van de fracties van OPD en Fractie De Jong unaniem aanvaard. Dit amendement wordt dus aanvaard. Amendement D gaat over luchthavengebonden activiteiten en zakelijke dienstverlening op luchthaven Eelde. Wie is daar voor? Voor dit amendement hebben gestemd de fracties van PvdA, GroenLinks, Drents Belang, ChristenUnie en D66. Tegen het amendement hebben gestemd de fracties van CDA, VVD en OPD. Dan is het amendement aanvaard.

Dan komen wij bij amendement F met betrekking tot bijlage C van het POP en de vijf bijbehorende kaarten en bestemmingsplannen. Wie is voor dit amendement? Voor het amendement hebben gestemd de fracties van CDA, VVD, Drents Belang, Fractie De Jong en OPD en D66. De andere fracties zijn tegen het amendement. Dat betekent dat het amendement is aanvaard. Ik kom bij amendement G met betrekking tot wonen in het buitengebied. Wie is voor het amendement? De gehele staten zijn voor dit amendement, dus wordt dit aanvaard.

Ik kom bij amendement H. Wie is voor dit amendement? Voor dit amendement zijn alle fracties, zodat het unaniem wordt aanvaard.

Amendement I. Wie is voor dit amendement? Voor dit amendement hebben gestemd CDA, VVD, ChristenUnie, Drents Belang, Fractie De Jong en OPD. Andere fracties zijn daartegen. Dan lijkt mij dat het amendement is aanvaard. Amendement J gaat over de beekdalen en kapitaalintensieve investeringen. Wie is voor dit amendement? Voor dit amendement hebben gestemd de fracties van VVD, CDA, OPD, Drents Belang en Fractie De Jong. Tegen dit amendement hebben gestemd PvdA, GroenLinks, ChristenUnie en D66. Het amendement is dus verworpen.

Amendement K. Wie is voor dit amendement? CDA, VVD en Drents Belang zijn voor dit amendement, de overige fracties zijn tegen dus is het amendement verworpen.

Amendement L gaat over uitbreiding van intensieve veehouderij. Wie is voor dit amendement? CDA, VVD en een deel van de PvdA-fractie is voor dit amendement. Het lijkt mij dat daarmee het amendement is aanvaard.

Het in de derde termijn gewijzigde amendement M van de heer Wijbenga. Wie is voor dit amende-

ment? Voor het amendement hebben gestemd CDA, VVD, ChristenUnie, Drents belang, Fractie De Jong en OPD. De overige fracties zijn tegen. Dat betekent dat het amendement wordt aanvaard.

Amendement N gaat over de ontwikkeling van recreatiebedrijven. Wie is voor dit amendement? Het amendement wordt ondersteund door CDA, VVD, Drents Belang, Fractie De Jong en OPD. De andere fracties zijn tegen, wat betekent dat het amendement is verworpen.

Amendement P, waarbij 125 vierkante meter door de heer Wijbenga is veranderd in 100 vierkante meter. Wie is voor dit amendement? Dit amendement wordt door alle fracties ondersteund, met uitzondering van GroenLinks en D66. Dat betekent dat het amendement is aanvaard.

Wij komen bij amendement R over ander gebruik van voormalige boerderijen. Wie is voor dit amendement? Alle fracties zijn voor dit amendement, dus is het aanvaard.

Ik kom bij het amendement S. Voor het amendement hebben gestemd de nagenoeg voltallige fractie van de PvdA, de fracties van CDA, VVD, ChristenUnie, Drents Belang, Fractie De Jong en OPD. Het amendement wordt dus aanvaard.

Amendement T. Wie is voor dit amendement? Voor dit amendement zijn VVD, CDA, ChristenUnie, OPD, Fractie De Jong en Drents Belang. Dat betekent dat het amendement is aanvaard.

Het amendement U. Wie is voor dit amendement? Met uitzondering van de fracties van GroenLinks en D66, die het amendement niet steunen, wordt het amendement door alle andere fracties aanvaard.

De motie V over het instellen van een burgerplatform. Wie is voor die motie? Voor de motie hebben gestemd de fracties van GroenLinks, OPD, Fractie De Jong en Drents Belang. De overige fracties zijn tegen. De motie wordt verworpen.

Motie W, met betrekking tot terugdringing van lichtgebruik en geluidhinder. Wie is voor die motie? Voor die motie hebben gestemd de VVD-fractie met uitzondering van de heer Haikens, D66, GroenLinks. De overige fracties zijn tegen. De motie is verworpen.

Het amendement X. Wie is voor dit amendement? Voor dit amendement hebben gestemd de fracties van CDA, D66, ChristenUnie, GroenLinks, OPD, Fractie De Jong en PvdA. Het amendement wordt aanvaard.

De motie Y gaat over het windmolenpark. Wie is voor deze motie? Voor deze motie hebben gestemd de PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, D66, een deel van de VVD-fractie, waaronder de heer Haikens. De motie is aanvaard.

Motie Z gaat over het beleidsplan stedelijke ontwikkeling. Wie is voor deze motie? Die motie krijgt de steun van de PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, OPD en Fractie De Jong. Er zijn 25 stemmen vóór, dus de motie is aanvaard,

Kom ik bij motie AA. Wie is voor deze motie? Voor deze motie is de PvdA, GroenLinks, ChristenUnie en OPD. De motie is daarmee aanvaard. De motie BB is ook van de PvdA. Wie is voor deze motie? Deze motie is ruim aanvaard.

Motie CC gaat over verouderde bedrijventerreinen. Wie is voor deze motie? Voor deze motie hebben gestemd PvdA, GroenLinks, Fractie De Jong, OPD en ChristenUnie. Dat betekent dat deze motie is aanvaard.

Motie EE. Wie is voor deze motie? Drents belang is voor en de overige fracties ertegen. Dat betekent dat de motie is verworpen.

Amendement FF. Wie is daar voor? Drents Belang is voor en de overige fracties tegen. Het amendement wordt verworpen.

Amendement GG. Wie is daar voor? Drents Belang is voor en de overige fracties tegen. Het amendement wordt verworpen.

De heer DE HAAS: Voorzitter, mag ik van motie Y de stemverhouding weten?

De VOORZITTER: U zult mij niet euvel duiden dat ik die niet uit mijn hoofd ken. Welke fracties zijn voor motie Y over het windmolenpark in Coevorden? PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, D66 en een deel van de VVD-fractie. Dat betekent inderdaad dat de motie is aanvaard.

De heer DE HAAS: Het is mij duidelijk voorzitter. Ik was een paar vingers kwijt, maar die heb ik nu wel gezien.

De VOORZITTER: Ik kom nu bij POP II zelf en de Provinciale omgevingsverordening Drenthe, te weten statenstuk 2004-133. Mag ik aannemen dat dit stuk met inachtneming van de amenderingen die u hebt aangenomen, wordt aanvaard? Dat is het geval.

Ik vind het nog te vroeg om aan de maaltijd te gaan. Sterker nog, als wij een beetje vaart kunnen

maken lukt het ons zelfs om zonder schorsing de vergadering af te ronden, want ik heb hier namelijk de sprekerslijst en die ziet er veelbelovend uit.

2. Voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 9 juni 2004, kenmerk 24/4.6/2004006196, Samenwerkingsovereenkomst Zuiderzeelijn

(statenstuk 2004-143)

met het hierop betrekking hebbende verslag van de gecombineerde Statencommissie RIM/BFE van 23 juni 2004

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer Veenstra.

De heer KUIPER: Voorzitter, ik heb even een punt van orde als u het mij toestaat. In de SNN-vergadering van 20 juni 2004 heeft de heer Nijpels toegezegd om de laatste informatie te sturen naar de staten waarin dit onderwerp behandeld zal worden. Nu kan ik mij voorstellen dat het ingewikkeld is en het schriftelijk niet mogelijk is gebleken, en ook niet via e-mail, maar ik neem aan dat het zo is dat een laatste stuk informatie gegeven kan worden. Via u zou ik aan de staten willen vragen om die laatste informatie via de heer Swierstra eerst mondeling te laten doen.

De VOORZITTER: Ik deel u mede dat er gisteren nog een bijeenkomst van de stuurgroep heeft plaatsgevonden. De heer Swierstra was daar aanwezig en die zal u ongetwijfeld namens het college van de allerlaatste stand van zaken op de hoogte brengen.

De heer HOLMAN: Om te voorkomen dat uw wens om snel klaar te zijn niet vervuld wordt, zou ik willen voorstellen om dit summier te behandelen en de discussie te beperken tot het voorstel dat in dit statenstuk staat, namelijk of de staten wel of niet €9 miljoen over hebben voor een terugvaloptie en alle informatie die betrekking heeft op de rest van het debat af te wachten en daar na de zomervakantie weer op terug te komen. Ik ben anders bang dat wij nog een uur met dit onderwerp bezig zijn.

De VOORZITTER: U hebt mede namens mij gesproken. Dank u zeer. De heer Veenstra.

De heer VEENSTRA: Ben je nu voor uitstel van de besluitvorming hierover?

De heer HOLMAN: Neen, ik wil alleen vaststellen of wij wel of niet €9 miljoen voor een terugvaloptie over hebben en wil de rest van de discussie uitstellen tot er nadere informatie over binnen is.

De VOORZITTER: De heer Holman doet een beroep om het kort te houden. Ik heb hier iemand op de sprekerslijst staan met tien minuten. Dat is niet de allergrootste partij in deze staten, dus dat lijkt mij eerlijk gezegd rijkelijk veel. Wij zullen het zo meteen wel zien. De heer Veenstra.

De heer KUIPER: Voorzitter, ik had een ordevoorstel gedaan om de heer Swierstra de laatste stand van zaken uit de doeken te laten doen via de mondelinge bijdrage van de heer Swierstra.

De VOORZITTER: Ben ik nu helemaal achterlijk als ik veronderstel dat uw bijdrage in eerste termijn niet wezenlijk veranderd zal worden door datgene wat de heer Swierstra in zijn beantwoording van u in eerste termijn kan mededelen? Het woord is aan de heer Veenstra.

De heer VEENSTRA: Voorzitter, ik ga uit van het voorstel dat voorligt en het besluit dat nu van ons wordt verwacht.

De VOORZITTER: Ter vermindering van elk misverstand, en dan moeten wij dit afsluiten. Er ligt op grond van de laatste informatie geen ander voorstel voor dan het thans voorliggende. Dat voorstel wordt behandeld en daar gaat iedereen vanuit. In de beantwoording zal de heer Swierstra u nog bijpraten over de laatste ontwikkelingen en de opvattingen van het college geven en vervolgens kunnen wij besluitvorming plegen. De heer Veenstra.

De heer VEENSTRA: Geachte voorzitter. Het dossier Zuiderzeelijn is ingewikkeld en dat zal ook nog wel enige tijd zo blijven. Wat is wijsheid, zullen wij maar zeggen? Binnen onze fractie is de discussie over de Zuiderzeelijn nog niet afgerond. Vandaag kunnen wij niet alle ins en outs van deze complexe investering afwegen. Alle benodigde informatie is nog niet voorhanden. Er zijn nog vele haken en ogen. Zo beschouwen wij ook de voorliggende bestuursovereenkomst. Die overeen-

komst is een vervolg op besluitvorming in 2002 en ligt wederom voor ter besluitvorming in het kabinet met betrekking tot de toetreding van Noord-Hollandse partijen. Wij maken een stevig voorbehoud bij het vervolg. De echte afwegingen (standpuntbepalingen) komen nog en wij leggen hierbij een relatie bij wat wij in ons verkiezingsprogramma over de Zuiderzeelijn hebben opgenomen met betrekking tot consultatie van de Drentse bevolking. Na de commissievergadering van 23 juni 2004 zijn er een aantal belangwekkende gebeurtenissen te noemen. Allereerst is er discussie en uitstel onder voorwaarden in Fryslân en uitstel in Flevoland. Ten tweede is er discussie en nog geen ondertekening van de overeenkomst in Den Haag. Wij willen graag van het college weten wat het betekent voor de positie van Drenthe. Wij gaan ervan uit dat wij geen onbekende risico's c.q. kosten voor de kiezen krijgen door de discussies en het uitstel elders en dat eventuele positieve wijzigingen in de overeenkomst voor Friesland ook onverkort voor Drenthe gelden. Op 23 juni 2004 hebben wij in de commissie op onze vragen aan het college een aantal belangrijke antwoorden gekregen die wij als piketpaaltjes willen aanmerken. De in 2002 geformuleerde en vastgestelde vier go/no go-momenten staan ook bij de ondertekening van de voorliggende bestuursovereenkomst nog steeds keihard overeind. Ten tweede worden naast de twee in de bestuursovereenkomst genoemde varianten ook twee overige varianten gewogen en beoordeeld. De PvdA-fractie in de Tweede Kamer heeft de Hanzelijn+ als volwaardige variant opgevoerd. Wij beschouwen op dit moment de magneetzweefbaan niet als onvoorwaardelijke voorkeursvariant op dit moment. Ten derde staat in de brief van de voorzitter van de stuurgroep Zuiderzeelijn dat elk van de go/no go-momenten een herijking vereist of het project nog steeds binnen de afgesproken beleidsmatige, procesmatige en financiële randvoorwaarden past. In de commissie is besproken en ook toegezegd dat als randvoorwaarde wordt toegevoegd de uitkomst van het raadplegen van de bevolking. Wij willen ons de komende periode buigen hoe wij hier in Drenthe een goede kwalitatieve invulling aan willen geven. Dit tegen de achtergrond van de besluitvorming tot nu toe en de nog te maken keuzen in de toekomst. Wij nodigen de overige partijen uit om daarin met ons mee te denken. Het vierde piketpaaltje uit de commissie is dat er een voorbehoud geldt, gemaakt in de Stuurgroep

Zuiderzeelijn, met betrekking tot de financiën. Veiligstelling van het jaarlijks structureel dividend als onderdeel van de provinciale begroting en reservering van een deel van de opbrengst voor overig provinciaal beleid, is ook vorige keer in de commissie door de inspreker aangegeven. Samenvattend leven er nog vele vraagtekens in onze fractie over het vervolg. Wij maken een voorbehoud hoe een en ander zich de komende periode ontwikkelt en hebben voor onszelf een aantal harde piketpaaltjes geplaatst. Alles afwezend staan wij nu voor tekening van de overeenkomst. Wij hebben uitstel overwogen, maar wij denken dat wij tot zelfstandige besluitvorming in Drenthe moeten komen. Het zou strategisch niet juist zijn om nu af te haken. De overeenkomst is een vervolg op besluitvorming in 2002. Wij leggen een relatie met ons verkiezingsprogramma en het is in strategisch opzicht in meerdere opzichten niet juist om nu af te haken. Wij wachten de antwoorden van het college af op onze vragen over de positie van Fryslân.

De heer HOLMAN: Voorzitter, voor ons is dit statenvoorstel in die zin simpel. Er wordt ons de vraag gesteld of wij kunnen instemmen met het financieel kader zoals dat hier nu is neergelegd. Er zit een kleine wijziging of aanvulling in ten opzichte van het verleden. Met dit kader stemmen wij in en er zijn afspraken hoe het verdere verloop van het proces ingericht gaat worden. Dat leidt tot een uitkomst en als die uitkomst er is dan beraden wij ons erop wat wij ervan vinden.

De heer BOSSINA: Voorzitter, voor ons is het verhaal ook duidelijk. Wij hebben hier twee weken geleden tamelijk uitvoerig over gesproken in de commissievergadering en er zijn duidelijke antwoorden gekomen. Dat was een vervolg op wat er twee jaar geleden is besloten en in onze ogen is er weinig nieuws aan toegevoegd, ware het niet dat er sinds twee weken geleden wat kikkers uit de kruiwagen dreigen te springen. De positie van Fryslân, daar is al door de heer Veenstra naar gevraagd. Ik wil er graag antwoord van de gedeputeerde over hebben. Wat betekent het dat Fryslân zo maar kan afhaken op het moment dat het de Friezen goed dunkt? Mogen wij dat dan ook? Dat lijkt mij de consequentie daarvan. Het lijkt ons dat wij door moeten gaan op de marsroute die is uitgezet en zouden het vervelend vinden om met een verdeelde regio verder te moeten in

het traject van de Zuiderzeelijn. De sceptici in Den Haag maak je het dan wel erg gemakkelijk om te proberen de vingers achter die pot met geld te krijgen. Ik denk dat het een verantwoordelijkheid is voor iedereen en niet alleen in deze staten, maar ook van de staten van Fryslân, Drenthe en Flevoland om te zorgen dat dit niet gebeurt. Eenheid in het optreden is een goede zaak en als wij als Noorden als eenheid kunnen optreden is dat beter als wij in de clinch moeten met de staatssecretaris, die eerder wil stoppen met de Langmangelden dan onze bedoeling is. Wij roepen iedereen op om dit te gaan steunen, afhankelijk van de antwoorden van de gedeputeerde, maar ik heb begrepen van de voorzitter dat dit niet zo schokkend kan zijn, want dan was hij wel eerder aan het woord gekomen. De partners in het proces moeten van ons een duidelijk signaal krijgen dat wij voor de Zuiderzeelijn gaan en dat wij ook bereid zijn daar bepaalde consequenties van te aanvaarden. Dat hoeven wij nu niet te doen, want er zijn meerder go/no go-momenten, maar af en toe moet je een late stap vooruit zetten en ik denk dat dit het moment is om de volgende stap te zetten.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik wens u van harte geluk met uw maiden speech. De heer Kuiper.

De heer KUIPER: Dank u wel. De samenwerkingsovereenkomst die voor ons ligt wordt gekenmerkt door een viertal hoofdpunten. Een rijksinvestering van €2,73 miljard, een regionale investering van €1,1 miljard. Wij vragen aan het bedrijfsleven om een eigen investering te doen en daardoor zijn twee alternatieven mogelijk, namelijk de magneetzweefbaan en de hogesnelheidslijn, want daar komt het in feite op neer. Wij hebben een zogenaamde trechterbesluitvorming. De aard van het besluit is zodanig dat dit de realisering van de twee duurste opties dichterbij gaat brengen, waardoor de terugvalopties op de achtergrond gedrukt zullen worden. En ook al vinden wij in Drenthe dat in de latere stappen, de go/no go-momenten, de terugvalopties beter realiseerbaar zijn, dan hebben wij al toestemming gegeven voor die regionale investering. Terugredenerend is dat besluit over de regionale miljoenen sterk bepalend voor het laten doorgaan van de twee duurste opties. Een tegenstander zoals wij zijn van die twee duurste varianten, komt dan in een onmogelijke positie terecht. Het realiseren van de Zuiderzeelijn

kan alleen maar als je voor die samenwerkingsovereenkomst bent en de inhoud van die overeenkomst maakt dat die twee duurste varianten meer kans maken en daarom ligt het meer voor de hand tegen te stemmen. Daardoor kan het realiseren van de Zuiderzeelijn in gevaar komen. In Fryslân en in Flevoland woedt diezelfde discussie en dit heeft geleid tot een opschorting van de besluitvorming daar. Dit wordt nog versterkt door de discussie die in Den Haag wordt gevoerd. De beide terugvalopties moeten volgens de Tweede Kamer als net zo belangrijk worden ingestoken. De situatie die nu is ontstaan is er een van onduidelijkheid. Wij hebben een voorstel om de besluitvorming aan te houden totdat er helderheid is over de rol van de landelijke politiek daarin. Daarom verzoek ik het college het voorstel op dit moment in te trekken en dit te laten behandelen in de vergadering van PS van 22 september 2004 of afhankelijk van de ontwikkelingen in de vergadering van 3 november 2004. Dank u wel, voorzitter.

De heer BAAS: Voorzitter, ik kan heel kort zijn. Het is niet de bedoeling nu een inhoudelijke discussie over de Zuiderzeelijn te voeren. Mijn fractie kan instemmen met de beslispunten genoemd onder 7a tot en met d. Ik veroorloof mij één inhoudelijke opmerking, namelijk dat wij vooral de Friese houding, die toch een barst betekent in de noordelijke samenwerking, buitengewoon betreuren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Sluiter.

De heer SLUITER: Ja, voorzitter, het voorstel waar het om gaat is een actualisering van de samenwerkingsovereenkomst Zuiderzeelijn en al in de commissie van 23 juni 2004 heeft mijn fractie vastgesteld dat de noodzaak tot hernieuwde vaststelling extern is gelegen en dat er wat D66 in Drenthe betreft geen substantieel andere afwijking noodzakelijk is dan in 2002. Toch zitten er verschillen in, waaronder een voor ons belangrijk verschil met de vorige overeenkomst, welk verschil wij overigens als verbetering kwalificeren, en dat is het nu invoegen van een raadpleging van de bevolking en het meewegen van de uitkomsten van die raadpleging bij de besluitvorming over het programma van eisen. D66 acht het van groot belang dat deze democratische inhaalslag met voldoende kwaliteit wordt ingevuld en hierin kan men nauwelijks degelijk genoeg te werk gaan.

Ten opzichte van de zweefbaanvariant blijft de positie van D66 ongewijzigd. Wij wijzen de zweef-trein af en onze bezwaren concentreren zich rond milieu en landschap, rond een twijfelachtige economische meerwaarde en rond de uitzonderlijk dure technologie. Onze voorkeur gaat uit naar de HSL-variant en het spreekt dan ook voor zich dat het principebesluit om voor deze variant nu de maximale cluster Drente-bijdrage van €9 miljoen netto contante waarde vast te stellen, nadrukkelijk onze instemming heeft. Intern zien wij dit als een niet onbelangrijke stap in de richting van de door ons gewenste uitkomst. Voorzitter, onze fractie maakt zich grote zorgen over de houding van Fryslân. Opnieuw kwamen er deze week geluiden uit het Friese die de vraag rechtvaardigen of deze SNN-partner zichzelf zo langzamerhand niet in een isolement manoeuvreert. Met het vertragen van besluitvorming en het zoeken naar mogelijkheden om kosteloos uit te stappen, lijkt Fryslân bewust afstand te nemen van Groningen en Drenthe en daarmee ook van de zo belangrijke eenheid richting kabinet. Voorzitter, wij zijn daar niet blij mee. Enerzijds zien wij in de nieuwe overeenkomst dat Leeuwarden is ingevoegd als hoofdstation en anderzijds zien wij dat de Friese opstelling, en ik leen nu maar even een term van de Friese gedeputeerde Baas, eigengereider is dan een duurzaam partnerschap verdraagt. Voorzitter, samengevat gaat onze fractie akkoord met de nieuwe overeenkomst met inachtneming van de gemaakte opmerkingen en is verheugd over het vastleggen van de €9 miljoen voor de HSL-variant. Wij vinden dat een stap vooruit. Tot slot registreert D66 met spijt dat de noordelijke samenwerking door Friesland beduidend anders wordt vormgegeven dan wij voor het Noorden wenselijk en noodzakelijk achten.

De VOORZITTER: Ten slotte de heer Kloos.

De heer KLOOS: Voorzitter, twee jaar geleden gingen deze staten akkoord met een eerste versie van de bestuursovereenkomst die regelt hoe het Rijk, provincie en gemeenten gezamenlijk zullen omgaan om het gegeven van een snelle Zuiderzeelijn te ontwikkelen tussen Groningen en Schiphol. Om mee aan tafel te mogen zitten, werd verlangd het beschikbaar stellen van een bedrag van €50 miljoen. Ook gemeenten als Assen, Tynaarlo en Noorderveld zouden een financiële bijdrage moeten doen. Wat betreft de bijdragen van deze

drie gemeenten is nog maar de vraag of deze bereid zijn mee te betalen, zeker gezien hun financiële situatie op dit moment, wat de realisten onder hen zich doen afvragen wat de meerwaarde voor de provincie Drenthe en hun drie gemeenten zou kunnen zijn. Voorzitter, in de afgelopen twee jaar is er veel gelobbyd en gepromoot, en wel voor de twee snelle varianten, de HSL en de magneetzweefbaan, die dan ook optimaal in beeld zijn gebracht. De politiek, vertegenwoordigd in een stuurgroep en externe betrokkenen, waarvan de drie Drentse gemeenten en de provincie geen deel hebben uitgemaakt, vragen de staten akkoord te gaan met de beslispunten 7a tot en met 7d. Ondanks dat ons wordt voorgespiegeld dat wij kunnen uitstappen, is hierover geen duidelijkheid. Dit heeft onder anderen de Friese staten doen besluiten om voorlopig geen besluit te nemen dan pas in het najaar als een en ander wel duidelijk is. Ook over de financiering van een en ander zijn er onduidelijkheden. Geadviseerd wordt onze aandelen van Essent en NUON hiervoor te gebruiken. Verkopen betekent dat de gemeenten die met een jaarlijks te ontvangen dividend structurele zaken hebben gefinancierd, wat ook geldt voor de provincie Drenthe, problemen krijgen met hun financieel huishoudboekje. Ook de Friese staten hebben hierover zo hun bedenkingen en willen exact weten wat de consequenties zullen zijn van een en ander. Ook onze staten zouden moeten weten wat nu precies een en ander betekent. Naar aanleiding van het feit dat er geen garantie is voor de opbrengst van de verkoop van de aandelen, kan ook de vraag worden gesteld of het wel juist is dat gemeenten en provincie zich door de verkoop van de aandelen terugtrekken uit Essent en NUON. Wat zullen dan de gevolgen zijn van de volledige privatisering van deze nutsbedrijven? Wij weten uit ondervinding wat de privatisering van onder anderen openbaar vervoer bij de NS ons heeft gebracht. Voorzitter, naast de Zuiderzeelijn heeft het Rijk een alternatief achter de hand, namelijk de Hanzelijn. De Hanzelijn verbindt in de toekomst Lelystad met Zwolle. Daarmee komt het noorden en noordoosten van Nederland in reistijd een stuk dichterbij de Randstad te liggen. De Hanzelijn verkort namelijk de reistijd met de trein aanzienlijk. De nieuwe spoorlijn bevordert ook de economische ontwikkeling van het noorden, noordoosten en de provincie Flevoland en biedt plek aan internationale hoge snelheids- en goederentreinen. Vrijdag 18 juni 2004 heeft de minister van verkeer

en waterstaat een persbijeenkomst gehouden over de verkeer- en vervoersconcessie. De beheer- en vervoersconcessies stonden op de agenda van de ministerraad. Beide concessies zijn door de ministerraad aangenomen. De Tweede Kamer is na afloop van de ministerraad hierover schriftelijk geïnformeerd. De Hanzelijn verbindt dus Lelystad met Zwolle en daarmee komt het noorden en noordoosten van Nederland een stuk dichterbij de Randstad te liggen. Drents Belang heeft alle provinciale statenleden van Fryslân, Groningen en Drenthe een notitie laten toekomen waar zonder een waardeoordeel te hebben uitgesproken over de zweefrein, de andere kant van het gelijk is belicht. Een en ander was toegespitst op de financiële haalbaarheid, de technische uitvoerbaarheid, de structurele kosten en onder anderen het draagvlak onder de burgers, die dit verhaal nu eenmaal moeten betalen. Ik zal het hele verhaal niet over doen en ga ervan uit dat eenieder de moeite heeft genomen deze notitie te lezen en datgene wat voor hem of haar belangrijk is mee te nemen in de besluitvorming vandaag. Wel of geen groen licht voor een financieel ongewis, wat mij betreft is honderd procent zeker dat bij doorgaan van dit project dit de boeken in zal gaan als de tweede Betuwelijn. Dat de zweefrein ons in vijftig minuten van Groningen naar Schiphol zou kunnen brengen, is een stelling die onder het kopje misleiding kan worden geplaatst. Een eventueel gebruiker van de zweefrein moet immers van huis in de buurt van de stad Groningen naar de zweefreinbaan en dat kost hem al zo'n veertig minuten. Zit dan nog eens vijftig minuten in de zweefrein en dan moet je vanaf Amsterdam-Schiphol nog naar je werk rond Amsterdam. Dat kost ook gemiddeld zo'n dertig minuten. Dit is bij elkaar twee uur. Voor de terugreis zou je ook die tijd kwijt zijn.

De VOORZITTER: Over tijd gesproken, hoe lang denkt u nog bezig te zijn?

De heer KLOOS: Ik denk dat ik binnen twee minuten klaar ben voorzitter. Je kunt je de vraag stellen wie er per dag vier uur voor over heeft om naar zijn werk te gaan. Voorzitter, nu ga ik al weer in op de inhoud van mijn notitie. Samenvattend is het feit dat ons niet bekend is of de drie gemeenten een bijdrage zullen doen van enkele miljoenen euro's, ons niet bekend is wat de waarde is van de Essent- en NUON-aandelen, ons niet bekend

is hoe de gemeenten en de provincie hun structurele lasten die nu nog worden gefinancierd met de dividenduitkering in de toekomst gaan financieren, ons niet bekend is wat dit betekent voor de inwoners van de desbetreffende gemeenten en provincie, de bevolking niet in de gelegenheid wordt gesteld een ja of neen uit te spreken, maar enkel over enkele zaken hun zegje mogen doen onder het moment van volksraadpleging, het Rijk op 18 juni 2004 groen licht heeft gegeven voor de Hanzelijn die het Noorden verder zal ontsluiten, reden om aan te voeren dat nu akkoord gaan wel het domste is wat je zou kunnen doen. Drents Belang roept dan ook de staten op nu niet te beslissen en in ieder geval de definitieve besluitvorming uit te stellen tot het einde van het jaar. Dan is er waarschijnlijk meer duidelijkheid en behoeven wij onze burgers voor een groot financieel debacle.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Swierstra.

De heer SWIERSTRA: Goed, voorzitter, ja alle relevante informatie, dus ook die van de heer Kloos, die wij van belang vonden, is meegenomen in het voorstel dat wij u nu hebben gedaan. Daarnaast toevoegend volgen hier, zoals toegezegd, de laatste ontwikkelingen. De Stuurgroep Zuiderzeelijn heeft daar gisteren weer over beraadslaagd, waarbij alle bestuurlijke partners om tafel hebben gezeten. Daar is gebleken dat alle partners op dit moment zeggen van dat wij doorgaan zoals wij dat met elkaar hebben afgesproken. De weg van de bestuursovereenkomst kan dan verder worden afgelopen.

De heer KLOOS: Voorzitter, bij interruptie. Hebt u dan ook de toestemming van de drie gemeenten in deze provincie?

De heer SWIERSTRA: Voorzitter, ik spreek over de regionale partners in de Stuurgroep Zuiderzeelijn. Voorzitter, doorgaan met de procedure betekent het in gang zetten van de informatiemarkten, de raadpleging, het opstellen van het programma van eisen en alles wat daarbij hoort. De provincie Fryslân heeft een aantal problemen, dat moge helder zijn. Ik neem kennis van datgene wat een aantal fracties daarover heeft gezegd en laat ik volstaan met aan te geven dat ik uw zorgen nadrukkelijk bij de Friese collega's onder de aan-

dacht zal brengen. De provincie Fryslân heeft nog een aantal vragen, onder anderen vanwege het feit dat de Friese juristen van oordeel zijn dat de wijze waarop de zekerstelling van dividend en vergelijkbare voorwaarden zoals die ook in Drenthe zijn gesteld, niet voldoende zouden zijn geregeld en afgedekt in de bestuursovereenkomst. Alle andere partners denken daar op dit moment anders over. Daar vindt nog een nadere toets op plaats en mocht het zo zijn dat er op dat punt nog een aanvulling komt, wat zou kunnen in een sideletter of iets dergelijks, dan spreekt het voor zich dat die ook gelden voor de provincie Drenthe en eventuele andere partners. Ook voor andere zaken die mogelijk de komende tijd voordat de definitieve handtekeningen worden gezet relevant zijn voor de positie van Drenthe, in het voordeel of het nadeel, spreekt voor zich dat niet eerder de definitieve handtekening wordt gezet dan dat die zaken zijn meegenomen. Ik kan de heer Veenstra nogmaals bevestigen dat de go/no go-momenten, zoals wij die met elkaar hebben afgesproken en zoals die in de conceptbestuurs-overeenkomst staan, volledig zullen worden meegenomen. Dat is ook gisteren in de stuurgroep nog eens bevestigd. Gisteren bleek ook in de stuurgroep de positie van Den Haag. Helder moet zijn dat de minister op dit moment mogelijk de handtekening nog niet kan zetten in afwachting van de afronding van de bespreking met de kamer over de tijdelijke commissie infrastructuur, de commissie-Duivesteijn. De gevolgen daarvan zullen naar het zich op dit moment laat aanzien geen effect hebben op de positie van de regionale partners. Het zou bijvoorbeeld kunnen betekenen dat de Tweede Kamer hetzelfde recht dat de staten hebben bij een aantal go/no go-momenten zo willen claimen ten opzichte van de minister. Wel, dat verandert als zodanig niets aan onze positie en zeker niet aan die van de staten. Ook het kabinet en de meerderheid van de fracties in de Tweede Kamer zeggen dat er in ieder geval op dit moment moet worden gestart met de procedure zoals die nu is afgesproken. Complicatie daarbij is dat een aantal van de afspraken in de bestuurs-overeenkomst staan en zolang die niet getekend is zou die niet kunnen starten. Nou, dan bijt je jezelf in de staart en vandaar dat op dit moment wordt gekeken of dat misschien ook moet worden gedicht door van start te gaan door opnieuw een onderhandelaarsakkoord, zeg maar een nadere afspraak tussen de verantwoordelijke colleges

over die elementen in de bestuursovereenkomst. Dan kan ik verder nog melden dat de provincie Groningen vanmorgen ook akkoord is gegaan. De discussie over terugvalvarianten hebben wij denk ik genoegzaam in de commissie gevoerd en de twee snelste varianten worden nu uitgevraagd om, als wij tenminste zover komen dat het programma van eisen wordt vastgesteld met alle no-go's die daar in zitten, te kunnen vaststellen of die in de markt haalbaar zijn. Als zij dat zijn, worden ze meegenomen in de milieueffectrapportage (MER). Als zij dat niet zijn, dan is dat helemaal niet nodig. In de uiteindelijke afweging zijn de Hanzelijn+ en de Intercityvariant volledig evenwaardig ten opzichte van de snelste varianten. De opmerking van de heer Kuiper dat het een dan in het voordeel is van het ander onderschrijf ik niet. Er zijn dus verder op dit moment voor wat betreft de Drentse staten eigenlijk geen nieuwe afwegingen aan de orde en ik denk dat ik mij namens het college graag kan aansluiten bij diegenen die hebben gezegd dat als er geen nieuwe afwegingen zijn, de provincie Drenthe dan consequent moet zijn en uit strategische overwegingen zeker niet moet bijdragen aan een verdere vertraging van het proces, want pas als het proces goed op gang komt kunnen wij toekomen aan de echte vragen of het het één of het ander moet worden en of het programma van eisen er zus of zo uit moet zien. Voorzitter, daar wilde ik het bij laten.

De VOORZITTER: Dank u wel. Nog een tweede termijn.

TWEEDE TERMIJN

De heer KLOOS: Ik heb een directe vraag aan de heer Swierstra. Voor mij is het niet duidelijk, ervan uitgaande dat deze staten haar ja geven. Groningen heeft het al gedaan. De derde partner, Fryslân, wacht tot het einde van het jaar. Dat wil in mijn optiek zeggen dat de stuurgroep nog niets kan omdat nog niet duidelijk is wat de Friezen doen. Stel je voor dat de Friezen op het einde van het jaar zeggen dat zij er helemaal mee stoppen, kijkend naar de Hanzelijn die voor Drenthe ook een betere manier is, dan kunt u met de handtekening die wij vandaag zetten helemaal niets.

De heer SWIERSTRA: De handtekening waartoe de staten van Drenthe het college nu zullen machtigen, betekent dat daarmee een helder signaal

wordt gegeven aan de andere partners en dat wij met elkaar gaan voor het in gang zetten van het proces en dat daarmee ook de regio dat signaal geeft naar het Haagse toe. Het moment waarop de Friese partners op dat punt zullen besluiten zal naar mijn verwachting zeker niet pas het einde van het jaar zijn, maar dat is op dit moment aan de Friezen. In de tussentijd gaan wij inderdaad met dat heldere signaal vanuit die andere partners aan de slag om met instemming van Friesland met de raadpleging, het uitbouwen van het programma van eisen en dergelijke door te gaan. Daarmee is het ja zeggen van de staten van Drenthe een buitengewoon waardevol signaal in de richting van niet alleen de regionale maar zeker ook van de Haagse partners.

De heer KLOOS: Nog even een aanvullende vraag hierop. In het hele verhaal zitten ook nog een paar gemeenten. Zoals ik het uit de stukken heb kunnen ventileren is in ieder geval Assen positief ten aanzien van meewerking, maar Noordenveld en Tynaarlo hebben het op dit moment zelfs nog niet eens op de rol willen zetten. Betalen wij als provincie dan ook voor deze drie gemeenten?

De heer SWIERSTRA: Ja, voorzitter, op al die vragen heb ik in de commissie meermalen antwoord gegeven.

De heer KLOOS: U weet dat ik niet in de commissie ben toegelaten, dus dan kan ik niet meedoen aan het debat dat daar plaatsvindt.

De heer SWIERSTRA: De fractie van Drents Belang heeft via de regeling die de staten daarvoor hebben vastgesteld zijn inbreng gehad.

De VOORZITTER: Ik stel voor de discussie te sluiten. Zijn er nog anderen die in tweede termijn een vraag willen stellen?

De heer KUIPER: Een hele korte opmerking, juist om het signaal af te geven dat dit beslismoment niet alleen procesmatig is maar ook gaat over de bereidheid tot een regionale investering, zijn wij tegen dit voorstel.

De VOORZITTER: Met inachtneming van deze door GroenLinks gemaakte kanttekening en met inachtneming van het standpunt van Drents

Belang, concludeer ik instemming met dit statenstuk.

3. Voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 3 mei 2004, kenmerk 17/6.20/2004004241, Uitvoeringskader toeristisch-recreatieve projectontwikkeling Drenthe 2004-2007

(statenstuk 2004-132)

met het hierop betrekking hebbende verslag van de Statencommissie BFE van 16 juni 2004.

De VOORZITTER: Het woord is aan mijn vicevoorzitter, de heer Looman.

De heer LOOMAN: Ik ben hier niet in de hoedanigheid van vicevoorzitter. Met de brief van 28 juni 2004 is het college goed tegemoetgekomen aan de discussie in de commissie en ook aan de behandeling van dit onderwerp bij de algemene beschouwingen. Een puntje is blijven liggen en dat is toch dat wij de les van het Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme (NNBT) goed moeten leren en dit proces naar de toekomst toe goed moeten monitoren. Daar hebben wij een aantal instrumenten voor nodig, maar mijn ook op dit dossier goede collega, de heer Bomhof, heeft daar een amendement op voorbereid en als hij dat straks voorleest zullen wij dat steunen.

De heer HOLMAN: Nou, ik zal ongeveer dezelfde woorden zeggen als de heer Looman. Het college heeft goed begrepen wat de intentie was. Dat is goed neergeschreven en ik sluit mij erbij aan.

De VOORZITTER: De heer Bomhof leest zijn amendement voor.

De heer BOMHOF: Voorzitter, u vraagt het zo vriendelijk, laat ik er nou eens op ingaan. De VVD-fractie heeft wel een aantal bezwaren tegen de opzet zoals het nu is. Uiteindelijk kunnen wij er toch mee leven, mits het amendement en de voorstellen die eraan worden gekoppeld ook zullen worden uitgewerkt in de praktijk. Ik lees het amendement voor.

Amendement HH

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op woensdag 7 juli 2004, ter behandeling van bovenvermeld statenstuk en het aangepaste uitvoeringskader dat bij brief van 18 juni 2004 is toegezonden aan provinciale staten;

besluiten:

- *ten eerste op bijlage 1 van het aangepaste uitvoeringskader op pagina 2, na het vijfde aandachtsstreepje, een zesde en zevende aandachtsstreepje toe te voegen met als tekst: "Voor 1 december 2004 worden er overgelegd: de jaarrekening 2003, de meerjarenbegroting 2004 tot 2007, het bedrijfsplan inzake de inrichting van de administratieve organisatie en een marketing- en promotieplan 2004-2007. Voor 1 april 2005, voor 1 april 2006 en 1 april 2007 worden overgelegd de jaarrekening over het voorgaande jaar en een overzicht van de behaalde resultaten op basis van het jaarlijkse werkplan en het marketing- en promotieplan";*
- *als tweede aan het gewijzigde ontwerpbesluit toe te voegen een lid V met de tekst: "Aan de subsidiebeschikking minimaal de voorwaarden te verbinden die staan op bijlage I van het aangepaste uitvoeringskader", bladzijde 2 achter het derde, vierde en vijfde aandachtsstreepje evenals achter het zesde en zevende aandachtsstreepje die ik net zo-even heb opgesomd.*

Nog even iets kort over de toelichting. De brief van 28 juni 2004 over het aangepaste uitvoeringskader noemt alleen de financiële scheiding tussen beide stichtingen, een jaarlijks goed te keuren werkplan en een evaluatie in 2006 als laatste jaar van incidentele subsidie. Daarnaast is er tot 2007 nodig om te weten hoe beide stichtingen er financieel voorstaan, hoe de administratieve organisatie wordt ingericht en of er prestaties zijn geleverd. Ik heb inmiddels gezien dat er van de kant van het college een persbericht is verschenen van 6 juli 2004. Dat is mij pas heden geworden en er wordt gesproken over een ondernemingsplan en jaarplan 2005, zonder dat mij goed duidelijk is wat daaronder wordt verstaan en een promotie- en marketingplan voor 2005. Dat betekent dat een

deel van wat ik nu voorstel in de besluitvorming ook inmiddels wel door het college zal zijn opgepakt en dat het ook deels misschien wel sinds gisteren zal zijn ingehaald, maar het is denk ik helder voor het college om duidelijk te maken wat deze staten eigenlijk willen en deze staten die dit amendement statenbreed hebben ondersteund zijn daarmee ook van mening dat die beide voorwaarden zoals net door mij opgenoemd niet teveel zijn gevraagd. Het zou eigenlijk ook heel normaal zijn als een bedrijfsvoering zo sterk afhankelijk is van de provinciale gelden. Ik wil u graag dit amendement overhandigen, voorzitter.

De VOORZITTER: Dit amendement wordt in zeer ruime mate ondersteund en maakt daarom deel uit van de besluitvorming.

De heer LANGENKAMP: Ja, voorzitter, wij hechten er ondanks uw grote haast toch aan om dit onderdeel goed en zorgvuldig te proberen te behandelen. Het herziene besluit begint met de constatering dat het organiserend vermogen van de sector op dit moment onvoldoende is om zo te kunnen werken. GroenLinks vindt dat nogal arrogant klinken en wil daar ook afstand van nemen. In het NNBT-tijdperk is veel verkeerd gegaan omdat de politiek dacht het wel te kunnen regelen en als nu weer iets bedacht wordt zonder draagvlak vanuit de sector, dan denken wij dat het weer gaat mislukken. Het afstandelijke beleid van het college tot nu toe, om het zo eens te noemen, vonden wij verstandig. Een meerderheid in de staten schijnt het anders te willen en onder grote tijdsdruk wordt nu deze ommezwaai gemaakt. Wij hebben het amendement van de VVD onderschreven omdat daar ook uit blijkt dat er eigenlijk nog ongelofelijk veel moet gebeuren en dat er nu een besluit wordt genomen waar nog veel vraagtekens en voetangels en klemmen onder zitten.

De heer HOLMAN: Dit verhaal heb ik ook in de commissie gehoord, maar is het niet gewoon dat er nu iets voorligt en er een plan moet komen dat beoordeeld zal worden? Kunt u niet gewoon afwachten hoe de sector dit gaat oppakken? U schetst nu een scenario, gelijk aan uw verhaal in de commissie, dat het niks wordt. Geef het nu eerst een kans.

De heer LANGENKAMP: Ik heb niet gezegd dat het niets wordt.

De heer HOLMAN: U hebt het niet gezegd, maar het klinkt wel zo.

De heer LANGENKAMP: Ik vind het schandalig zo als de sector in de hoek wordt gezet door te zeggen dat het organiserende vermogen onvoldoende is. Als wij zo vanuit de politiek kijken naar de sector dan denk ik dat het op precies dezelfde manier verkeerd gaat. Dat is de reden waarom ik het amendement van de VVD ook heb ondersteund. Ik weet ook dat de heer Bomhof van de VVD zeer kritisch is over dit verhaal en dat geldt voor meerdere partijen. Toch doen wij het onder tijdsdruk en dat is de verkeerde manier, want zo krijgen wij geen draagvlak bij de sector. Onder tijdsdruk kun je van alles en nog wat regelen. Wij hebben getracht bij de RECRON te kijken wat zij hiervan vinden. Zij hebben zeer veel vraagtekens en die moeten allemaal kennelijk nog worden besproken. De interne afstemming van dit stuk in het POP verbaast mij ook, want er staat een prachtig mooi zinnetje dat wij de nieuwe kans, namelijk toerisme, als speerpunt gaan brengen. Wij hebben vanmorgen vastgesteld en dat staat er ook met grote letters dat het jaren geleden geprobeerd is en nooit heeft geleid tot enige belangstelling, laat staan enige activiteit. Vandaar dat het een paar jaar geleden dus al geschrapt is en dat gaan wij nu weer opvoeren. De inconsequenties binnen ons huis zijn al groot, laat staan binnen de sector. Het zal u duidelijk zijn dat wij grote problemen hebben met dit verhaal.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Schaap. Het onderhavige amendement is nog niet verspreid. Ik neem aan dat de heer Schaap daar alleszins kennis van draagt. Misschien kan hij in zijn beantwoording rekening houden met het feit dat ik in de snelheid heb geconstateerd dat het amendement zo'n beetje door iedere fractie wordt ondersteund.

De heer SCHAAP: Dat laatste is altijd een belangrijk gegeven voorzitter. Voorzitter, veel vragen zijn er niet echt overgebleven. Ik wil toch even reageren op wat de heer Langenkamp zegt over de arrogante houding en het gebrek aan organiserend vermogen van de sector. Daar begrijp ik helemaal niets van want het organiserend vermogen van de recreatiesector is echt een van de grootste punten die er zijn. Dat is geen arrogante houding, geen miskennis of een negatieve kwali-

ficatie, maar dat is gewoon een constatering en dat ziet men zelf ook. Als u vreest dat dit zinnetje het draagvlak bij de sector zal schaden, dan kan ik u melden dat datgene wat de staten hebben gedaan in de laatste statencommissievergaderingen het draagvlak voor het provinciaal beleid op dit punt aanmerkelijk hebben vergroot. Dat is wat ik te horen heb gekregen. In de richting van de heer Bomhof is het waar dat het college gisteren, in verband met de vakantieperiode die aanstaande is en het feit dat een aantal collegevergaderingen zullen vervallen, een besluit heeft genomen over hoe wij nu verder gaan met die twee organisaties. Dat is in lijn met wat hier staat en dat is uiteraard onder voorbehoud dat u vandaag eerst moet instemmen. Wij kunnen dan onmiddellijk handelen en datgene wat u in uw amendement heeft opgenomen staat ook in grote lijnen in het besluit van het college. U voegt daar één element aan toe en dat zijn de jaarrekeningen en de begrotingen. Ik kan mij voorstellen dat u en wij daar per definitie belang bij hebben om dat te zien. Ik maak er één nuancerende opmerking bij. U weet dat het college een andere inzet heeft genomen in het afgelopen jaar, namelijk programmatisch werken en afrekenen op prestaties. Als wij nu de indruk weer gaan wekken om met twee organisaties, te weten de VVV en de promotieclub, de budgetinstellingen te gaan bezien, dan denk ik dat wij de verkeerde weg opgaan. Dat neemt niet weg dat het van belang is dat je bij deze situatie ook inzicht krijgt in de financiële toestand van deze beide organisaties. Dus als ik u kan toezeggen dat wij in die lijn zullen handelen, zie ik niet direct de noodzaak het als amendement op te nemen, maar als u dat met elkaar wilt verzet zich dat op geen enkele wijze met datgene wat het college zelf ook van mening is.

De heer BOMHOF: Ik zou van de letterlijke tekst van het amendement willen uitgaan, want waar u in het persbericht nog rept over het omgevingsplan en jaarplan kan ik niet goed duiden wat daar achter zit, omdat soms ook in een eigen stuk over een werkplan wordt gesproken en dat is weer iets anders. Dan moet u maar eens even kijken welke elementen worden ingeschoven in het omgevingsplan of jaarplan, dat dan samenvalt met de termen zoals de staten die hebben uitgedrukt in dit amendement.

De heer SCHAAP: Ik denk niet dat wij daar nu een ingewikkelde discussie over moeten voeren. Ik denk dat wat u met uw amendement wilt, goed past in de lijn van dat wat het college wil. Wij zullen uiteraard heel goed kijken naar de financiële toestand bij die beide stichtingen. Dat mag helder zijn. Wij willen dat het komende half jaar een goed ondernemingsplan wordt gemaakt, want dan kun je echt met elkaar afspreken dat dit het doel is van onze stichting. Het moet helder worden wat de VVV en de winkels op dit punt gaan doen. Dat laatste moet helder worden en daar heeft men middelen voor nodig om dit op papier te krijgen en daar is dit voor bedoeld. Dat wij de vinger aan de pols willen houden, daar waar het gaat om de financiën, moge volstrekt helder zijn. Daar kan ik het bij laten, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik ben zo vrij te veronderstellen dat er behoefte is aan een tweede termijn. Ik heb het amendement nu ook gekregen en het gaat om het amendement HH. Ik hoop het denk ik niet in stemming te brengen. Wie is er tegen? Ik zie geen vinger, dus dat betekent dat het amendement unaniem is aanvaard en daarmee wordt ook het desbetreffende statenstuk nummer 132 bevestigd.

4. Voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 10 mei 2004, kenmerk 15/6.20/2004003610, Regiovisie Groningen-Assen

(statenstuk 2004-134)

met het hierop betrekking hebbende verslag van de Statencommissie RIM van 14 juni 2004.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Olij.

De heer OLIJ: Geachte voorzitter, de fractie van de PvdA heeft in de vergadering van de Statencommissie RIM op 14 juni 2004 aangegeven in te stemmen met de Regiovisie Groningen-Assen. Vooral de extra aandacht voor groene ontwikkeling naast de intentie om te investeren in rood en blauw, spreekt ons aan. Het college van gedeputeerde staten heeft in deze commissievergadering gesteld het met ons eens te zijn dat de vrijwillige samenwerking van de partners in de regio niet vrijblijvend kan zijn. Een van de instrumenten om de uitvoering van de regiovisie overeind te houden

hebben wij vandaag met elkaar vastgesteld, namelijk het POP. Wij gaan ervan uit met het POP Instrumenten in handen te hebben om ook de locaties van woningbouw en het aantal te bouwen woningen te kunnen sturen, dan wel bij te sturen. Wij zullen op dit punt scherp blijven, ook in onze wens om voldoende aantallen goedkope woningen te bouwen. Hierbij betrekken wij ook de locaties en de inrichting van bedrijfsterreinen. Het mag naar onze mening niet zo zijn dat lokale terreinen een regionale invulling krijgen. Dat is strijdig met het gezamenlijke regionale belang dat de partners van de regiovisie hebben. Gedeputeerde Swierstra heeft in de commissievergadering de mogelijkheid van arbitrage op de achtergrond genoemd, om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan. Mag ik dat als volgt uitleggen? Gemeenten die iets willen, doen of al hebben gedaan en dat iets is niet helemaal in lijn met het POP, komen het college en de staten bij het beoordelen van onder meer hun bestemmingsplannen vroeg of laat tegen. U hoort het goed, want de ondertoon van deze stelling klinkt een beetje dreigend. De fractie van de PvdA staat achter Kolibri als rugengraat van de regiovisie. Struikelblok kunnen de rijksfinanciën zijn. Het college voert op dit punt besprekingen met het Rijk. Is hierover al iets te melden, zo is de vraag. Tot zover in eerste termijn, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik wens u van harte geluk met uw maiden speech. De heer Peters.

De heer PETERS: Voorzitter, wij stemmen in met het stuk en hebben waardering voor de zorgvuldige besluitvorming die eind vorig jaar al is ingezet. Er moet aandacht zijn voor het draagvlak onder bestuurders, met name raadsleden van de betrokken gemeenten. Je ziet dat de regiovisie eigenlijk heel ingewikkeld aan het worden is en dat mensen daardoor wat afstand nemen. Zoals ik ook in de commissievergadering heb gevraagd dient er een stevige communicatie-inzet op dat punt te komen. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Haikens.

De heer HAIKENS: Dank u wel, voorzitter. Ik hoef de commissievergadering niet meer opnieuw te doen en daar hebben wij ons in zeer positieve zin uitgelaten over deze notitie, die een heel duidelijk-

ke opwaardering heeft ten opzichte van eerdere versies en daar zijn wij zeer positief over. Hebben wij dan helemaal niets, voorzitter? Jawel, wij hebben de commissie ook gemeld dat de ontwikkeling van het hoogwaardige openbaar vervoer, met name Kolibri, en daarin natuurlijk de exploitatieopzet en een eventuele terugvaloptie ontbreken en daar ligt toch een zorgpunt. Ten opzichte van dat zorgpunt zou ik graag willen dat daar in de toekomst meer aandacht voor wordt gevraagd en meer verduidelijking wordt aangegeven. Wellicht kan de gedeputeerde dat op dit moment ook doen, zodat wij weten hoe wij daar nu en in de toekomst mee omgaan.

De VOORZITTER: De heer Langenkamp.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter, het woordje visie is nog niet terug op dit statenstuk. Ik hoop wel dat de visie die hierachter zit, namelijk samenwerken en samen afstemmen van zaken, overeind blijft en vooral openbaar vervoer als sturend en ordenend principe. Dan komen wij uiteraard terecht bij het Kolibri-verhaal, waarbij de financiën vanuit het Rijk een probleem zijn. Kan de heer Swierstra daar nog iets over zeggen? Daarnaast is GroenLinks wel blij met de woorden die nu gelukkig steeds meer richting de groene ruimte gaan. Graag ziet GroenLinks ook de financiële vertaling daarvan en daaraan gekoppeld de vraag wanneer het landschapsonwikkelingsplan of regiopark komt en hoe dat gefinancierd gaat worden. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Kloos.

De heer KLOOS: Ik kan hele verhalen over de regiovisie houden, maar wat wel vast staat is dat er kansen liggen, maar ook gevaren. Allereerst lijkt het erop dat de Langman-gelden anno 2006 zullen worden beëindigd door het Rijk oftewel drastisch zullen worden verminderd. Hierdoor zal onder anderen Kolibri, dat 80% van de Langman-gelden opslokt, financieel wankel komen te staan. Zowel de provincie als de gemeenten in Noord-Drenthe zullen dan verschillende miljoenen moeten gaan ophoesten. Mochten de Langman-gelden stop worden gezet, dan lijkt het ons raadzaam een en ander opnieuw tegen het licht te houden wat financieel wel en niet kan. Voor ons is niet duidelijk wat de financiële offers dan zijn die wij moeten brengen en wat er voor Drenthe aan

meerwaardes aanwezig zijn om flink in de buidel te moeten graaien. Ook hierover zouden wij veel meer duidelijkheid willen hebben om niet voor verrassingen te komen te staan. Drents Belang ziet momenteel geen gronden om positief mee te gaan met het college.

De VOORZITTER: De heer Swierstra.

De heer SWIERSTRA: Voorzitter, het kan kort wat dat betreft. Het POP heeft inderdaad het kader aangegeven waarbinnen deze regiovisie zoals die er nu ligt past. Het POP is daarmee voor ons ook weer richtsnoer bij de uitvoering van die regiovisie als het gaat om woningbouwaantallen en al dat soort zaken. Dat is voor ons daarmee natuurlijk een helder toetsingscriterium. Komen de gemeenten de provincie tegen? Nou, ik bedenk mij wel drie keer om dat soort termen te gebruiken, want ik heb het ooit ergens in een breder verband gedaan en kreeg toen een hoop lawaai over mij heen, want dat zou een dreigement zijn. Nou, dat is het zeker niet. Wat wij vooral willen dat is in partnership met de gemeenten de regiovisie tot een goed eind te brengen en daar zitten ingewikkelde vragen in. Het kan zijn dat een gemeente op enig moment vanuit zijn eigen positie een iets ander belang heeft dan een andere gemeente. Wanneer dat niet goed is in te passen in de totaalopgave in de regiovisie en dus ook schadelijk zou zijn voor de verantwoordelijkheden van anderen dan moet er een instrument zijn om dan met elkaar om tafel te gaan. Dan kom je inderdaad terecht bij vormen van arbitrage, al dan niet via het bestuur van de regiovisie, de stuurgroep, het dagelijks bestuur etcetera en dan zul je op enig moment ergens een keer een besluit moeten nemen. Maar dat is echt iets anders dan dat je elkaar nog wel een keer tegen komt. De bedoeling is vooral om het procesmatig te regelen en te zorgen dat gemeenten en provincies het met elkaar eens worden over een gezamenlijke visie, en die ligt hier nu. Onderdeel daarvan is het Kolibri-project. Daar zitten ook voor ons natuurlijk nog een aantal vragen in. De andere uitwerking zal het heldere licht moeten geven op de definitieve exploitatie en die is afhankelijk van de wijze waarop wij het Rijk al dan niet in gedeelten meekrijgen. Wij zullen om stappen verder te komen, al naar gelang de vorderingen, de tering naar de nering moeten zetten. Helder moet zijn dat de visie, die wordt neergelegd in het regiovisieverhaal en de

plannen voor Kolibri als ruggengraat van de hele regiovisie, de dragende kernvoorwaarde blijft voor alle activiteiten. Als wij de tering naar de nering moeten zetten, dan zullen wij dat inpassen binnen de hoofduitgangspunten van de regiovisie. Dat betekent ook dat er veel draagvlak nodig is en daar is meermalen in verschillende gremia over gesproken. Wij hebben er de laatste tijd ook al veel meer aan gedaan, dus ik heb het gevoel dat het wat dat betreft al behoorlijk opschiet, maar wij zullen er heel hard aan moeten blijven werken en moeten blijven communiceren met niet alleen de raadsleden, maar ook met de maatschappelijke organisaties en de meer particuliere belangen in het geheel. Om dat op een goede manier te doen is een van de elementen uit de regiovisie, namelijk de landschappelijke inpassing, een hele belangrijke en vandaar het voorstel om te komen tot een soort van regiopark. Ik kan u daar op dit moment nog niet zo heel veel over zeggen omdat dat een ambitie is die in de ontwerpgegevens verder zijn uitvoering nog zal moeten krijgen. De planvorming daarvoor en het hele proces verkeert nu in een startfase. Ik kan u zeggen dat collega Edelenbosch daarin een trekkende rol zal vervullen en dat betekent dat het Drentse belang - Noord-Drenthe heeft daarbij natuurlijk het grootste belang - daarmee ook voor deze provincie goed is vertegenwoordigd. De financiën die daarvoor beschikbaar zijn worden gevormd door enige middelen die daarvoor in de begroting zijn ingeruimd, maar dat zal natuurlijk heel erg afhangen van de uitwerking van de plannen, omdat daarin natuurlijk ook individuele belangen van gemeenten, particulieren of waterschappen in de financiering een rol zullen moeten spelen. Het is heel moeilijk om daar nu al een verhaal over te geven.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter, nog even ter interruptie. De vraag is of het straks een landschapsontwikkelingsplan voor het gehele gebied is, of dat het kleine deeltjes worden.

De heer SWIERSTRA: Nou, kijk de gehele regiovisie is eigenlijk één groot landschapsontwikkelingsplan, omdat de mal-/contramalgedachte daar leidend is in de afspraken over woningbouw, over bedrijventerreinen, over de inrichting van de infrastructuur en al dat soort zaken. Meer specifiek zullen gemeenten binnen het kader van de regiovisie, maar ook binnen het kader van ons omgevingsplan dat zojuist is vastgesteld, die land-

schappelijke inpassing moeten plegen. Dat zal ook een ad-hockarakter kunnen hebben. Daarnaast komt er in een deel van het gebied, namelijk dat regiopark, een bijzondere opgave om in samenhang een aantal van dat soort problemen bijeen te brengen. Dat betekent niet dat daarmee over het hele gebied ook nog eens een keer weer een soort tweede POP wordt opgetuigd op landschappelijk gebied. U moet het wat dat betreft in samenhang zien. Voorzitter, tot slot de financiële offers die de heer Kloos heeft genoemd. Ik zou willen zeggen dat het niet om financiële offers gaat, maar het gaat om de rendementen die wij met elkaar willen bereiken en het rendement zal zijn dat wij een sociaal-economisch goed ontwikkelde regio door middel van een nationaal netwerk Groningen-Assen krijgen. Dat gebeurt in samenhang met een goede en evenwichtige afweging van het landschap en een goede ruimtelijke, groene en milieukundige inpassing. Dat moet gaan met een goed openbaar vervoer en al die elementen meer. Die betekenen dat dat het rendement is en als dat een paar centen kost, dan is het dat waard, want anders spreek je niet van rendement.

De VOORZITTER: Mag ik concluderen tot instemming met dit statenstuk? Dat is het geval.

5. Voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 17 mei 2004, kenmerk 20/6.10/2004005063, Gemeenschappelijke regeling OV-bureau

(statenstuk 2004-137)

met het hierop betrekking hebbende verslag van de Statencommissie RIM van 14 juni 2004.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer Peters.

De heer PETERS: Ja, voorzitter, wij stemmen in met dit stuk. Het punt wat er in de commissie is genoemd over terugkoppeling is inmiddels achterhaald door de brief van het college van 30 juni 2004, waarvoor onze hartelijke dank.

De heer LANGENKAMP: Wij stemmen in met het stuk, voorzitter. Dat hoort u het liefst.

De VOORZITTER: De heer Slagter.

De heer SLAGTER: Ik zal ook zo kort mogelijk zijn voorzitter. De PvdA kent een hoge prioriteit toe aan het goed functioneren van het openbaar vervoer en op deelgebieden zijn er echter nog steeds knelpunten te constateren. De PvdA heeft steeds naar voren gebracht positief mee te willen werken aan werkbare oplossingen. Om de daad bij het woord te voegen, hebben wij een deskundig bureau DHV in de arm genomen om samen met allerlei participanten uit de OV-wereld te zoeken naar oplossingen en nieuwe beleidsideeën. In het najaar hopen wij dit traject te kunnen afronden. Terug naar het voorstel: de PvdA is voorstander van een OV-autoriteit. Voor ons hoeft het nog niet direct in een formele regeling te worden gestopt. Liever hadden wij een overbruggingsperiode in de vorm van een projectorganisatie afgesproken. In die periode was er dan gelegenheid geweest om te kijken of deze aanpak ook de beste resultaten op zou leveren. Binnen de gemeenschappelijke regeling is er minder flexibiliteit om nog echt een andere aanpak te kiezen. In de commissievergadering was echter heel duidelijk dat een meerderheid van de staten vindt dat de gemeenschappelijke regeling zoals die nu wordt voorgesteld, door kan gaan. Blijft over het regelen van toezicht door de staten. De heer Peters refereerde er even aan, maar mijn vraag was op dit punt of in de aanvangsfase twee keer per jaar een voortgangsrapportage voor kan komen te liggen die wij in de Statencommissie RIM dan op de agenda kunnen zetten.

De heer SWIERSTRA: Ja, voorzitter, dat kan wat mij betreft nog korter als de heer Slagter van de PvdA nog een aantal opmerkingen maakt. Het moge helder zijn dat je je uiteindelijk met een gemeenschappelijke regeling vastlegt op de manier waarop je je gemeenschappelijke activiteiten uiteindelijk organiseert, maar het college is van oordeel dat dat de enige manier is om - om financieel-technische redenen - de budgetten bij elkaar te kunnen voeren, en dan ook daadwerkelijk die sturing te geven die nodig is. Daar is wat ons betreft inderdaad geen ontkomen aan. Betekent dat dat er verder geen ruimte meer is voor de staten? Jawel, de uiteindelijke uitwerking van de regeling krijgt u in de volle omvang ter tafel, dus daar kunnen de opmerkingen van wat de positie is van de staten in die discussie een plek krijgen. Het spreekt voor zich dat in de uitvoering van datgene wat het OV-bureau gaat doen, er regelmatige

terugkoppeling naar de staten zal worden gepleegd. Ten aanzien van die terugkoppeling in het bijzonder, zullen, zodra dat nodig is, de staten op de hoogte worden gesteld van de vorderingen. Dat zal in een aantal gevallen vooral zijn aan de hand van concrete aangelegenheden in Drenthe. Op het moment dat een aanbesteding in Drenthe aan de orde is, dan spreekt voor zich dat de staten daarvan op de hoogte worden gesteld als daar iets mee is, of als er resultaten zijn. Naar de inhoud gesproken komen de staten dus volledig aan hun trekken. Voor wat betreft een evaluatie of voortgangsrapportage, zijn er in de praktijk op verschillende momenten in het jaar mogelijkheden voor. Ik heb zoals toegezegd daarover met mijn collega's gesproken en op basis daarvan is u een en ander ter kennis gebracht. Wij menen dat de staten op die manier royaal bediend worden. Een meer volledige evaluatie lijkt ons op zijn plek op het moment dat gestart wordt met de voorbereiding van de volgende GGD-concessie. Dat betekent dat over een jaar of twee daarover met de staten gesproken zal worden, want dan komen er veel meer elementen aan de orde. Het spreekt nogmaals voor zich dat op alle momenten waarop een aanbesteding zijn beslag krijgt, bijvoorbeeld al bij het programma van eisen, de staten daarover worden geïnformeerd. Zo zijn de staten zojuist geïnformeerd over de aanbesteding Zuidoost. Wanneer u dat aanleiding geeft om te vragen hoe dit nu precies zit dan zijn dat de terugkoppelmomenten, ook ten aanzien van de manier waarop het OV-bureau daarmee om is gegaan. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik concludeer dat er instemming is met dit statenstuk met betrekking tot het OV-bureau.

6. Voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 12 mei 2004, kenmerk 20/6.15/2004005085, Woonzorgprojecten

(statenstuk 2004-136)

met het hierop betrekking hebbende verslag van de Statencommissie CW van 16 juni 2004.

De VOORZITTER: Ik concludeer dat er instemming is met dit statenstuk.

7. Voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 27 mei 2004, kenmerk 21/6.5/2004005354, Masterplan Veenhuizen

(statenstuk 2004-141)

met het hierop betrekking hebbende verslag van de Statencommissie BFE van 16 juni 2004.

De VOORZITTER: De heer Langenkamp.

De heer LANGENKAMP: Dank u wel, voorzitter. Ik ga op zich akkoord met dit stuk, maar heb alleen een vraag over de financiering, want die gaat via het Fonds flexibel beleid en daarover wordt in de tekst gezegd dat in het kader van de voorbereiding van de bestedingen, uit de reserve van flexibel beleid, nu wordt gevraagd om een aanvullende provinciale bijdrage. Wij vragen ons af waarom deze zin er zo specifiek staat, terwijl straks bij de A-stukken ook gebruik wordt gemaakt van geld uit het Fonds flexibel beleid en daar staat die zin niet bij. Ik vrees dat het nu te laat is om daar uitgebreid op in te gaan, maar wij hebben het idee dat het college de spelregels die zijn afgesproken bij het Fonds flexibel beleid op een wat vreemde manier interpreteert. Ik ben benieuwd naar het antwoord en kom daar later in de commissie over te spreken. Ik zou graag horen waarom deze zin bij dit stuk wel staat en bij de andere stukken niet.

De VOORZITTER: De heer Kloos.

De heer KLOOS: Ik kan kort zijn, voorzitter, want in de commissie heeft mijn fractie aangegeven tegen dit statenstuk te zijn, dus ik volg die koers.

De VOORZITTER: De heer Holman?

De heer HOLMAN: Voorzitter, wij zien er vanaf. De discussie in de commissie is redelijk helder geweest en anders verval ik in herhaling.

De VOORZITTER: De heer Schaap. Het mysterie van die ene zin?

De heer SCHAAP: Voorzitter, die ene zin zou te maken kunnen hebben met spelregels die wij zelf hebben vastgesteld of die de staten hebben vastgesteld omtrent de reserve flexibel beleid. Het moet helder zijn dat op het moment dat als de

staten dit vaststellen, er op een gegeven moment een voorstel zal komen in het kader van de reserve flexibel beleid en dat het dan een lastige discussie wordt als u op dat moment zou zeggen dat u het niet meer zou doen. Dat heeft ook te maken met de spelregels die misschien niet helemaal passen en op het moment dat dit vastgesteld wordt moet het college ook zeker weten dat de middelen ervoor op tafel komen. Ik denk dat dat het enige antwoord is dat ik kan bedenken.

De heer LANGENKAMP: Hoewel het een heel praktisch antwoord is, vraag ik mij af of u niet al bij de Voorjaarsnota die integrale afweging had moeten maken, want dat is een van de zaken die nu juist in de spelregels staan.

De heer SCHAAP: Volgens mij hebt u bij de Voorjaarsnota alle integraliteit kunnen ontdekken die u zich zou wensen.

De heer LANGENKAMP: Neen, want toen wisten wij nog niet dat dit zo gefinancierd zou worden en wij wisten ook niet welke stukken u bijvoorbeeld niet daaruit financiert en op grond waarvan.

De heer SCHAAP: Misschien is het een suggestie dat de spelregels rondom de reserve flexibel beleid worden vereenvoudigd.

De heer LANGENKAMP: Nou, ik denk dat dat een goeie is, ja. Maar dat wilt u natuurlijk graag, maar het is de vraag of de staten dat willen.

De VOORZITTER: Okay, dank u wel. Is er instemming met dit statenstuk? Dat is het geval.

A-STUKKEN

8. Voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 11 mei 2004, kenmerk 17/6.5/2004004228, Provinciale bijdrage bodemsanering voormalige gasfabriekterreinen

(statenstuk 2004-135)

met het hierop betrekking hebbende verslag van de Statencommissie MWG van 21 juni 2004.

De VOORZITTER: Ik concludeer dat wordt ingestemd met dit statenstuk.

9. Voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 25 mei 2004, kenmerk 20/6.27/2004005102, Beëindiging subsidiëring Syntens

(statenstuk 2004-138)

met het hierop betrekking hebbende verslag van de Statencommissie BFE van 16 juni 2004.

10. Voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 26 mei 2004, kenmerk 21/6.3/2004000232, Herinrichting oevers Oude Vaart te Meppel

(statenstuk 2004-139)

met het hierop betrekking hebbende verslag van de Statencommissie MWG van 21 juni 2004.

11. Voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 26 mei 2004, kenmerk 21/6.4/2004005353, Project Impuls gesubsidieerde arbeid

(statenstuk 2004-140)

met het hierop betrekking hebbende verslag van de Statencommissie BFE van 16 juni 2004.

12. Voorstel van het Presidium van Drenthe van 21 juni 2004, kenmerk 20046510, Gewijzigde begroting 2004 en begroting 2005 Samenwerkingsverband Noord-Nederland (aanvulling)

(statenstuk 2004-145)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten de staten telkens overeenkomstig de voorstellen van het college en het Presidium.

K. Sluiting

De VOORZITTER: Dat betekent dat wij aan het einde zijn gekomen van deze lange vergaderdag. Het is een pittige bijeenkomst geweest, maar dankzij uw medewerking is het gegaan zoals het is gegaan. Mijn complimenten daarvoor. Ik wens u een buitengewoon prettig en welverdiend reces. Ik sluit de vergadering.

(De vergadering wordt om 18.47 uur gesloten.)

HW

Vastgesteld in de vergadering van provinciale staten op 3 november 2004

, voorzitter

, griffier

TOEZEGGING

gedaan in de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 7 juli 2004 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 41 Mevrouw HAARSMA zegt toe om in overleg met de gemeenten tot een voorbeeld-Ruimte-voor-ruimteregeling te willen komen.